

HONKARAKENNE OYJ

Tilinpäätös 2017

Passionate about good living.

Sisällysluettelo

Hallituksen toimintakertomus 1.1.–31.12.2017	3
Konsernin laaja tuloslaskelma	10
Konsernitase	11
Konsernin rahavirtalaskelma	12
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	13
Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet	14
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	21
Konsernitaseen liitetiedot	23
Emoyhtiön tuloslaskelma (FAS)	52
Emoyhtiön tase (FAS)	52
Emoyhtiön rahoituslaskelma	54
Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot	55
Tilintarkastuskertomus	64
Corporate Governance Statement 2017	70

Hallituksen toimintakertomus

1.1. – 31.12.2017

Honkarakenne-konsernin liikevaihto oli 43,4 miljoonaa euroa (edellisenä vuonna 36,1 milj. euroa ja vuonna 2015: 39,1 milj. euroa). Konsernin liiketulos oli 1,7 miljoonaa euroa; (-0,8 milj. euroa; -1,1 milj. euroa), tulos ennen veroja oli 1,7 miljoonaa euroa (-1,2 milj. euroa; -1,7 milj. euroa) ja tulos per osake oli 0,15 euroa (-0,29; -0,23 euroa). Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että päättyneeltä tilikaudelta ei jaeta osinkoa.

LIIKETOIMINTAKATSAUS

Konsernin liikevaihto nousi 20 % vuodesta 2016. Suurta kasvua selittää Suomen markkinoiden piristyminen ja hyvin käyntiin lähtenyt julkis- ja hoivarakentaminen. Hirsiomakotitalojen ja rakennuspalveluiden kysyntä kasvoi koko vuoden. Finland-liiketoiminta-alueen liikevaihto nousi 41 % edellisvuodesta. Russia & CIS –liiketoiminta-alueella kauppa käynnistyi hitaasti alkuvuonna, mutta piristyi vuoden loppua kohti. Russia & CIS –alueella koko vuoden liikevaihto laski 8% edellisvuoteen verrattuna. Global Markets –liiketoiminta-alueella kauppasujui parhaiten Aasiassa. Global Markets –alueen liikevaihto nousi 9 %.

LIIVEVAIHDON JAKAUMA, %	1-12 /2017	1-12 /2016
Finland	59 %	51 %
Russia & CIS	22 %	28 %
Global Markets	19 %	21 %
Yhteensä	100 %	100 %

LIIVEVAIHTO, MILJ. EUROA	1-12 /2017	1-12 /2016	% MUUTOS
Finland	25,8	18,3	41 %
Russia & CIS	9,4	10,2	-8 %
Global Markets	8,3	7,6	9 %
Yhteensä	43,4	36,1	20 %

Finland sisältää myös ahiomyynnin ja prosessissa syntyneen sivutuotteiden myynnin kierrätykseen.

Russia & CIS sisältää seuraavat maat: Venäjä, Azerbaidžan, Kazakstan ja muut IVY-maat.

Global Markets sisältää muut kuin edellä mainitut maat.

Finland –liiketoiminta-alueella liikevaihto nousi 41 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Merkittävää kasvua selittää Suomen markkinoiden piristyminen sekä hyvin käyntiin lähtenyt julkis- ja hoivarakentaminen. Panostukset julkis- ja hoivarakentamiseen alkoivat tuottaa tulosta ja Honka sai sektorilta merkittäviä puitesopimuksia ja tilauksia. Hirsiomakotitalojen kysyntä kasvoi koko vuoden. Rakentamispalveluiden kysyntä on myös ollut kasvussa, sillä asiakkaat haluavat ostaa yhä valmiimpia taloja. Terveellinen asuminen, korkea laatu ja design ovat tärkeitä myyntivaltteja kotimaassa. Nollanurkka ja painumaton hirsimahdollistavat Hongankiinnostavat modernit mallit. Asunomessuilla Mikkelissä Honka esitteli kaksi erilaista kohdetta: Honka Ink on moderni ja pelkistetty pienomakotitalo, kun taas moni-ilmeinen Honka Ankkuri torneineen on arkkitehtoninen luomus. Toisella vuosipuoliskolla avattiin uudistettu Tuusulan näyttelyalue. Vuoden aikana kasvatimme edustajaverkkoa.

Russia & CIS –liiketoiminta-alueella kauppa käynnistyi hitaasti alkuvuonna, mutta piristyi vuoden loppua kohti. Vaikka kauppa piristyi loppuvuonna, Venäjän markkinan ennustetaan pysyvän vaikeana myös seuraavana vuonna. Yhdessä paikallisen maahantuojan kanssa Honka osallistui kesällä Astanassa järjestettyyn maailmannäyttelyyn. Vuonna 2017 Venäjälle valmistui 2500:s Honka-talo. Talo sijaitsee HonkaNova kylässä, joka on palkittu v. 2017 parhaana asuinalueena eliittiluokassa Pietarin alueella (Village of the Year 2017). Venäjällä aloitettiin kahden uuden aluerakentamiskohteen rakentaminen jarakenteilla olevissa hankkeissa talomyyntiä on jatkettu suunnitelmien mukaisesti.

Global Markets –liiketoiminta-alueella kauppa sujui parhaiten Aasiassa. Kiinassa ensimmäiset Honka-talot ovat valmistuneet ja niistä on saatu hyvää palautetta asiakkailta. Keski-Euroopan myynti oli pettymys ja heikon volyymin takia alueen toimintoja organisoidaan uudelleen. Global Markets –alueella markkinointitoimenpiteet keskittyivät verkkosivujen uudistamiseen ja sosiaalisen median tehokkaampaan hyödyntämiseen. Lisäksi toteutettiin paikallisia markkinointikampanjoita.

TALOUDELLINEN ASEMA JA TULOS SEKÄ KESKEISIMMÄT TUNNUSLUVUT

Liiketulos koko vuodelta 2017 oli 1,7 miljoonaa euroa (-0,8 milj. euroa) ja tulos ennen veroja oli 1,7 miljoonaa euroa (-1,2 milj. euroa). Oikaistu liiketulos vuodelta 2017 oli 1,5 miljoonaa euroa (-0,4) ja oikaistu tulos ennen veroja oli 1,6 (-0,8) miljoonaa euroa. Oikaisuerät sisältävät pysyviin vastaaviin sisältyneen kiinteistön myyntivoittoa 0,1 miljoonaa euroa ja edellisenä vuonna oikaisuerät sisälsivät kuluja 0,4 miljoonaa euroa.

Konsernin liiketuloksen kehitykseen vaikutti edellisvuodesta 20 prosenttia kasvanut liikevaihto ja toteutetut tehostamistoimenpiteet. Vuonna 2017 kirjattiin luottotappioita yhteensä 0,3 miljoonaa euroa (0,0 miljoonaa euroa edellisenä vuonna). Suurin yksittäinen luottotappio oli summaltaan lähes 0,3 miljoonaa euroa. Vaihto-omaisuuteen sisältyvästä tonttivarannosta tehtiin tilinpäätökseen 0,4 miljoonan arvonalennus (0,1 miljoonaa euroa edellisenä vuonna).

Tulokseen ennen veroja vaikutti positiivisesti lisäksi edellisvuotta pienemmät rahoituskulut. Rahoituskuluihin kirjattiin kurssivoittoja 0,2 miljoonaa euroa (0,1 milj. euroa) ja valuuttakurssitappioita 0,1 miljoonaa euroa (0,3 milj. euroa). Kurssivoitot ja -tappiot aiheutuivat pääasiassa Japanin jenin kurssimuutoksista tilikauden aikana.

KESKEISIMMÄT TUNNUSLUVUT	1-12/2017	1-12/2016	1-12/2015
Liikevaihto, MEUR	43,4	36,1	39,1
Liikevoitto/-tappio, MEUR	1,7	-0,8	-1,1
Oikaistu liikevoitto/-tappio, MEUR	1,5	-0,4	-0,2
Voitto/tappio ennen veroja, MEUR	1,7	-1,2	-1,7
Oikaistu voitto/tappio ennen veroja, MEUR	1,6	-0,8	-0,9
Henkilöstön määrä keskimäärin	137	136	139
Henkilöstön määrä henkilötyövuosina keskimäärin	117	110	115
Tulos/osake, laimentamaton, euroa *)	0,15	-0,29	-0,22
Tulos/osake, laimennettu, euroa *)	0,15	-0,29	-0,22
Omavaraisuusaste, %	51	41	37
Oman pääoman tuotto, %	11	-20	-13
Oma pääoma/osake, euroa *)	1,53	1,34	1,56
Nettovelkaantumisaste, %	5	75	81

*) Vertailukausien osakekohtaisia tunnuslukuja on antioikaistu maaliskuussa 2017 toteutetun annin takia.

Konsernin tunnusluvut ja niiden laskentakaavat on esitetty liitetietojen kohdassa 29.

OLENNAISET TAPAHTUMAT TILIKAUDELLA

Panostukset julkis- ja hoivarakentamiseen alkoivat tuottaa tulosta ja Honka sai siltä sektorilta merkittäviä puitesopimuksia ja tilauksia.

Kesällä Honkarakenne myi pysyviin vastaaviin sisältyneen kiinteistön 0,1 miljoonan euron myyntivoitolla.

Lokakuussa Honkarakenne nosti tulosenustetta vuodelle 2017 hyvän alkuvuoden ja tilauskertymän ansiosta koko vuoden tuloksen arvioitiin kehittyvän aikaisempaa arviota positiivisemmin ja siksi Honkarakenne nosti tulosenustettaan tuloksen ennen veroja osalta. Tuloksen ennakoitua parempaan kehitykseen vaikutti erityisesti Honkarakenteen kilpailukykyinen mallisto, suotuisa markkinatilanne ja yhtiössä toteutetut kehitysohjelmat.

Huhtikuussa Honkarakenne vahvisti johtoryhmäänsä ja nimitti johtoryhmään kolme uutta jäsentä: talousjohtajaksi Leena Aallon, tuotantojohtajaksi Jari Fröbergin ja Suomen kuluttajaliiketoiminnan johtajaksi Jari Nopan.

Elokuussa Honkarakenne päivitti tiedonantokäytäntönsä. Keskeiset muutokset liittyivät pörssi- ja lehdistötiedottamisen välisiin sisäisiin rajoihin sekä hiljaisen kauden pituuteen. Lisäksi pörssi- ja lehdistötiedotteiden välisen jaon sisäistä ohjeistusta tarkennettiin. Hiljainen jakson pituudeksi ennessäänöllisiä taloudellisia raportteja määritettiin 30 päivää.

Marraskuussa Honkarakenteen designjohtaja Tanja Rytönen irtisanoutui yhtiöstä siirtyäkseen toisen työnantajan palvelukseen. Tanja Rytönen lopetti johtoryhmätyöskentelyn välittömästi irtisanoutumisensa jälkeen.

TILAUSKANTA

Konsernin tilauskanta oli joulukuun lopussa 23,0 miljoonaa euroa. Edellisenä vuonna vastaavaan aikaan se oli 16,3 miljoonaa euroa. Joulukuun lopussa tilauskanta oli 41 % parempi kuin vuotta aikaisemmin. Julkis- ja hoivarakentamisen osuus tilauskannan kasvusta oli merkittävä, ilman julkis- ja hoivarakentamista tilauskanta oli 11 % parempi kuin edellisvuonna.

RAHOITUS JA MAKSUVALMIUS

Honkarakenteen hallitus toteutti 3.3.2017 sille varsinaisessa yhtiökokouksessa 15.4.2016 annetun osakeantivaltuutuksen nojalla suunnatun osakeannin yhtiön rahoitus- ja taseaseman vahvistamiseksi. Suunnatussa annissa AKR-Invest Oy merkitsi 1.000.000 Honkarakenteen B-lajin uutta osaketta. Osakkeiden merkintähinta oli 1,50 euroa/osake ja kokonaismerkintähinta siten 1.500.000 euroa. Osakkeiden merkintähinta on maksettu kokonaisuudessaan ja se merkittiin yhtiön sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Konsernin rahoitusasema oli hyvä katsauskauden lopussa. Konsernin omavaraisuusaste oli 51 % (41 %) ja nettorahoitusvelat 0,4 miljoonaa euroa (5,0 milj. euroa). Joulukuussa yhtiö neuvotteli suurimmalle yksittäiselle lainalleen (summaltaan 2,4 miljoonaa euroa) uuden lyhennysohjelman. Osaan yhtiön lainoista sisältyy käyttökatteeseen ja omavaraisuusasteeseen liittyviä kovenanttiehtoja. Nämä kovenanttiehdot kohdistuvat 0,9 miljoonan euron rahoitusvelkoihin.

Konsernin likvidien varojen määrä oli 3,1 miljoonaa euroa (0,4 milj. euroa). Tämän lisäksi konsernilla on 5,4 (5,4) miljoonan euron shekkitililimiitti, josta katsauskauden lopussa oli käytössä 0,3 miljoonaa euroa (1,2 milj. euroa). Nettovelkaantumisasaste (gearing) oli 5 % (75 %).

INVESTOINNIT

Konsernin käyttöomaisuusinvestoinnit vuonna 2017 olivat 0,5 miljoonaa euroa (0,1 milj. euroa). Investointeihin sisältyy Tuusulan näyttelyalueen uudistaminen ja lisäksi Karstulan tehtaalle tehtiin korvausinvestointeja.

TUOTTEET, TUTKIMUS- JA KEHITYSTOIMINTA

Vuonna 2017 tutkimus- ja kehitystoiminnassa keskityttiin parantamaan nykyisiä tuotteita ja rakenneratkaisuja, muun muassa kehitettiin hirsirungon ja sen liittymien tiivistysratkaisuja ääriolosuhdealueille. Yhdessä Allergia- ja Astmaliiton kanssa kehitettyä ja VTT:n sertifioimaa Honka Terve taloTM -konseptia päivitettiin laajemmaksi ja sen sertifioinnin voimassaoloa jatkettiin.

Konsernin tutkimus- ja kehityksenot olivat tammi-joulukuussa 0,3 miljoonaa euroa (0,3), mikä vastasi 0,6 % liikevaihdosta (0,8 %). Konserni ei ole tilikaudella aktivoinut kehitysmenoja.

TOIMINTAAN LIITTYVÄT MERKITTÄVIMMÄT RISKIT

Venäjä on yksi Honkarakenteen merkittävimmistä liiketoiminta-alueista. Ukrainan tilanteeseen liittyvät pakotteet ja voimakkaat valuuttakurssivaihtelut aiheuttavat tällä hetkellä epävakautta Venäjän markkinoilla. Tällä voi olla merkittäviä vaikutuksia myös Honkarakenteen liiketoimintaan.

Laskennallisiin verosaamisiin sisältyy 0,9 miljoonan euron suuruinen erä, joka liittyy käyttämättömiin verotuksellisiin tappioihin. Näistä 0,6 miljoonaa vanhenee vuosina 2023 - 2025. Honkarakenteen näkemyksen mukaan laskennalliset verosaamiset pystytään hyödyntämään käyttäen arvioitua verotettavaa tuloa, joka perustuu Honkarakenteen liiketoimintasuunnitelmiin. Mikäli pitkän aikavälin tulos ei kehity odotetun mukaisesti on mahdollista, että verosaamia ei ehditä hyödyntämään ajallaan janiist on tehtävä arvonalennus. Vuonna 2017 ei kirjattu taseeseen uutta laskennallista verosaamista. Verosaamisista annettu lisätietoja liitetietojen kohdissa 16 ja 26.

Honkarakenteen maksukyvyyn ylläpitäminen edellyttää hyvää kassavirtaa. Honkarakenteella on lyhytaikaista käyttö-pääomatarvetta varten käytössä 5,4 miljoonan euron pankkitililimiitti. Tilinpäätöshetkellä 31.12.2017 limiitistä oli käytössä 0,3 miljoonaa euroa. Tililimiittiluotot on kirjattu konsernin pitkäaikaisiin velkoihin, koska niihin ei kohdistu lyhytaikaista takaisin maksuvelvoitetta.

Honkarakenteella on yksi merkittävä jälleenmyyjä, jonka kautta muodostuu merkittävä osuus konsernin liikevaihdosta ja tuloksesta.

Taseessa olevien erien arvostus perustuu johdon tämän hetken arvioihin. Mikäli näihin arvioihin tulee muutoksia, saattaa sillä olla vaikutusta yhtiön tulokseen.

Riskeistä on annettu lisätietoja liitetietojen kohdassa 26.

YMPÄRISTÖ

Ekologisuus, pitkäikäisyys ja energiatehokkuus ovat hirsitalorakentamisen vahvuuksia. Uusiutuva puu on rakennusmateriaalina ekologisesti kestävä valinta. Puu sitoo kasvaessaan hiilidioksidia, joka varastoituu massiivipuutalon seinien vuosadoiksi. Samalla uusi metsä kasvaa aurinkoenergialla sitoen lisää hiilidioksidia, mikä hidastaa ilmastonmuutosta. Vastuullisille kuluttajille puun valinta talon materiaaliksi on itsestään selvä tapa ottaa huomioon tulevat sukupolvet.

Honkarakenteen ympäristöpolitiikka perustuu kestävään ja monimuotoiseen metsätalouteen, puuraaka-aineen tarkkaan hyödyntämiseen, energian säästöön sekä jätteiden lajitteluun ja kierrätykseen hyötykäyttöön.

Honkarakenne on ympäristöpolitiikassaan sitoutunut Suomen metsien sertifiointiin (FFCS), eikä puuta osteta suoje-luohjelmiin kuuluvilta alueilta. Honkarakenteella on PEFC-sertifiointi, joka osoittaa, että yhtiöllä on PEFC-järjestelmän mukainen sertifioitu puun alkuperän seurantajärjestelmä.

Uudet tiukentuneet energiamääräykset vaativat myös uusia hirsituotteita, joita on kehitetty ja kehitetään edelleen tuotekehityksessä. Tehtaan toiminnoissa pyritään monin tavoin ympäristön kannalta parhaaseen lopputulokseen. Investoinnit tutkimukseen ja tuotekehitykseen mahdollistavat uusien ympäristöystävällisten tuotantotekniikoiden käyttöönoton. ETA-hyväksyntä ja sen myötä CE-merkintäoikeus ovat osa Honkarakenteen laadukkaan ja ympäristöystävällisen toiminnan varmistusta.

Ympäristönäkökohdat toteutuvat Honkarakenteella tehokkaana tuotannollisena toimintana. Raaka-aineiden tarkka hyödyntäminen, energian säästö, sivutuotteiden hyödyntäminen ja jätteiden kierrätys hyötykäyttöön ovat osavastuullista ympäristötoimintaa. Honkarakenne hyödyntää tuotannostakertyviä vajoalaatuisia sahatavaroita pakkauksissaan ja puiset kierrätettävät pakkausmateriaalit leimataan EU-standardin mukaisesti. Osakatkaisuhukasta, kakkoslaadusta ja jätetuotavara-stakäytetään hakettuna energiantuotantoon. Honkarakenteen kutterilastut toimitetaan edelleen hyödynnettäväksi kuivikepuruksi maatalouden tarpeisiin ja tuotannossa syntyvistä ylijäävistä hirrenpätistä jalostetaan lastuvillaa.

Honkarakenteen jätteenä käsittelyä ja pakkausmuovikalvojen jätteen käsittelyä on jatkettu. Kierrätysmateriaalit toimitetaan jatkojalostettaviksi. Muut jätteet lajitellaan tehtailla lajikkeittain ja toimitetaan kierrätykseen tai jälkivarastointiin. Jätteiden kuljetuksista on tehty sopimukset alueellisten jätehuolto-yhtiöiden kanssa.

Osakkuusyhtiö Puulaakson Energia Oy tuottaa kaiken Karstulan tehtaan kuivaamoissa tarvittavan lämpöenergian. Se toimittaa lämpöenergiaa myös Karstulan kunnan lämpöverkostoon. Energialaitos käyttää polttoaineenaan Karstulan tehtaan sivutuotteita: kuorta, purua ja kuivahaketta. Honkarakenteen omistusosuus yhtiöstä on 26 %.

HENKILÖSTÖ

Konsernin henkilöstömäärä oli tilikauden päättyessä 138 (132; 134) henkilöä ja vuoden 2017 keskimääräinen henkilöstömäärä oli 137 (136; 139) henkilöä. Henkilötyövuosina mitattuna konsernissa oli vuoden aikana yhteensä 117 (110, 115) henkilöä. Vähennystä edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan oli 7 henkilöä.

Emoyhtiön palveluksessa oli tilikauden päättyessä 130 (127; 127) henkilöä ja vuoden aikana keskimäärin 130 (130; 132) henkilöä.

Honkarakenne Oyj:n henkilöstöstä 83 % (86 %) toimi Karstulan tehtaalla ja 17 % (14 %) Tuusulassa. Toimihenkilöiden ja työnjohdon osuus emoyhtiön henkilöstöstä oli 50 % (46 %). Naisten osuus emoyhtiön henkilöstöstä oli 14 % (16 %). Vuoden 2017 lopussa osa-aikaisia työntekijöitä oli 1 % (1 %). Määräaikaisten osuus oli 1 % (1 %).

Konserni maksoi palkkoja ja palkkioita yhteensä 5,7 miljoonaa euroa tilikaudella 2017. Edellisenä vuonna palkkasumma oli 5,5 miljoonaa euroa ja vuonna 2015 se oli 6,1 miljoonaa euroa.

Kesä-toukokuussa 2017 yhtiö toteutti työhyvinvointikyselyn, jossa selvitettiin henkilöstön näkemyksiä eri osa-alueilta sekä sen hetkistä työtyytyväisyyttä. Honkarakenteen tavoitteena on hyvinvoiva henkilöstö ja työhyvinvointikyselyn tuloksia on tarkoitus hyödyntää tulevaisuudessa toimintaa kehitettäessä.

Vuoden 2016 kesällä yhtiö kävi alalle tyypillisiin suhdannevaihteluihin varautuakseen yhteistoimintaneuvottelut, joiden perusteella yhtiösopi, että toimihenkilöitä jaylempiä toimihenkilöitä voidaan lomauttaa maksimissaan yhteensä 90 päivää. Samalla työntekijöiden osalta sovittiin, että siirrytään tekemään lyhennettyä työviikkoa. Järjestelyt olivat voimassa 31.3.2017 asti toimihenkilöiden osalta ja 31.5.2017 asti työntekijöiden osalta.

Vuoden 2017 kesällä yhtiö kävi alalle tyypillisiin suhdannevaihteluihin varautuakseen yhteistoimintaneuvottelut, joiden perusteella yhtiösopi, että toimihenkilöitä jaylempiä toimihenkilöitä voidaan lomauttaa maksimissaan yhteensä 90 päivää. Samalla työntekijöiden osalta sovittiin, että siirrytään tekemään lyhennettyä työviikkoa. Järjestelyt ovat voimassa 31.3.2018 asti toimihenkilöiden osalta ja 30.4.2018 asti työntekijöiden osalta.

Honkarakenne kehitti henkilöstönsä osaamista erityisesti työkierron avulla, jolloin henkilöstö saa paremman kokonaiskuvan yhtiön toiminnasta ja kukin ymmärtää paremmin oman työnsä vaikutuksen yhtiön eri toimintoihin.

Yhtiöllä on johtamisjärjestelmä, jolle on myönnetty ISO 9001 ja ISO 14001 -sertifikaatit.

HALLITUS JA YHTIÖN JOHTO

Honkarakenne Oyj:n hallitukseen ovat tilikautena 2017 kuuluneet yhtiökokoukseen 7.4.2017 asti: Arto Tiitinen, puheenjohtaja, Mauri Saarelainen, varapuheenjohtaja, Rainer Häggblom, Kati Rauhaniemi, Anita Saarelainen ja Jukka Saarelainen.

Yhtiökokouksen päätöksellä 7.4.2017 lähtien ovat hallitukseen kuuluneet: Arimo Ristola, puheenjohtaja, Timo Kohtamäki, Anita Saarelainen ja Kyösti Saarimäki.

Tilintarkastajana on toiminut tilintarkastusyhteisö PricewaterhouseCoopers Oy, päävastuullisena tilintarkastajana Maria Grönroos, KHT.

Huhtikuussa Honkarakenne vahvisti johtoryhmäänsä ja nimitti johtoryhmään kolme uutta jäsentä: talousjohtajaksi Leena Aallon, tuotantojohtajaksi Jari Fröbergin ja Suomen kuluttajaliiketoiminnan johtajaksi Jari Nopan.

Marraskuussa Honkarakenteen designjohtaja Tanja Rytönen irtisanoutui yhtiöstä siirtyäkseen toisen työnantajan palvelukseen. Tanja Rytönen lopetti johtoryhmätyöskentelyn välittömästi irtisanoutumisensa jälkeen.

Tilikauden päättyessä johtoryhmään kuuluivat toimitusjohtaja Marko Saarelainen, talousjohtaja Leena Aalto, tuotantojohtaja Jari Fröberg ja kuluttajaliiketoiminnan johtaja Jari Noppa.

KONSERNIRAKENNE

Honkarakenne-konsernin emoyhtiö on Honkarakenne Oyj ja sen kotipaikka on Karstula. Yhtiön tuotantolaitos sijaitsee Karstulassa ja yhtiöllä on asiakaspalvelukeskus ja näyttelyalue Tuusulassa. Lisäksi yhtiöllä on myyntikonttoreita eri puolilla Suomea ja edustusto Pekingissä Kiinassa.

Yhtiöllä on tytäryhtiöitä Honka Management Oy, Alajärven Hirsitalot Oy ja Hoka-Kodit Oy Suomessa, Honka Japan Inc. Japanissa, Honka Blockhaus GmbH Saksassa ja Honkarakenne S.a.r.l. Ranskassa.

Honkarakenne-konsernin liiketoimintaa harjoittavat yhtiöt ovat emoyhtiö Honkarakenne Oyj (Suomi), Honka Japan Inc. (Japani), Honka Blockhaus GmbH (Saksa) ja Honkarakenne S.a.r.l. (Ranska) sekä osakkuusyhtiö Puulaakson Energia Oy (25,9 %). Lisäksi konsernitalinpäätös sisältää tytäryhtiöt Honka Management Oy:n, Alajärven Hirsitalot Oy:n ja Honka-Kodit Oy:n sekä osakkuusyhtiönä yhdistellyn Pielishonka Oy (39,3 %).

JULKINEN VAPAAEHTOINEN OSTOTARJOUS

Sistema Finance S.A. ilmoitti kaikista Honkarakenne Oyj:n osakkeista vuonna 2016 tekemänsä vapaaehtoisen julkisen ostotarjouksen alustavan tuloksen 20.1.2017 ja lopullisen tuloksen 24.1.2017. Sistema Finance S.A.:n ilmoituksen mukaan ostotarjouksessa tarjottiin 192 866 B-lajin osaketta, jotka edustivat 3,7 prosenttia Hongan osakkeista. Sistema Finance S.A. ilmoitti, että se ei toteuta ostotarjousta, koska toteuttamisen ehtona ollutta vähintään 67 prosentin osuutta sekä Hongan A- että B-lajin osakkeista ei saavutettu.

JOHDON KANNUSTINJÄRJESTELMÄT

Honkarakenteen hallitus päättää vuosittain johdon tulospalkkiosta. Vuonna 2017 johdon tulospalkkio oli sidottu toteutuneeseen käyttökatteeseen. Lisäksi, mikäli tulospalkkio saavutetaan, johtoryhmän jäsenille maksetaan yhden kuukauden palkkaa vastaava ylimääräinen lisäeläkemaksu. Eläkejärjestelmä on maksuperusteinen.

Honkarakenteella ei tällä hetkellä ole voimassa olevaa pitkäaikaista kannustejärjestelmää johdolle.

OSAKKEET JA OSAKKEENOMISTAJAT

Honkarakenteen hallitus toteutti 3.3.2017 sille varsinaisessa yhtiökokouksessa 15.4.2016 annetun osakeantivaltuutuksen nojalla suunnatun osakeannin yhtiön rahoitus- ja taseaseman vahvistamiseksi. Suunnatussa annissa AKR-Invest Oy merkitsi 1.000.000 Honkarakenteen B-lajin uutta osaketta. Osakkeiden merkintähinta oli 1,50 euroa/osake ja kokonaismerkintähinta siten 1.500.000 euroa. Osakkeiden merkintähinta on maksettu kokonaisuudessaan ja se merkittiin yhtiön sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. Uudet osakkeet merkittiin kaupparekisteriin maaliskuussa.

Honkarakenne julkisti heinäkuussa suunnatussa annissa merkittyjä osakkeita koskevan Finanssivalvonnan hyväksymän antiesitteen. Uudet osakkeet otettiin kaupankäynnin kohteeksi 11.7.2017 Helsingin Pörssin (Nasdaq OMX Helsinki Oy) pörssilistalla yhdessä yhtiön vanhojen B-lajin osakkeiden kanssa kaupankäyntitunnuksella HONBS.

Vertailukausien osakekohtaiset tunnusluvut on antioikaistu maaliskuussa 2017 toteutetun annin johdosta.

Tilikauden päättyessä Honkarakenne Oyj:n osakemäärä on yhteensä 6.211.419 osaketta, josta A-lajin osakkeita on 300.096 ja B-lajin osakkeita 5.911.323 kappaletta. Yhtiön osakepääoma säilyi ennallaan olleen 9.897.936,00 euroa. Kukin B-lajin osake tuottaa yhden (1) äänen ja A-lajin osake kaksikymmentä (20) ääntä, joten Honkarakenteen kaikkien osakkeiden tuottama äänimäärä tilikauden päättyessä on yhteensä 11.913.243 ääntä.

Osake- ja äänimäärät

	31.12.2017		31.12.2016	
	OSAKKEET	ÄÄNIMÄÄRÄ	OSAKKEET	ÄÄNIMÄÄRÄ
A-laji	300 096	6 001 920	300 096	6 001 920
B-laji	5 911 323	5 911 323	4 911 323	4 911 323
	6 211 419	11 913 243	5 211 419	10 913 243

Honkarakenteen B-lajin osakkeet noteerataan NASDAQ OMX Helsinki Oy:n Small Caps-listalla kaupankäyntitunnusella HONBS.

OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT		2017	2016	2015
Tulos/osake *)	euro	0,15	-0,29	-0,22
Osinko/osake **)	euro	0,00	0,00	0,00
Osinko/tulos, %	%	0,0	0,0	0,0
Efektiivinen osinkotuotto	%	0,0	0,0	0,0
Oma pääoma/osake *)	euro	1,53	1,34	1,56
P/E -luku *)		23,5	neg.	neg.
OSAKKEEN KURSSIKEHITYS				
Vuoden ylin kurssi	euro	3,92	1,78	2,50
Vuoden alin kurssi	euro	1,55	1,20	1,52
Tilinpäätöspäivän kurssi	euro	3,61	1,65	1,60
Osakekannan markkina-arvo ***)	MEUR	21,1	8,0	7,8
Osakkeiden vaihto	vaihdon arvo	10,9	1,8	1,2
	vaihdon määrä	3 762	1 198	702
	osuosakkeiden kokonaismäärästä	66,3	24,7	14,5
OSAKKEIDEN OIKAISTU LUKUMÄÄRÄ *)				
	tilikauden lopussa	5 847	4 847	4 847
	keskimääräinen tilikaudella	5 677	4 989	4 989

*) Vertailukausien osakekohtaisia tunnuslukuja on antioikaistu maaliskuussa 2017 toteutetun annin takia.

**) Hallituksen esitys tilikaudelta 2017.

***) A-lajin osakkeen arvona on käytetty B-lajin osakkeen arvoa

Konsernin tunnuslukujen laskentakaavat on esitetty liitetietojen kohdassa 29.

Huhtikuussa Honkarakenne Oyj tiedotti, että S-Pankki Oy lopettaa LP-markkinatakauspalveluiden tarjoamisen ja S-pankkioliirtisanonutyhtiön osakkeiden markkinatakaus sopimuksen päättämään 31.5.2017. Samalla Honkarakenne Oyj ilmoitti arvioivansa, että osakkeen likvideetti on riittävä ilman LP-markkinatakaustoimintaa.

Honkarakeneeioleostanutkatsauskaudella omia osakkeitaan. Katsauskauden lopussa konsernin hallussa on mukaan lukien Honka Management Oy:n omistamat osakkeet Honkarakenteen B-lajin osakkeita 364.385 kappaletta hankintahinnaltaan 1.381.750,23 euroa. Osakkeiden osuus yhtiön kaikista osakkeista on 5,87% ja äänistä 3,05%. Osakkeiden hankintameno on konsernitilinpäätöksessä kirjattu vähentämään omaa pääomaa.

Jos A-sarjan osake muun saannon kuin perinnön, testamentin tai avio-oikeuden nojalla siirtyy muulle kuin yhtiön osakkaalle, on siirrosta ilmoitettava kirjallisesti hallitukselle. Hallituksella on 30 päivän kuluessa saatuaan siirrosta ilmoituksen oikeus lunastaa A-sarjan osakkeet yhtiölle osakkeen kirjanpitoarvosta viime tilinpäätöksen mukaan käyttämällä vararahastoa tai muita yli osakepääoman säästyneitä varoja. Ellei A-sarjan osakkeita lunasteta yhtiölle, antakoon hallitus sitten heti näistä seikoista tiedon yhtiön A-sarjan osakkeita omistaville osakkailla. A-sarjan osakkeen omistajilla on lunastusoikeus edellä sanotusta hinnasta 30 päivän kuluessa yllä mainitusta ilmoituksesta lukien. Jos useampia lunastajia ilmaantuu, jaetaan lunastettavat A-sarjan osakkeet heidän kesken sen mukaan kuin he omistavat ennestään A-sarjan osakkeita yhtiössä tai, siltä osin kuin tämä ei käy päinsä, arvalla. Yhtiön B-sarjan osakkeet eivät ole lunastusoikeuden alaisia vaan ovat vapaasti luovutettavissa.

Osakekannan jakauma sektoreittain 31.12.2017

	OSAKKAIDEN LUKUMÄÄRÄ	%-OSUUS OSAKKAISTA	OSAKKEIDEN MÄÄRÄ	%-OSUUS OSAKKEISTA
Yritykset	98	3,9	2 425 723	39,1
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	10	0,4	835 289	13,4
Julkisyhteisöt	1		222 812	3,6
Kotitaloudet	2 400	94,9	2 565 833	41,3
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	5	0,2	13 830	0,2
Ulkomaat	8	0,3	13 973	0,2
Kaikki yhteensä	2 522	99,8	6 077 460	97,8
Hallintarekisteröityjä	6	0,2	80 849	1,3
Odotusluettelolla			49 669	0,8
Yhteistilillä			3 441	0,1
Liikkeeseen laskettu määrä		100	6 211 419	100

Hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja omistavat yhtiön osakkeita 230 507 kappaletta, joka on 3,71 % osakkeiden määrästä ja 6,75 % äänimäärästä.

Saarelainen Oy ja eräät Honkarakenne Oyj:n Saarelaisen sukuun kuuluvat henkilösakkaat ovat solmineet muutetun osakassopimuksen 17.2.2009. Aiempi osakassopimus oli tehty 21.4.1990. Sopimuksen osapuolet ovat sopineet, että henkilösakkaat pyrkivät yksimieliseen äänivaltaansa käyttämiseen yhtiön yhtiökokouksissa. Jollei yksimielisyyteen päästä, henkilösakkaat äänestävät sen kannan puolesta, jota Saarelainen Oy kannattaa. Valittaessa Honkarakenne Oyj:n hallitukseen Saarelaisen suvun edustajia, valinta tehdään sopimuksen mukaan henkilösakkaiden yksimielisellä päätöksellä. Ellei yksimielisyyteen päästä, päättää suvun edustajista Saarelainen Oy:n yhtiökokous kokouksessa annettujen äänten enemmistöllä.

Sopimuksen piirissä on Saarelainen Oy:n lisäksi Saarelainen Sinikka, Saarelainen Reino kuolinpesä, Saarelainen Erja, Saarelainen Mauri, Ruuska Pirjo, Saarelainen Anita, Saarelainen Kari, Saarelainen Paula, Ruponen Helena, Saarelainen Jukka, Saarelainen Sari ja Saarelainen Jari. Sopimuksen piiriin kuuluvien tahojen, mukaan luettuna heidän alaikäisten lasten yhteenlaskettu omistus on 183 978 A-osaketta ja 1 012 957 B-osaketta. Omistususuus kaikista osakkeista on 16,31 % ja osuus kaikista äänistä 37,84 %.

Arimo Ristolan suoraan omistamien osakkeiden määrä ja äänimäärä on alle 5 %, mutta hänen välillisesti omistamien osakkeiden määrä on 16,42 % ja äänimäärä 11,75 %.

Yhtiön suurimmat osakkeenomistajat:

	HONAS	HONBS	YHT
1 AKR-INVEST OY		1 000 000	1 000 000
2 SAARELAINEN OY	109 100	497 190	606 290
3 NORVESTIA OYJ		322 514	322 514
4 HONKA MANAGEMENT OY		286 250	286 250
5 SJOITUSRAHASTO NORDEA NORDIC SMALL CAP	251 457	251 457	
6 VARMA KESKINÄINEN ELÄKEVAKUUTUSYHTIÖ		222 812	222 812
7 SAARELAINEN MARKO TAPANI	6 970	159 810	166 780
8 LIEKSAARE OY	18 500	142 700	161 200
9 OP-SUOMI PIENYHTIÖT		105 025	105 025
10 RUUSKA PIRJO HELENA	5 950	92 857	98 807

Tietoja osakelajeista ja -määristä on esitetty liitetiedoissa kohdassa 20 ja 30. Tietoja osakkeenomistajista, omistuskautumisesta ja osakkuussopimuksesta on esitetty liitetiedoissa kohdassa 30.

HALLITUKSEN VALTUUDET

Yhtiökokous päätti 7.4.2017, että hallitukselle myönnetään valtuutus hankkia omia B-osakkeita enintään 400.000 kappalettayhtiön vapaaseen omaan pääomaan kuuluvilla varoilla. Lisäksi yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään maksullisestatai maksuttomasta osakeannistaja osakeyhtiölain 10 luvun 1 §:ssä tarkoitettujen osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta yhdessä tai useammassa erässä. Valtuutuksen nojalla hallitus voi antaa uusia osakkeita ja/tai luovuttaa yhtiön hallussa olevia vanhoja B-osakkeita enintään yhteensä 1.500.000 kappaletta sisältäen myös neosakkeet, jotka voidaan antaa erityisten oikeuksien nojalla. Nämä molemmat valtuutukset ovat voimassa seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka kuitenkin enintään 30.6.2018 saakka.

LÄHIPIIRITAPAHTUMAT

Konsernin lähipiiri koostuu tytäryhtiöistä ja osakkuusyrittäjästä sekä yhtiön johdosta ja heidän vaikutusvalta yhtiöistään sekä Saarelaisten osakassopimuksen piiriin kuuluvista henkilöistä ja heidän määräysvalta yhtiöistään. Lähipiiriin kuuluvajohdokoostuu hallituksesta, toimitusjohtajasta ja yhtiön johtoryhmästä. Tavaroiden ja palveluiden hinnoittelu lähipiiriin kuuluvien kanssa perustuu markkinaehtoiseen hinnoitteluun.

Katsauskaudella on tehty tavanomaisia liiketoimia lähipiiriin kuuluvien kanssa seuraavasti: lähipiirille on myyty 0,3 miljoonalla eurolla (0,3 miljoonalla eurolla edellisenä vuonna) ja lähipiiriltä on ostettu 0,5 miljoonalla eurolla (0,4 miljoonalla eurolla edellisenä vuonna) tavaroita ja palveluita. Tilinpäätös sisältää lähipiiriin kuuluville velkaa 0,4 miljoonaa euroa ja saatavia lähipiiriin kuuluvilta 0,0 miljoonaa euroa. Lähipiiriin kuuluvista on kirjattu luottotappioita 18 tuhatta euroa (edellisenä vuonna ei luottotappiokirjauksia lähipiiriin kuuluvista).

Osana Honkarakenteen rahoitusjärjestelyjä Honkarakenteen pääomistaja Saarelainen Oy myönsi marraskuussa 2016 Honkarakenne Oyj:lle vakuudettoman pankkilainoille alisteisen juniorilainan summaltaan 0,3 miljoonaa euroa.

Emoyhtiö Honkarakenne Oyj on vuosina 2010 ja 2011 myöntänyt Honka Management Oy:lle yhteensä 0,9 miljoonan euron pitkäaikaisen lainan. Tästä lainasta tehtiin vuosina 2014 - 2015 arvonalennuskirjauksia yhteensä 0,4 miljoonaa euroa, vuonna 2017 nämä arvonalennuskirjaukset kumottiin.

Tietoja lähipiiritapahtumista on esitetty liitetiedoissa kohdassa 28.

HALLINTO

Honkarakenne Oyj noudattaa hallinnoinnissaan osakeyhtiö lakia sekä Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia (Corporate Governance) 2015 (voimaan 1.1.2016). Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä tilikaudelta 1.1.-31.12.2017 (Corporate Governance Statement) annetaan tästä hallituksen toimintakertomuksesta erillisenä ja se on esitetty virallisen tilinpäätöksen jälkeen sivuilla 70.

TULEVAISUUDEN NÄKYMÄT

Honkarakenteen näkemyksen mukaan vuonna 2018 liikevaihto kasvaa ja tulos ennen veroja on parempi kuin edellisenä vuonna.

TILIKAUDEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Ei merkittäviä tapahtumia.

HALLITUKSEN ESITYS TULOKSEN KÄYTÖSTÄ

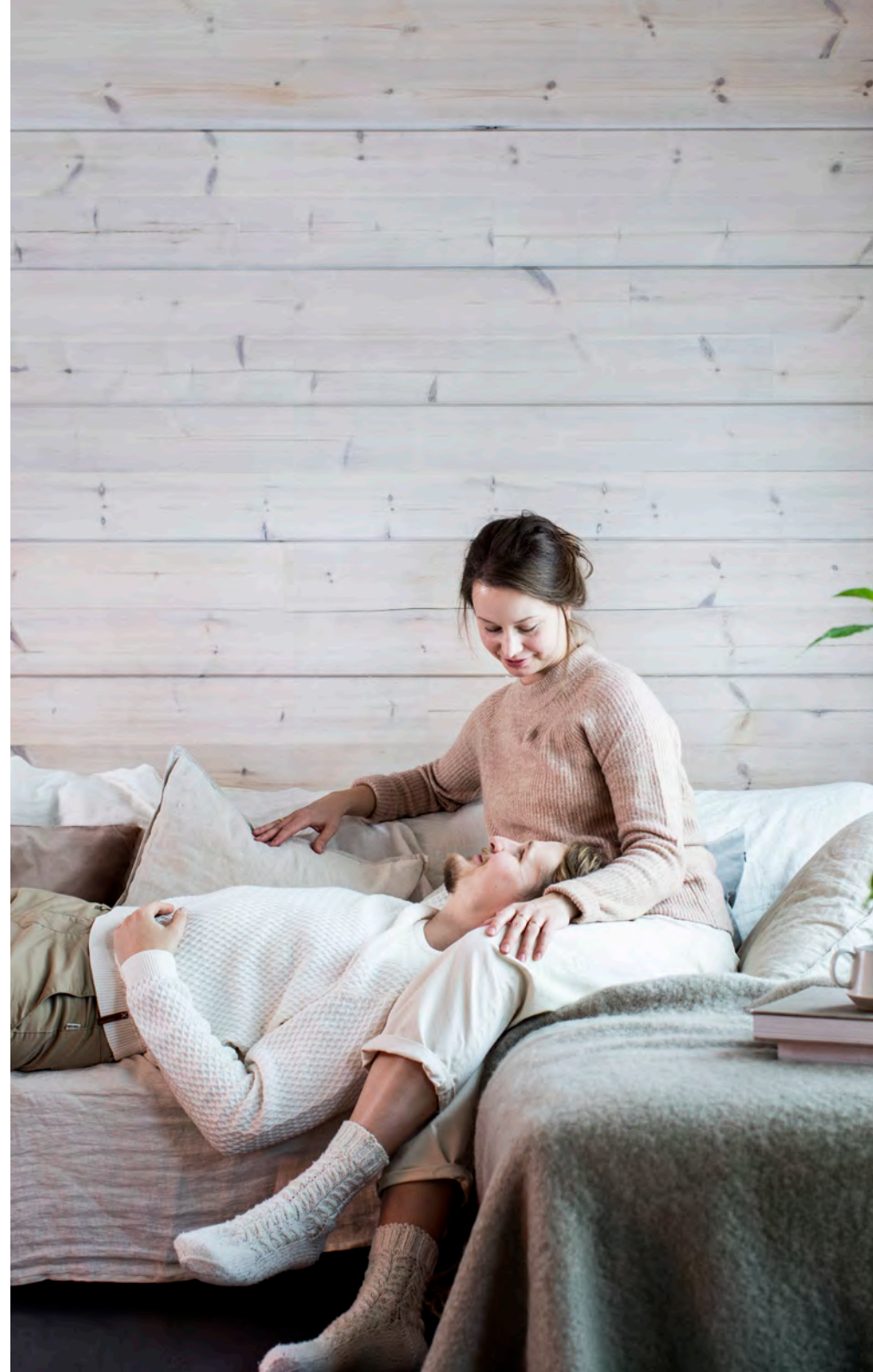
Emoyhtiöllä ei ole jakokelpoisia tai voitonjakokelpoisia varoja. Tilikauden voitto emoyhtiössä on 0,8 miljoonaa euroa.

Hallitus ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle, että 31.12.2017 päättyneeltä tilikaudelta ei jaeta osinkoa.

Tuusulassa 14. helmikuuta 2018

HALLITUS

Tämä toimintakertomus sisältää tulevaisuuteen suuntautuneita lausumia, jotka perustuvat tällä hetkellä yhtiön johdon tiedossa oleviin oletuksiin sekä sen tämänhetkisiin päätöksiin ja suunnitelmiin. Vaikka johto uskoo, että tulevaisuuteen suuntautuneet oletukset ovat perusteltuja, mitään varmuutta ei ole siitä, että kyseiset oletukset osoittautuvat oikeiksi.

Konsernin laaja tuloslaskelma (IFRS)

TEUR	LIITETIETO	1.1.-31.12.2017	1.1.-31.12.2016
Liikevaihto	1, 2	43 413	36 080
Liiketoiminnan muut tuotot	3	454	396
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos		1 534	-192
Valmistus omaan käyttöön		243	0
Aineiden ja tarvikkeiden käyttö		-30 249	-23 018
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	4	-6 915	-6 745
Poistot	6	-1 681	-1 783
Liiketoiminnan muut kulut	7	-5 127	-5 547
Liikevoitto / -tappio		1 673	-809
Rahoitustuotot	8	265	167
Rahoituskulut	8	-294	-512
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta		53	1
Voitto / tappio ennen veroja		1 696	-1 152
Tuloverot	9	-825	-284
Tilikauden voitto / tappio		871	-1 436
MUUT LAAJAN TULOKSEN ERÄT:			
Muuntoerot		-91	124
Tilikauden laaja tulos yhteensä		780	-1 312
TILIKAUDEN TULOKSEN JAKAUTUMINEN			
Emoyhtiön omistajille		870	-1 309
Määräysvallattomille omistajille		0	-3
		871	-1 312
LAAJAN TULOKSEN JAKAUTUMINEN			
Emoyhtiön omistajille		780	-1 309
Määräysvallattomille omistajille		0	-3
		780	-1 312
Emoyrityksen omistajille kuuluvasta tilikauden voitosta / tappiosta laskettu osakekohtainen tulos:	10		
laimentamaton osakekohtainen tulos (euroa *)		0,15	-0,29
laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos (euroa *)		0,15	-0,29

Yhtiöllä on kaksi osakesarjaa A-sarja ja B-sarja, joilla on erilainen oikeus osinkoon. B-sarjan osakkeille maksetaan jaettavasta voitosta päältäpäin 0,20 euroa ja sen jälkeen maksetaan A-sarja osakkeille samoin 0,20 euroa, jonka jälkeen jäljellä oleva voitto jaetaan tasan kaikkien osakkeiden kesken.

*) Vertailukauden lukuja on antioikaistu maaliskuussa 2017 toteutetun annin johdosta.

Konsernitase (IFRS)

VARAT

TEUR	LIITETIETO	12/31/2017	12/31/2016
PITKÄAIKAISET VARAT			
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	11	8 513	9 611
Liikearvo	12	72	72
Muut aineettomat hyödykkeet	12	122	138
Osuudet osakkuusyhtiöissä	13	245	192
Muut rahoitusvarat	14	42	42
Saamiset	15	71	78
Laskennalliset verosaamiset	16	2 026	2 617
		11 091	12 750
LYHYTAIKAISET VARAT			
Vaihto-omaisuus	17	5 276	4 017
Myyntisaamiset ja muut saamiset	18	2 571	2 786
Rahavarat	19	3 144	392
		10 992	7 195
VARAT YHTEENSÄ		22 083	19 945

OMA PÄÄOMA JA VELAT

TEUR	LIITETIETO	12/31/2017	12/31/2016
EMOYRITYKSEN OMISTAJILLE KUULUVA OMA PÄÄOMA			
Osakepääoma	20	9 898	9 898
Ylikurssirahasto	20	520	520
Sijoitetun vapaan pääoman rahasto	20	8 034	6 534
Omat osakkeet	20	-1 382	-1 382
Muuntoerot	20	5	97
Kertyneet voittovarot		-8 123	-8 993
		8 953	6 674
Määräysvallattomien osuus		4	4
Oma pääoma yhteensä		8 957	6 678
PITKÄAIKAISET VELAT			
Laskennalliset verovelat	16	71	32
Varaukset	22	205	154
Rahoitusvelat	21	2 400	4 458
		2 675	4 644
LYHYTAIKAISET VELAT			
Ostovelat ja muut velat	23	8 874	7 459
Tilikauden verotettavan tuloon perustuvat verovelat	23	213	25
Varaukset	22	179	214
Lyhytaikaiset rahoitusvelat	21	1 183	925
		10 450	8 623
Velat yhteensä		13 126	13 267
Oma pääoma ja velat yhteensä		22 083	19 945

Konsernin rahavirtalaskelma

TEUR	LIITETIETO	1.1. - 31.12.2017	1.1. - 31.12.2016
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRRAT			
Tilikauden voitto / tappio		871	-1 436
Oikaisut:			
Liiketoimet, joihin ei liity maksutapahtumaa	24	1 644	1 567
Rahoitustuotot ja -kulut	8	30	344
Muut oikaisut		-4	13
Verot	9	825	284
KÄYTTÖPÄÄOMAN MUUTOKSET:			
Myynti- ja muiden saamisten muutos		215	950
Vaihto-omaisuuden muutos		-1 259	229
Ostovelkojen ja muiden velkojen muutos		1 571	-926
Maksetut korot		-286	-339
Saadut korot		12	13
Muut rahoituskulut		-185	-217
Muut rahoitustuotot		61	132
Maksetut verot		-42	-153
Liiketoiminnan nettorahavirta		3 453	462

TEUR	LIITETIETO	1.1. - 31.12.2017	1.1. - 31.12.2016
INVESTOINTIEN RAHAVIRRAT			
Investoinnit aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin		-455	-109
Investoinnit aineettomiin hyödykkeisiin		-77	0
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myynti		131	1 162
Investointien nettorahavirta		-401	1 053
RAHOITUKSEN RAHAVIRRAT			
Pitkäaikaisten lainojen nostot	21	0	300
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	21	-1 775	-2 494
Määräysvallattomien osuuden hankinta		0	-1
Rahoitusleasingvelkojen maksut	21	-26	-46
Osakeannista saadut maksut		1 500	0
Rahoituksen nettorahavirta		-301	-2 241
Rahavarojen muutos			
Rahavarat tilikauden alussa	19	392	1 118
Rahavarat tilikauden lopussa	19	3 144	392

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

TEUR	LIITETIETO	Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma							Määräys- vallattomienosuus	Oma pääoma yhteensä
		OSAKE- PÄÄOMA	YLIKURSSI- RAHASTO	SIOJITETUN VAPAAN PÄÄ- OMAN RAHASTO	OMAT OSAKKEET	MUUNTOEROT	KERTYNEET VOITTOVARAT	YHTEENSÄ		
Oma pääoma 1.1.2016		9 898	520	6 534	-1 382	-27	-7 757	7 786	204	7 990
LAAJA TULOS										
Tilikauden tulos							-1 433	-1 433	-3	-1 436
MUUT LAAJAN TULOKSEN ERÄT										
Muuntoero						124		124		124
Tilikauden laaja tulos yhteensä		0	0	0	0	124	-1 433	-1 309	-3	-1 312
LIIKETOIMET OMISTAJAN KANSSA										
Määräysvallattomien osuuden hankkiminen							197	197	-197	0
Liiketoimet omistajan kanssa yhteensä		0	0	0	0	0	197	197	-197	0
Oma pääoma 31.12.2016		9 898	520	6 534	-1 382	96	-8 993	6 674	4	6 678
Oma pääoma 1.1.2017		9 898	520	6 534	-1 382	96	-8 993	6 674	4	6 678
LAAJA TULOS										
Tilikauden tulos							870	870	0	870
MUUT LAAJAN TULOKSEN ERÄT										
Muuntoero						-91		-91		-91
Tilikauden laaja tulos yhteensä		0	0	0	0	-91	870	779	0	779
LIIKETOIMET OMISTAJAN KANSSA										
Suunnattu osakeanti	20			1 500				1 500		1 500
Liiketoimet omistajan kanssa yhteensä		0	0	1 500	0	0	0	1 500	0	1 500
Oma pääoma 31.12.2017		9 898	520	8 034	-1 382	5	-8 123	8 953	4	8 957

Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Konsernin perustiedot

Honkarakenne Oyj on suomalainen, Suomen lakien mukaan perustettu julkinen osakeyhtiö, jonka kotipaikka on Karstula. Yhtiön osoite on Hongantie 41, 43500 Karstula. Yhtiön toimialana on hirsirakennusten tuotanto, rakentaminen ja myynti kotimaassa sekä ulkomailla.

Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavilla Internet-osoitteesta www.honka.com tai Honkarakenne Oyj:n pääkonttorista yllä olevasta osoitteesta. Honkarakenne Oyj:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 14.2.2018 tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksella on myös mahdollisuus tehdä päätös tilinpäätöksen muuttamisesta.

Tilinpäätöksen laadintaperusta

Tämä Honkarakenne-konsernin tilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2017 voimassa olevia IAS- ja IFRS -standardeja sekä SIC- ja IFRIC- tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaisia ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettaviksi hyväksytyjä standardeja ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisen kirjanpito- ja yhteisöläinsäädännön mukaiset.

Tilinpäätöstiedot esitetään tuhansina euroina ja ne perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin, ellei muuta ole kerrottu.

Tilinpäätöstäläadittaessajoudutaantekemääntulevaisuuttakoskeviaarvioita ja oletuksia, joiden lopputulemat voivat poiketa tehdyistä arvioista ja oletuksista. Lisäksi joudutaan käyttämään harkintaa tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden soveltamisessa.

Konsolidointiperiaatteet

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiö Honkarakenne Oyj:n sekä kaikki tytäryhtiöt, joissa emoyhtiöllä on suoraan tai välillisesti yli 50 prosentin osuus osakkeiden äänimäärästä tai joissa emoyhtiöllä on muutoin määräysvalta.

Keskinäinen osakkeenomistus on eliminoitu hankintamenetelmällä. Hankitut tytäryhtiöt yhdistellään konsernitilinpäätökseen siitä hetkestä lähtien, kun konserni on saanut määräysvallan ja luovutetut tytäryhtiöt siihen saakka, jolloin määräysvalta lakkaa. Konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat ja realisoitumattomat voitot sekä sisäinen voitonjako eliminoidaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa.

Osakkuusyhtiöt, joissa Honkarakenteen osuus äänimäärästä on 20–50 prosenttia tai joissa Honkarakenteella on huomattava vaikutusvalta, mutta ei määräysvaltaa, on yhdistelty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Jos Honkarakenteen osuus osakkuusyhtiön tappioista ylittää sijoituksen kirjanpitoarvon, sijoitus merkitään taseeseen nolla-arvoon ja sen ylittävät tappioita ei huomioida, ellei konserni ole sitoutunut osakkuusyritysten veloitteiden täyttämiseen.

Arviot

IFRS -periaatteiden mukaisen konsernitilinpäätöksen laatiminen vaatii yrityksen johtoa tekemään arvioita ja oletuksia sekä yhtiön tilinpäätösperiaatteiden soveltamista koskevia valintoja. Vaikka nämä arviot pohjautuvat johdon parhaaseen käsitykseen tarkasteluhetkellä, toteutuneet tulokset voivat kuitenkin poiketa arvioituista. Merkittävimmät tilanteet, joissa johto joutuu turvautumaan harkintaansa ja arvioihin, liittyvät seuraaviin tilinpäätöseriin:

- aineettomien ja aineellisten pitkäaikaisen omaisuuserien taloudelliset käyttöajat ja niiden poistoajat,
- aineettomista ja aineellisista pitkäaikaisista omaisuuseristä kerrytettävissä olevat rahamäärät (liitetieto 11-12),
- tulevien verotettavien tulojen todennäköisyys, jota vastaan vahvistetuista tappioista kirjatut verosaamiset ja vähennyskelpoisista väliaikaisista eroista kirjatut verosaamiset voidaan hyödyntää,
- vaihto-omaisuuden nettorealisointiarvo (liitetieto 17),
- myyntisaamisten arvostus (liitetieto 18),
- varausten määrä (liitetieto 22),
- ehdollisten varojen ja velkojen esittäminen.

Ulkomaan rahan määräiset erät

Konsernin yksiköiden tulosta ja taloudellista asemaa koskevat luvut mitataan siinä valuutassa, joka on kunkin yksikön pääasiallisen toimintaympäristön valuutta ("toimintavaluutta"). Konsernitilinpäätös esitetään euroina, joka on konsernin emoyhtiön toiminta- ja esittämismuuttu.

Valuuttamääräiset liiketapahtumat kirjataan toimintavaluutan määräisinä käyttäen tapahtumapäivän kurssia. Ulkomaan rahan määräiset monetaariset

erät on muunnettu euroiksi tilinpäätöspäivän kurssija käyttäen. Ulkomaan rahan määräisistä liiketapahtumista ja monetaaristen erien muuntamisesta syntyneet voitot ja tappiot on merkitty laajaan tuloslaskelmaan. Kurssivoitot ja -tappiot esitetään laajan tuloslaskelman rahoitustuotoissa ja -kuluissa.

Muiden kuin euroa toimintavaluuttanaan käyttävien konserniyritysten laajat tuloslaskelmat on muunnettu euroiksi kauden keskipäivän ja taseet tilinpäätöspäivän kurssija käyttäen. Tilikauden tuloksen muuntaminen eri kursseilla laajassa tuloslaskelmassa jätetään aiheuttaataseessa omaan pääomaan kirjattavan muuntoeron, jonka muutos esitetään muissa laajan tuloksen erissä.

Muiden kuin euroa toimintavaluuttanaan käyttävien tytäryritysten hankintamenoeliminoinnista sekä hankinnan jälkeenkertyneiden oman pääoman erien muuntamisesta syntyvät muuntoerot kirjataan laajan tuloksen eriin. Kun tällainen tytäryhtiö myydään, kertynyt muuntoero kirjataan laajaan tuloslaskelmaan myyntivoiton tai -tappion osaksi.

Liikevaihto ja tuloutusperiaatteet

Liikevaihtona esitetään tuotteiden ja palveluiden myynnistä saadut tuotot käyvän arvon perusteella, josta on vähennetty oikaisuina myynnin välilliset verot ja alennukset.

MYYDYT TAVARAT JA PALVELUT

Konserni myy ja valmistaa hirsitalopaketteja ja hirsitalojen rakentamispalveluja sekä lisäksi konserni myy hirsialihioita ja tuotantoprosessin yhteydessä syntyntä prosessijätettä kierrätykseen. Tuotot tavaroiden myynnistä kirjataan, kun tavaroiden omistamiseen liittyvät merkittävät riskit, edut ja määräysvalta ovat siirtyneet ostajalle. Pääsääntöisesti nämä tapahtuu tuotteiden sopimusehtojen mukaisen luovutuksen yhteydessä.

Konserni tuottaa pystytys-, rakentamis- ja suunnittelupalveluita. Tuotot palveluista tuloutetaan, kun palvelu on suoritettu ja taloudellisen hyödyn saaminen palvelusuoritteesta on todennäköistä.

Konserni myy sekä materiaalia että rakentamispalvelua sisältäviä muuttovalmishirsitaloja avaimet käteen -periaatteella. Tällöin yhtenä kokonaisuutena

myytävä paketti muodostaa yhdistelmätuotteen, jossa yksittäiset osat eivät ole erotettavissa kokonaisuudesta. Tuotot näistä taloista kirjataan, kun koko kokonaisuuden osalta omistamiseen liittyvät merkittävät riskit, edut ja määräysvalta on siirtynyt ostajalle siltä osin kun kyseessä ei ole pitkäaikais-hankeena käsiteltävä yli vuoden kestävä projekti.

PITKÄAIKAISHANKKEET

Pitkäaikais Hankkeina käsitellään sellaiset hankkeet, joissa konserni myy sekä talopaketteja että rakentamispalvelua ja jotka ajallisesti kestävät yli yhden vuoden tai ajoittuvat kahdelle eri tilikaudelle. Tällaisia hankkeita ovat tyypillisesti KVR-urakat. Honkarakenne-konsernin tuotot pitkäaikais hankkeista tuloutetaan valmistusasteen mukaan silloin, kun pitkäaikais hankkeen loppu-tulos pystytään luotettavasti mittaamaan. Pitkäaikais hankkeiden valmistus-astetta mitataan syntyneiden kustannusten osuudella pitkäaikais hankkeiden arvioituista kokonaiskustannuksista eli cost-to-cost -menetelmällä.

Menot, jotka liittyvät vielä tulouttamattomaan hankkeeseen, kirjataan keskeneräisinä pitkäaikais hankkeina vaihto-omaisuuteen. Jos syntyneet menot ja kirjatut voitot ovat suuremmat kuin hankkeesta laskutettu määrä, erotus esitetään taseen erässä "Myyntisaamiset ja muut saamiset". Jos syntyneet menot ja kirjatut voitot ovat pienemmät kuin hankkeen laskutus, erotus esitetään erässä "Ostovelat ja muut velat".

Liikevaihdon erittely ja lisätietoja pitkäaikais hankkeista esitettävät tiedot on esitetty liitetiedossa 2.

Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut

Liiketoiminnan muina tuottoina kirjataan omaisuuden myyntivoitot ja muut kuin varsinaiseen suoritemyyntiin liittyvät tuotot, kuten vuokra-tuotot sekä sellaiset julkiset avustukset, jotka eivät kohdistu aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankintoihin.

Työsuhde-etuudet

ELÄKKEET

Honkarakenne-konsernin eläkejärjestelyt ovat maksupohjaisia. Maksupohjaisten eläkejärjestelyjen maksut kirjataan tulosvaikutteisesti sillä tilikaudella, jota veloitus koskee.

Liikevoitto

Liikevoitto muodostuu liikevaihdosta ja liiketoiminnan muista tuotoista, joista vähennetään tai lisätään valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos, lisätään valmistus omaan käyttöön ja vähennetään aineiden ja tarvikkeiden käyttö, työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut, poistot ja arvonalentumiset sekä liiketoiminnan muut kulut.

Tuloverot ja laskennalliset verot

Konsernin laajan tuloslaskelman veroihin kirjataan konserniyhtiöiden tilikauden tuloksia vastaavat suoriteperusteiset verot, perustuen kunkin yhtiön paikallisen verosäännösten mukaisesti laskettavaan verotettavaan tuloon, sekä aikaisempien tilikausien verojen oikaisu, samoin kuin laskennallisten verojen muutokset.

Laskennalliset verosaamiset ja -velat kirjataan väliaikaisista eroista omaisuus- ja velkaerien verotusarvojen sekä kirjanpitoarvojen väliltä velkamenetelmän mukaisesti. Laskennallinen vero on kirjattu sillä verokannalla, jolla sen oletetaan realisoituvan.

Konsernissa merkittävimmät väliaikaiset erot syntyvät aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden poistoista ja käyttämättömistä verotuksellisista tappioista. Laskennallista veroa ei kirjata liikearvosta, joka ei ole verotuksessa vähennyskelpoista.

Laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrään asti, kun on todennäköistä, että se voidaan hyödyntää tulevaisuudessa syntyvää verotettavaa tuloavastaan. Todennäköisyyttä arvioitaessa käytetään arvioitua verotettavaa

tuloa, joka perustuu Honkarakenteen liiketoimintasuunnitelmiin ja budjetteihin. Laskennallisen verosaamisen kirjaamisedellytykset arvioidaan jokaisen raportointikauden päättämispäivänä.

Aineettomat hyödykkeet

LIKEARVO

Liikearvo vastaa sitä osaa hankintamenoista, joka ylittää liiketoimintojen yhdistämisessä hankitun omistussuosua vastaavien yksilöitävissä olevien varojen, velkojen ja mahdollisten velkojen käyvä arvon hankinta-ajankohtana.

Liikearvo kirjataan alkuperäiseen hankintameno, jota ei poisteta vaan testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta. Liikearvo kohdistetaan tätä tarkoitusta varten rahavirtaa tuottaville yksiköille. Liikearvo arvostetaan hankintatarkoituksen jälkeen kirjatulla arvonalentumistappiolla vähennettyyn alkuperäiseen hankintameno. Liitetieto 12.

TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISMENOT

Tutkimustoiminnan menot kirjataan kuluksi laajaan tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet. Kehittämismenoja, jotka liittyvät uusien tuotteiden ja prosessien kehitystoimintaan ei ole aktivoitu, koska niistä saatavat tulevaisuuden tuotot varmistuvat vasta, kun tuotteet tulevat markkinoille.

MUUT AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Ostetut patentit, tavaramerkit, lisenssit ja muut aineettomat hyödykkeet, joilla on rajallinen taloudellinen vaikutusaika, merkitään taseeseen ja kirjataan tasapoistoina kuluksi niiden taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Aineettomista hyödykkeistä, joilla on rajaton taloudellinen vaikutusaika, ei kirjata poistoja, vaan ne testataan vuosittain tai tarvittaessa mahdollisen arvonalentumisen varalta. Konsernilla ei ole tällä hetkellä aineettomia hyödykkeitä, joilla olisi rajaton taloudellinen vaikutusaika.

Aineetonta hyödykettä poistetaan siitä lähtien, kun se on valmis käytettäväksi. Poistoajana käytetään hyödykkeen arvioitua taloudellista vaikutusaikaa. Hyödyke, joka ei ole vielä valmis käytettäväksi, testataan vuosittain tai tarvittaessa useammin mahdollisen arvonalentumisen varalta.

Aineettomien hyödykkeiden arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat:

Ohjelmistot 3–5 vuotta

Muut aineettomat oikeudet 5–10 vuotta

Aineettomien hyödykkeiden hankintameno muodostuu ostohinnasta ja kaikista niistä menoista, jotka välittömästi johtuvat hyödykkeensaattamisesta valmiiksi sille aiottuun käyttötarkoitukseen.

Aineettomiin hyödykkeisiin liittyvät myöhemmin toteutuvat menot aktivoitetaan vain siinä tapauksessa, jos niiden vaikutuksesta yritykselle koitava taloudellinen hyöty lisääntyy yli alun perin arvioidun suoritusasteen. Muussa tapauksessa menot kirjataan kuluksi niiden syntymishetkellä.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Maa-alueet, rakennukset, koneet ja laitteet muodostavat suurimman osan aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä. Ne on arvostettu taseessa alkuperäiseen hankintameno vähennettynä kertyneillä poistoilla sekä mahdollisilla arvonalentumisilla. Itse valmistettujen hyödykkeiden hankintameno sisältää materiaalit, välittömän työn ja sekä muut välittömät menot, jotka johtuvat käyttöomaisuuserän saattamisesta valmiiksi sille aiottuun käyttötarkoitukseen. Jos käyttöomaisuushyödyke koostuu useammasta osasta, joilla on eripituiset taloudelliset vaikutusajat, osat käsitellään erillisinä hyödykkeinä.

Kun käyttöomaisuushyödykkeen erillisenä hyödykkeenä käsitelty osa uusiin, uuteen osaan liittyvät kulut aktivoitetaan. Muut myöhemmin syntyvät menot aktivoitetaan vain silloin, kun ne lisäävät hyödykkeen yritykselle koituvaa taloudellista hyötyä. Kaikki muut kulut, kuten normaalit huolto- ja korjaustoimenpiteet kirjataan tulosvaikutteisesti kuluksi niiden syntymishetkellä.

Aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä tehdään tasapoistot taloudellisen vaikutusajan mukaisesti. Maa-alueista ei tehdä poistoja.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden poistoajat (v):

Rakennukset ja rakennelmat	20 - 30
Koneet ja kalusto	3 - 12

Muut aineelliset hyödykkeet

3 - 10

Käyttöomaisuushyödykkeiden käytöstä poistamisesta ja luovutuksista syntyvät myyntivoitot tai -tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti laajan tuloslaskelmaan. Myyntivoitto tai -tappio määritetään myyntihinnan ja jäljellä olevan hankintameno erotuksena.

Julkiset avustukset

Julkiset avustukset, jotka on saatu korvaukseksi jo toteutuneista kuluista, kirjataan tulosvaikutteisesti sillä kaudella, jonka aikana oikeus avustuksen saamiseen syntyy. Tällaiset avustukset esitetään liiketoiminnan muissa tuotoissa. Sellaiset julkiset avustukset, jotka liittyvät aineellisten tai aineettomien käyttöomaisuushyödykkeiden hankintoihin, on kirjattu käyttöomaisuushankintojen kirjanpitoarvojen vähennyksiksi silloin, kun on kohtuullisen varmaa, että ne tullaan saamaan ja että konserni täyttää avustusten ehdot. Tällaiset avustukset tuloutuvat pienempien poistojen muodossa omaisuuserän käyttöaikana.

Arvonalentumiset

Omaisuuserien kirjanpitoarvoja arvioidaan tilinpäätöshetkellä mahdollisten arvonalentumisen viitteiden havaitsemiseksi. Jos viitteitä havaitaan, arvio omaisuuserästä kerrytettävissä olevasta rahamäärästä määritetään. Arvonalentumistappio kirjataan, jos omaisuuserän tai rahavirtaa tuottavan yksikön tasearvo ylittää kerrytettävissä olevan rahamäärän. Arvonalentumistappiot kirjataan tulosvaikutteisesti kuluksi.

Rahavirtaa tuottavan yksikön arvonalentumistappio kohdistetaan ensin vähentämään rahavirtaa tuottavalle yksikölle kohdistettua liikearvoa ja sen jälkeen vähentämään tasasuhteisesti muita yksikön omaisuuseriä.

Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden kerrytettävissä oleva rahamäärä määritetään joko niin, että se on käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuville menoille tai tätä korkeampi käyttöarvo. Käyttöarvoa määritettäessä arvioidut vastaiset rahavirrat diskontataan nykyarvoonsa perustuen diskonttauskorkoihin, jotka kuvastavat kyseisen rahavirta tuottavan yksikön keskimääräistä pääomakustannusta ennen veroja. Diskonttauskoroissa otetaan huomioon myös kyseisten hyödykkeiden erityinen riski.

Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sekä muihin aineettomiin hyödykkeisiin paitsi liikearvoon liittyvä arvonalentumistappio peruutetaan, jos omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärää määritettäessä käytetyissä arvioissa on tapahtunut muutos. Arvonalentumistappio peruutetaan korkeintaan siihen määrään asti, joka omaisuuserälle olisi määritetty kirjanpitoarvoksi (poistoilla vähennettynä), jos siitä ei olisi aikaisempina vuosina kirjattu arvonalentumistappiota. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei peruuteta.

Lisätietoja arvonalentumistauksista on annettu liitetietojen kohdassa 12.

Kerrytettävissä oleva rahamäärä rahoitusinstrumenteille, kuten myytävissä oleville sijoituksille tai saamisille, lasketaan arvioitujen vastaisten rahavirtojen nykyarvosta, diskontattuna alkuperäisellä efektiivisellä korkokannalla. Lyhytaikaisia saamia ei diskontata. Myyntisaamisista kirjataan arvonalentumistappio, kun on objektiivista näyttöä siitä, että saamista ei saada perityksi täysimääräisesti. Yli 90 päivää erääntyneistä myyntisaamisista tehdään arvonalentumistapauskohteisesti. Arvonalentumistappio peruutetaan, jos myöhemmin syntyvälisäykerrytettävissä olevaan rahamäärään voidaan luottavasti liittää arvonalentumistappion kirjaamisen jälkeiseen tapahtumaan.

Vuokrasopimukset

IAS 17 Vuokrasopimukset -standardin periaatteiden mukaisesti vuokrasopimukset, joissa yhtiölle siirtyvät olennaisilta osin hyödykkeen omistamiselle ominaiset riskit ja edut, luokitellaan rahoitusleasingosopimuksiksi. Rahoitusleasingosopimuksilla hankittu omaisuus vähennettynä kertyneillä poistoilla kirjataan aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin ja sopimuksesta johtuvat velvoitteet vastaavasti korollisiin velkoihin. Rahoitusleasingosopimuksista johtuvat vuokrat jaetaan rahoitusmenoon sekä velan vähennykseen. Muiden vuokrasopimusten perusteella saadut tai maksetut vuokrat kirjataan tulosvaikutteisesti tasaerinä vuokra-ajan kuluessa.

IAS 17 -standardin mukaiset rahoitusleasingosopimukset on merkitty taseeseen ja arvostetaan määrään, joka on yhtä suuri kuin hyödykkeen käypä arvo sopimuksen alkamisajankohtana, tai sitä alempaan vähimmäisvuokrien nykyarvoon. Rahoitusleasingosopimuksilla hankituista hyödykkeistä tehdään poistot taloudellisen pitoajan mukaan ja kirjataan mahdolliset arvonalentumistappiot. Poistot tehdään konsernin käyttöomaisuushyödykkeiden poistoajojen mukaisesti, tai sitä lyhyemmän vuokra-ajan aikana.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on arvostettu hankintamenoon tai sitä alempaan nettorealisointiarvoon. Nettorealisointiarvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava arvioitu myyntihinta, josta on vähennetty arvioidut valmiiksi saattamisesta johtuvat menot sekä arvioidut myynnin toteutumiseksi välttämättömät menot.

Vaihto-omaisuuden arvo on määritetty FIFO -menetelmää käyttäen ja se sisältää kaikki hankinnasta aiheutuneet välittömät menot sekä muut välilliset kohdistettavat menot. Valmistetun vaihto-omaisuuden hankintamenoon luettaan materiaalien ostomenon, välittömän työn ja muiden välittömien menojen lisäksi myös osuus tuotannon yleiskustannuksista, mutta ei myynnin tai rahoituksen kustannuksia. Vaihto-omaisuuden arvoa lennetaan epäkurantin omaisuuden osalta.

Rahoitusvarat ja rahoitusvelat

Konsernin rahoitusvarat on luokiteltu seuraaviin ryhmiin: käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat, lainat ja muut saamiset ja myytävissä olevat rahoitusvarat.

Luokittelu tapahtuu rahoitusvarojen hankinnan tarkoituksen perusteella, ja ne luokitellaan alkuperäisen hankinnan yhteydessä. Transaktiomenot on sisällytetty rahoitusvarojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon, kun kyseessä on erä, jota ei arvosteta käypään arvoon tuloksen kautta. Kaikki rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan kaupantekopäivänä. Rahoitusvarojen taseesta pois kirjaaminen tapahtuu silloin, kun konserni on menettänyt sopimusperusteisen oikeuden rahavirtoihin tai kun se on siirtänyt merkittäviä osin riskit ja tuotot konsernin ulkopuolelle.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat

Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat on hankittu pääasiallisesti voiton saamiseksi lyhyen aikavälin markkinahintojen muutoksista. Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät sekä 12 kuukauden sisällä erääntyvät rahoitusvarat sisältyvät lyhytaikaisiin varoihin. Ryhmän erät on arvostettu käypään arvoon ja kaikkien tämän ryhmän sijoitusten käypä arvo on määritetty toimivilla markkinoilla julkaistujen hintanoteerausten, eli tilinpäätöspäivän ostonoteerausten pohjalta. Käyvän arvon muutoksista johtuvat sekä realisoitumattomat että realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan laajaan tuloslaskelmaan sillä kaudella, jonka aikana ne syntyvät.

Valuuttajohdannaisia käytetään myyntiin liittyvien valuuttamääristen rahavirtojen suojaamiseen. Nämä eivät täytä IAS 39:ssä määriteltyjä suojauslaskennan ehtoja eikä niihin sovelleta suojauslaskentaa, vaan niihin liittyvät käyvän arvon muutokset kirjataan tulosvaikutteisesti.

Koronvaihtosopimukset kirjataan lainojen erääntymispäivien yhteydessä laajan tuloslaskelman rahoituseriin sekä arvostetaan markkina-arvoonsa konsernitilinpäätöksessä.

Käyvän arvon hierarkiatasot

Käyvän arvon hierarkiatason 1 arvot perustuvat täysin samanlais-
ten omaisuuserien tai velkojen noteerattuihin hintoihin toimivilla
markkinoilla.

Käyvän arvon hierarkiatason 2 arvot perustuvat merkittävil-
tä osin muihin syöttötietoihin kuin tasoon 1 sisältyviin noteerattuihin hintoihin.

Käyvän arvon hierarkiatason 3 käyvät arvot perustuvat syöttötietoihin, jotka
eivät perustu todettavissa olevaan markkinatietoon vaan merkittävil-
tä osin johdonarvioihin janiiden käyttöön yleisesti hyväksytyissä arvostusmalleissa.

Valuuttajohdannaiset ja koronvaihtosopimukset luokitellaan käyvän arvon
hierarkiassa tasoon 2.

Lainat ja muut saamiset

Lainat ja muut saamiset ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia
varoja, joihin liittyvät maksut ovat kiinteät tai määritettävissä ja joita ei
noteerata toimivilla markkinoilla, eikä yritys pidä niitä kaupankäyntitar-
koituksessa. Tähän ryhmään sisältyvät konsernin rahoitusvarat, jotka on
aikaansaatu luovuttamalla rahaa, tavaroita tai palveluja velalliselle. Ne
arvostetaan jaksotettuun hankintamenuun, ja ne sisältyvät lyhyt- ja pit-
käaikaisiin rahoitusvaroihin: viimeksi mainittuihin, mikäli ne erääntyvät
yli 12 kuukauden kuluttua.

Tähän ryhmään kuuluvat myös myyntisaamiset. Vuoden kuluessa
erääntyvät myyntisaamiset on kirjattu alkuperäisen arvon mukaisesti ja yli
vuoden kuluessa erääntyvät myyntisaamiset on diskontattu nykyarvoon.
Myyntisaamisista kirjataan arvonalentumistappio, kun on objektiivista
näyttöä siitä, että saamista ei saada perityksi täysmääräisesti. Yli 90 päivää
erääntyneistä myyntisaamisista tehdään arvonalentumistapauskohtaisesti.
Arvonalentumiset kirjataan kuluksi laajaan tuloslaskelmaan.

Myytäväissä olevien rahoitusvarat

Myytäväissä olevat rahoitusvarat ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia
varoja, jotka on nimenomaisesti määrätty tähän ryhmään tai joita ei ole
luokiteltu muuhun ryhmään. Ne sisältyvät pitkäaikaisiin varoihin, paitsi

jos ne on tarkoitus pitää alle 12 kuukauden ajan tilinpäätöspäivästä
lähtien, jolloin ne sisällytetään lyhytaikaisiin varoihin. Myytävissä olevat
rahoitusvarat voivat koostua osakkeista ja korollisista sijoituksista, ja ne
arvostetaan käypään arvoon.

Myytäväissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutokset esitetään
muissalaajan tuloksen erissä ja kirjataan käyvän arvon rahastoon omaan pää-
omaan verovaikutus huomioon ottaen. Käyvän arvon muutokset siirretään
omasta pääomasta laajaan tuloslaskelmaan silloin, kun sijoitus myydään tai
kun sen arvo on alentunut siten, että sijoituksesta tulee kirjata arvonalentu-
mistappio. Käyvän arvon rahastossa ei ole tapahtumia. Sellaiset myytävissä
olevien rahoitusvarojen luovutusvoitot ja –tappiot, joista ei ole tehty käyvän
arvon muutoksia, esitetään laajan tuloslaskelman rahoituserissä.

Rahavarat ja muut rahoitusvarat

Rahavarat koostuvat käteisestä rahasta, vaadittaessa nostettavissa
olevista pankkitalletuksista ja muista lyhytaikaisista, erittäin likvideistä
sijoituksista, jotka ovat helposti vaihdettavissa etukäteen tiedossa ole-
vaan määrään käteisvaroja ja joiden arvomuutosten riski on vähäinen.
Rahavaroihin luokitelluilla erillä on enintään kolmen kuukauden maturi-
teetti hankinta-ajankohdasta lukien.

Rahoitusvelat

Rahoitusvelat merkitään alun perin kirjanpitoon saadun vastikkeen
perusteella käypään arvoon. Rahoitusvelkoja sisältyy pitkä- ja lyhytaikai-
siin velkoihin, ja ne ovat pääsääntöisesti korollisia.

Varaukset

Varaus kirjataan, kun konsernilla on aikaisempaan tapahtumaan perus-
tuva oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite ja on todennäköistä, että
siitä aiheutuu vastaisia menoja ja velvoitteen määrä voidaan luotetta-
vasti arvioida. Varaukset voivat liittyä takuusitoumuksiin, tappiollisiin
sopimuksiin, oikeudenkäynteihin, ympäristö- ja veroriskeihin tai toimin-
tojen uudelleenjärjestelyihin.

Takuuvaraus kirjataan, kun takuuehdon sisältävä tuote myydään.
Takuuvarauksen määrä perustuu kokemukseräiseen tietoon takuumenojen
toteutumisesta. Tappiollisesta sopimuksesta kirjataan varaus, kun velvoittei-
den täyttämiseksi vaadittavat välttämättömät menot ylittävät sopimuksesta
saavat hyödyt. Uudelleenjärjestelyvaraus kirjataan silloin, kun sitä koskeva
yksityiskohtainen ja asianmukainen suunnitelma on laadittu ja järjestelystä
on tiedotettu niille tahoille, joita järjestely koskee ja siten annettu riittävä
peruste odottaa, että uudelleenjärjestely toteutetaan. Varauksena kirjattava
määrä vastaa parasta arviota menoista, joita olemassa olevan velvoitteen
täyttäminen edellyttää tilinpäätöspäivänä.

Oma pääoma, osingot ja omat osakkeet

Yhtiön hallituksen ehdottama osinko sisältyy konsernitaseen voitto-
varoihin ja osinko kirjataan sille tilikaudelle, jonka aikana yhtiökokous
tekee päätöksen osingonjaosta.

Honkarakenne Oyj:n omia osakkeita ostettaessa niistä maksettu määrä,
mukaan lukien hankinnan välittömät kulut, on kirjattu oman pääoman
vähennykseksi.

Osakekohtainen tulos

Osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyhtiön osakkeenomis-
tajille kuuluva tilikauden voitto tilikauden aikana liikkeessä olevien
osakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla. Liikkeeseen laske-
tuista osakkeista vähennetään yhtiön hallussa olevat omat osakkeet.
Laimennettu osakekohtainen tulos lasketaan osakekohtaisesta tulok-
sesta, johon on lisätty potentiaalisten kantaosakkeiden vaikutus tilikau-
den tulokseen ja osakkeiden lukumäärän painotettuun keskiarvoon.

Myytävänä olevat omaisuuserät ja lopetetut toiminnot

MYYTÄVÄNÄ OLEVAT OMAISUUSERÄT

Konserni luokittelee pitkäaikaisen omaisuuserän (tai luovutettavien erien ryhmän) ja lopetettuihin toimintoihin liittyvät omaisuuserät ja velat myytävänä olevaksi, mikäli niiden kirjanpitoarvoa vastaava määrä tulee kertymään pääasiassa omaisuuserän myynnistä jatkuvan käytön sijaan. Myytävänä olevaksi luokittelunedellytyksien katsotaan täyttyvän, kun myynti on erittäin todennäköinen ja omaisuuserä (tai luovutettavien erien ryhmä) on välittömästi myytävissä nykyisessä kunnossaan yleisin ja tavanomaisin ehdoin, kun johto on sitoutunut myyntiin, aktiiviset myyntiponnistelut on aloitettu ja myynnin odotetaan tapahtuvan vuoden kuluessa luokittelusta.

Välittömästi ennen luokittelua myytävänä olevaksi kyseiset omaisuuserät tai luovutettavien erien ryhmän varat ja velat arvostetaan niihin sovellettavien IFRS-standardien mukaisesti. Luokitteluhetkestä lähtien myytävänä olevat omaisuuserät (tai luovutettavien erien ryhmä) arvostetaan kirjanpitoarvoon tai myynnistä aiheutuville menoilla vähennettyyn käypään arvoon sen mukaan, kumpi niistä on alempi. Poistot näistä omaisuuseristä lopetetaan luokitteluhetkellä.

Luovutettavien erien ryhmään kuuluvat omaisuuserät, jotka eivät kuulu IFRS 5 –standardin arvostussääntöjen soveltamisalaan, ja velat arvostetaan niitä koskevien IFRS-standardien mukaan myös luokitteluhetken jälkeen. Myytävänä olevat omaisuuserät sekä luovutettavien erien ryhmänsisältyvät velat esitetään taseessa erillään muista eristä.

Konsernilla ei tällä hetkellä ole myytäväksi luokiteltuja omaisuuseriä.

LOPETETUT TOIMINNOT

Lopetettu toiminto on konsernin osa, josta on luovuttu tai joka on luokiteltu myytävänä olevaksi ja joka täyttää jonkin seuraavista edellytyksistä:

Se on merkittävä erillinen liiketoimintayksikkö tai maantieteellistä aluetta edustava yksikkö.

Se on osa yhtiä koordinoitua suunnitelmaa, joka koskee luopumista erillisestä keskeisestä liiketoiminta-alueesta tai maantieteellisestä toiminta-alueesta.

Se on tytäryritys, joka on hankittu yksinomaan tarkoituksena myydä se edelleen.

Lopetettujen toimintojen tulos esitetään omana eränään konsernin laajassa tuloslaskelmassa. Lopetettujen toimintojen omaisuuserät ja niihin liittyvät muihin laajan tuloksen eriin kirjatut erät sekä luovutettavien erien ryhmään sisältyvät velat esitetään taseessa erillään muista eristä.

Konsernissa ei ole lopetetuiksi toiminnoiksi luokiteltuja eriä tällä hetkellä.

Uusien ja muuttuneiden IFRS-standardisen ja IFRIC-tulkintojen soveltaminen

Honkarakenne-konserni on noudattanut vuoden 2017 alusta alkaen seuraavia voimaan tulleita muutettuja standardeja.

- Laskennallisten verosaamisten kirjaaminen realisoitumattomista tappioista – muutokset IAS 12:een (voimaan 1.1.2017): IAS 12:een tehtiin tammikuussa 2016 muutoksia, joilla selvennettiin laskennallisten verojen kirjaamista, kun omaisuuserä arvostetaan käypään arvoon ja kyseinen käypä arvo on pienempi kuin omaisuuserän verotuksellinen arvo. Muutoksilla vahvistetaan erityisesti, että:

- Väliaikainen ero syntyy aina, kun omaisuuserän kirjanpitoarvo on raportointikauden lopussa pienempi kuin sen verotuksellinen arvo.
- Yritys voi tulevaa verotettavaa tuloa arvioidessaan olettaa, että se pystyy kerryttämään omaisuuserän kirjanpitoarvoa suuremman rahamäärän.
- Jos verolaissa on rajoituksia sille, mistä lähteistä kertyvää verotettavaa tuloa vastaan tietyntyyppisiä laskennallisia verosaamisia voidaan käyttää, laskennallisten verosaamisten hyödynnettävyys voidaan arvioida vain yhdessä muiden samantyyppisten laskennallisten verosaamisten kanssa.
- Laskennallisten verosaamisten peruuttamisesta johtuvia verovähennyksiä ei oteta huomioon arvioitaessa veronalaista tuloa, jota käytetään kyseistensaamisten hyödynnettävyyden arvioinnissa.

Näillä muutoksilla ei ollut merkittävää vaikutusta tilikauden 2017 konsernintilinpäätökseen.

Myöhemmin voimaan tulevat IFRS-standardit, tulkinnat ja muutokset

- IFRS 9 Rahoitusinstrumentit ja siihen liittyvät muutokset useaan muuhun standardiin (voimaan 1.1.2018)

IFRS 9 "Rahoitusinstrumentit" korvaa IAS 39 –standardin ja se tuo muutoksia rahoitusvarojen luokitteluun ja arvostamiseen, niiden arvonalentumisen määrittämiseen sekä suojauslaskennan periaatteisiin.

Rahoitusvaroina olevat velkakirjasijoitukset arvostetaan jaksotettuun hankintamenuun, mutta vain silloin kun liiketoimintamallin tavoitteena on pitää nämä sijoitukset ja kerätä kaikki sopimukseen perustuvat rahavirrat ja kun instrumentin sopimukseen perustuvat rahavirrat koostuvat yksinomaan pääoman ja koron maksusta.

Kaikki muutrahoitusvarana olevat velkakirjasijoitukset ja osakesijoitukset, sekä strukturoidut sijoitustuotteet, kirjataan käypään arvoon.

Kaikki rahoitusvarojen käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan. Poikkeuksena ovat käyvän arvon muutokset osakesijoituksista, joita ei pidetä kaupankäyntitarkoituksessa: ne voidaan kirjata joko tuloslaskelmaan tai oman pääoman rahastoihin (jolloin niitä ei myöhemmin siirretä tulosvaikutteisiksi). Lisäksi jotkut rahoitusvaroihin kuuluvat velkakirjasijoitukset voidaan arvostaa käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta yrityksen liiketoimintamallista riippuen.

Konsernin alustavan arvion mukaan standardilla ei ole merkittävää vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

- IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista ja siihen liittyvät muutokset useaan muuhun standardiin (voimaan 1.1.2018)

IASB on julkaissut uuden tulouttamisstandardin. Se korvaa tavaroiden ja palvelujen myyntiä koskevan IAS 18:n ja pitkäaikaishankkeita koskevan IAS 11:n.

Uuden standardin peruserätyksenä on, että myyntituotot kirjataan, kun tavaraa tai palvelua koskeva määräysvalta siirtyy asiakkaalle – aiemmin käytettyjen riskien ja etujen sijaan tarkastellaan siis määräysvaltaa.

Myyntituottojen kirjaamisessa on sovellettava uutta viisivaiheista prosessia:

- yksilöidään asiakassopimukset
- yksilöidään erilliset suoritevelvoitteet
- määritetään sopimuksen mukainen transaktiohintaa
- kohdistetaan transaktiohintaa erillisille suoritevelvoitteille, ja
- kirjataan myyntituotto, kun kukin suoritevelvoite on täytetty.

Konserni on selvityksessään käynyt läpi konsernin liiketoimintaa ja todennut, että konserni myy erilaisia hirsitaloihin liittyviä tuotteita ja palveluita. Konserni myyfyysisiä tuotteita: talopaketteja, hirsiaihoita, valmistuksessa syntyviä sivutuotteita. Lisäksi konserni myy erilaisia palveluita: suunnittelupalvelua, pystytyspalvelua, rakentamispalvelua eri valmistusasteilla. Konsernilla on myös sellaisia tuotteita, joissa myytävä tuote sisältää sekä hirsitalopakettia että siihen liittyvää rakentamispalvelua muodostaen yhden kokonaisuuden.

Konserni on selvittänyt uuden standardin vaikutusta myymiinsä tuotteisiin, palveluihin ja niiden yhdistelmiin käymällä läpi myymänsä tuotteet, palvelut ja niiden yhdistelmät sekä myyntien sopimusehdot.

Fyysisissä tuotteissa: talopaketeissa, hirsiaihoissa ja valmistuksen yhteydessä syntyvissä sivutuotteissa (esim. puru, puutavara) määräysvalta siirtyy asiakkaalle tuotteen luovutuksen yhteydessä. Pystytyspalvelu- ja rakentamispalvelu eri laajuuksissa koostuvat rakentamispalveluista. Konserni on käynyt läpi viime vuosien myyntisopimuksia ja todennut, että näissä myytävä tuote muodostaa yhden integroidun kokonaisuuden, jossa määräysvalta siirtyy asiakkaalle kohteen luovutuksen yhteydessä. Kolmas ryhmä konsernin myymiä tuotteita on sellainen, jossa myytävä tuote sisältää sekä talopakettia että rakentamispalvelua. Näitä ovat Muuttovalmis-talopaketit. Konserni on käynyt läpi viime vuosien myyntisopimuksia ja todennut, että konsernin myymät tuotteet, jotka sisältävät palvelua tai palvelua

ja talopaketteja ovat sellaisia, joissa myytävä tuote muodostaa yhden integroidun kokonaisuuden ja joissa määräysvalta tuotteen luovutuksen yhteydessä.

Neljäs ryhmä konsernin myymiä tuotteita on KVR-urakointi. KVR-urakoinnissa myytävä tuote sisältää sekä talopakettia että rakentamispalvelua, mutta kohde on asiakkaan määräysvallassa koko projektin ajan. Konserni on tarkastellut viime aikoina toteuttamia KVR-urakointiprojekteja ja todennut, että merkittävimmät konsernin myymät KVR-urakointiprojektit kestävät ajallisesti yli vuoden ja/tai jatkuvat yli tilikauden vaihteen. Näitä hankkeita on konsernissa tuloutettu IAS 11 standardin mukaisena pitkäaikaishankkeena. Koska KVR-urakoinnissa kohde on koko projektin ajan asiakkaan määräysvallassa ja KVR-projektit kestävät ajallisesti pitkään, niin IFRS 15 standardin käyttöönoton jälkeenkin konserni tulouttaa merkittävät KVR-hankkeet pitkäaikaishankkeina valmistusasteen mukaisesti. Konserni tulouttaa pitkäaikaishankkeesta katetta vain silloin, kun pitkäaikaishanke on tarpeeksi pitkällä, jotta sen lopputulospystytään luotettavasti arvioimaan. Silloin, kun on todennäköistä, että hankkeen kokonaismenot ylittävät siitä saatavat kokonaistulot, kirjataan odotettu tappio kuluksi välittömästi. Pitkäaikaishankkeiden valmistusastetta mitataan syntyneiden kustannusten osuudella pitkäaikaishankkeiden arvioituista kokonaiskustannuksista eli cost-to-cost-menetelmällä.

Konsernilla ei ole ollut viime vuosina muunlaisia pitkäaikaishankkeita. Mikäli niitä tulee jatkossa, niin niiden IFRS 15 standardin mukainen tulostus tarkastellaan tapauskohtaisesti asiakassopimuksen perusteella.

Lisäksi konsernin selvityksen mukaisesti uudella standardilla voi olla vaikutuksia transaktiohintaan ja siihen liittyvien komponenttien kirjanpitoliseen käsittelyyn. Joidenkin lisätöiden osalta kyse voi olla päätuotteesta erillisestä suoritevelvoitteesta. Asiakkaille maksettavien hyvitysten kirjanpitoikäntöä tarkennetaan vielä. Lisäksi yhtiö selvittää tapauskohtaisesti onko pitkien maksuaikojen ja ennakkomaksujen osalta onko kyse erillisestä rahoituskomponentista.

Konsernin selvityksen mukaan uudella standardilla ei ole merkittävää vaikutusta konsernin tilinpäätökseen, laajaan tuloslaskelmaan ja taseeseen, mutta uusi standardi vaikuttaa tilinpäätöksen yhteydessä annettaviin liitetietoihin. Konserni ottaa standardin käyttöön 1.1.2018 ja esittää oikaistut vertailutiedot, mikäli oikaisuihin on tarvetta, takautuvasti IAS 8 -mukaisesti.

• IFRS 16 Vuokrasopimukset (voimaan 1.1.2019)

IFRS 16 vaikuttaa lähinnä vuokralle ottajien kirjanpitoon, ja sen seurauksena kaikki muut vuokrasopimukset, paitsi arvoltaan pienet ja lyhytaikaiset, merkitään taseeseen. Vuokralle ottajan näkökulmasta standardissa on luovuttu nykyisestä jaottelusta operatiivisiin vuokrasopimuksiin ja rahoitusleasingopimusiin, ja sen mukaan käytännössä kaikista vuokrasopimuksista kirjataan omaisuuserä (oikeus käyttää vuokralle otettua omaisuuserää) ja vuokaranmaksuvelvoitetta koskeva rahoitusvelka.

Standardilla on vaikutusta myös tuloslaskelmaan, koska kokonaiskulut ovat tyypillisesti suuremmat vuokrasopimuksen voimassaoloajan alkupuolella ja pienemmät sen loppupuolella. Lisäksi liiketoiminnan kuluihin nyt sisältyvän vuokratulon tilalle tulee korot ja poistot, jotka vaikuttavat keskeisiin tunnuslukuihin kuten käyttökatteeseen.

IFRS 16:n mukaan sopimus on vuokrasopimus tai siihen sisältyy vuokrasopimus, jos sopimus antaa oikeuden yksilöidyn omaisuuserän käyttöä koskevaan määräysvaltaan tietynä ajanjaksona vastiketta vastaan.

Konsernin arvion mukaan kirjanpitoikäntöön muutos vaikuttaa konsernin tilinpäätökseen: laajaan tuloslaskelmaan, taseeseen, tunnuslukuihin ja liitetietoihin. Kirjanpitoikäntöön muutos pienentää liiketoiminnan muita kuluja, mutta kasvattaa poistoja ja rahoituskuluja. Tällä muutoksella on positiivinen vaikutus käyttökatteeseen, joka on yksi konsernin keskeinen tunnusluku. Lisäksi kokonaiskulut ovat suuremmat vuokrasopimuksen alkupuolella ja pienemmät loppupuolella, tämä vaikuttaa konsernin tulokseen eri vuosina erilailla. Suurin vaikutus kirjaustavan muutoksella on konsernitaseeseen sekä joihinkin taseen perusteella laskettaviin tunnuslukuihin. Taseeseen kirjattava omaisuuserä jätetään pääomaan

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

1. Segmentit

Honkarakenne-konsernilla on kolme maantieteellistä toimintasegmenttiä, jotka on yhdistetty IFRS 8.12 mukaisesti yhdeksi raportoitavaksi segmentiksi. Yhtiö seuraa myyntiä ja toimintaansa kolmella eri markkina-alueella, nämä ovat Finland (Suomi), Russia & CIS (Venäjä ja IVY-maat) ja Global Markets (muut markkinat). Honkarakenne on yhdistänyt myyntialueet yhdeksi raportoitavaksi segmentiksi, koska kaikilla markkina-alueilla taloudelliset ominaispiirteet ja myytävät tuotteet ovat samankaltaiset. Yhtiön ylin operatiivinen päätöksen tekijä on toimitusjohtaja.

Johdon sisäinen raportointi vastaa IFRS-laadintaperiaatteita ja tästä syystä erillisiä täsmäytyslaskelmia ei esitetä. Johdonsisäisellä raportoinnilla seurataan toiminnan kehitystä maantieteellisiin markkinoihin perustuvien liiketoiminta-alueiden perusteella. Sisäinen johdon raportointi palvelee tavoitteiden asettamista ja budjetin seurantaaja on siten johtamisen väline eikä varsinainen ulkoinen taloudellinen mittari.

Maantieteellisesti konsernin myynti jakautuu seuraavasti: Finland (Suomi), Russia & CIS (Venäjä ja IVY-maat) ja Global Markets (muut markkinat).

Finland sisältää myös aihiomyyntin ja prosessissa syntyneen sivutuotteiden myynnin kierrätykseen.

Russia & CIS sisältää seuraavat maat: Venäjä, Azerbaidžan, Kazakstan ja muut IVY-maat.

Muut markkinat (Global Markets) sisältää muut kuin edellä mainitut maat.

Liikevaihto esitetään asiakkaan sijainnin mukaan ja varat varojen sijainnin mukaan.

Maantieteellinen jako:

LIKEVAIHDON JAKAUMA %	2017	2016
Finland	59%	51%
Russia & CIS	22%	28%
Global Markets	19%	21%
YHTEENSÄ	100%	100%

LIKEVAIHTO TEUR	2017	2016	% MUUTOS
Finland	25 786	18 309	41%
Russia & CIS	9 350	10 190	-8%
Global Markets	8 277	7 581	9%
YHTEENSÄ	43 413	36 080	20%

PITKÄAIKAISET VARAT TEUR	2017	2016
Finland	7 377	8 447
Russia & CIS		
Global Markets	1 688	1 686
YHTEENSÄ	9 065	10 133

2. Liikevaihto

	2017	2016
Tuotot tavaroiden myynnistä	38 859	33 899
Tuotot palveluista	3 173	2 181
Pitkäaikaishankkeista kirjatut tuotot	1 381	0
Yhteensä	43 413	36 080

PITKÄAIKAISHANKKEET

	2017	2016
Pitkäaikaishankkeista kirjatut tulot tilikaudella	1 381	0

TIEDOT TILINPÄÄTÖSHETKELLÄ KESKENERÄISISTÄ PITKÄAIKAISHANKKEISTA:

Pitkäaikaishankkeiden toteutuneet menot ja kirjatut voitot	1 381	0
Pitkäaikaishankkeita koskevat bruttosaamiset asiakkailta (esitetään varoina)	109	0

3. Liiketoiminnan muut tuotot

	2017	2016
Vuokratuotot	41	70
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntivoitot	125	53
Avustukset	32	83
Pyöreän puutavaran myynti	0	0
Hyvitys toimimattomasta käyttöomaisuudesta	0	97
Hyvitykset jälleenmyyjiltä	189	36
Liiketoiminnan muut tuotot	67	57
Yhteensä	454	396

4. Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut

	2017	2016
Palkat	5 689	5 520
Eläkekulut, maksupohjaiset järjestelyt	975	891
Muut henkilösivukulut	251	334
Yhteensä	6 915	6 745

KONSERNIN HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ HENKILÖTYÖVUOSINA KESKIMÄÄRIN	2017	2016
Toimihenkilöt	67	62
Työntekijät	50	48
Yhteensä	117	110

KONSERNIN HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ KESKIMÄÄRIN	2017	2016
Toimihenkilöt	71	67
Työntekijät	66	69
Yhteensä	137	136

5. Tutkimus- ja kehittämismenot

Kuluksi kirjatut tutkimus- ja kehittämismenot olivat yhteensä 255 TEUR vuonna 2017 (290 TEUR vuonna 2016).

6. Poistot ja arvonalentumiset

POISTOT	2017	2016
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET		
Aineettomat oikeudet	92	92
AINEELLISET KÄYTTÖMAISUUSHYÖDYKKEET		
Rakennukset ja rakennelmat	554	565
Koneet ja kalusto	948	1 060
Muut aineelliset hyödykkeet	87	66
Yhteensä	1 589	1 691
ARVONALENTUMISET HYÖDYKERYHMITÄIN		
Maa- ja vesialueet	0	0
Rakennukset ja rakennelmat	0	0
Koneet ja laitteet	0	0
Muut aineelliset hyödykkeet	0	0
Yhteensä	0	0
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	1 681	1 783

Vuosina 2017 ja 2016 ei ollut arvonalentumistappiota. Arvonalentumistappiot liittyvät käyttöomaisuuden arvostamiseen kerrytettävissä olevaan rahamäärään, joka määritellään käypäarvovähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla.

7. Liiketoiminnan muut kulut

	2017	2016
Vapaaehtoiset henkilöstökulut	190	132
Vuokrat	461	544
Luottotappiot	329	46
Myynti- ja markkinointikulut	1 368	1 225
Asiantuntijapalvelut	301	1 087
Toimitilakulut	369	305
Tietohallintokulut	720	792
Vahingonkorvaukset	0	10
Vakuutukset	101	127
Muut liiketoiminnan kulut	1 313	1 279
Yhteensä	5 152	5 547

TILINTARKASTAJAN PALKKIOT	2016	2016
Tilintarkastus	103	86
Veroneuvonta	0	0
Muut palvelut	22	22
Yhteensä	125	108

8. Rahoitustuotot ja -kulut

RAHOITUSTUOTOT	2017	2016
ARVONMUUTOKSET KÄYPÄÄN ARVOON TULOSVAIKUTTEISESTI KIRJATTAVISTA RAHOITUSVAROISTA:		
Valuuttatermiinit, ei suojauslaskennassa	13	31
Koronvaihtosopimus, ei suojauslaskennassa	119	110
Muut korko- ja rahoitustuotot	16	14
Yhteensä	147	155

RAHOITUSKULUT	2017	2016
Korkokulut jaksotettuun hankintamenoön arvostettavista rahoituslainoista	146	197
ARVONMUUTOKSET KÄYPÄÄN ARVOON TULOSVAIKUTTEISESTI KIRJATTAVISTA RAHOITUSINSTRUMENTEISTA		
Valuuttatermiinit, ei suojauslaskennassa	0	0
Muut rahoituskulut	18	35
Yhteensä	164	232
LAAJAN TULOSLASKELMAN RAHOITUSERIIN KIRJATUT KURSSIEROT		
Valuuttakurssiivoitot	118	12
Valuuttakurssitappiot	-130	-280
Yhteensä	-13	-268
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-30	-344

Kaikki korkomenot on kirjattu kuluksi laajaan tuloslaskelmaan.

9. Tuloverot

	2017	2016
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	-485	39
Edellisten tilikausien verot	0	-10
Laskennalliset verot		
Syntyneet ja purkautuneet väliaikaiset erot	-341	-312
Yhteensä	-825	-284

VEROKANNAN TÄSMÄYTYS

	2017	2016
Tulos ennen veroja	1 696	-1 152
Laskennallinen vero emoyhtiön verokannalla	-339	230
Ulkomaisten tytäryhtiöiden poikk. verokant.vaiikut.	-92	-9
Verovapaat tuotot	19	0
Vähennyskeltottomat kulut	-62	-45
Kirjaamattomat laskennalliset verosaamiset väliaikaisista eroista	-341	-312
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta veroilla vähennettynä	-11	0
Verot aikaisemmilta tilikausilta	0	-10
Muut erät	0	-138
Verot tuloslaskelmassa	-825	-284

Vuonna 2017 emoyhtiön verokanta on 20 % (vuonna 2016 se oli 20 %).

10. Osakekohtainen tulos

Laimentamaton osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyrityksen osakkeenomistajille kuuluva tilikauden voitto tilikauden aikana ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla.

	2017	2016
Tilikauden voitto / tappio	838	-1 436
Vähemmistölle kuuluva osuus	0	-3
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto / tappio	838	-1 433
Keskimääräinen osakemäärä (1 000 kpl) *)	5 677	4 989
Laimennettu keskimääräinen osakemäärä (1 000 kpl) *)	5 677	4 989
Laimentamaton tulos/osake (EPS), EUR *)	0,15	-0,29
Laimennettu tulos/osake (EPS), EUR *)	0,15	-0,29

Yhtiöllä on kaksi osakesarjaa A-sarja ja B-sarja, joilla on erilainen oikeus osinkoon. B-sarjan osakkeille maksetaan jaettavasta voitosta päältäpäin 0,20 euroa ja sen jälkeen maksetaan A-sarja osakkeille samoin 0,20 euroa, jonka jälkeen jäljellä oleva voitto jaetaan tasan kaikkien osakkeiden kesken.

*) Vertailukauden lukuja on antioikaistu maaliskuussa 2017 toteutetun annin johdosta.

II. Aineelliset hyödykkeet

AINEELLISET HYÖDYKKEET 2017

	MAA- JA VERSIALUEET	RAKENNUKSET JA RAKENNELMAT	KONEET JA KALUSTO	MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET	ENNAKKOMAKSUT JA KESKENERÄISET HANKINNAT	YHTEENSÄ
Hankintameno 1.1.	844	16 748	28 174	2 482	46	48 293
Kurssierot (+/-)		-4	-6			-11
Lisäykset	30		115	33	323	501
Siirrot		10		216	-226	0
Vähennykset	-7	-26	-12	-188		-233
Hankintameno 31.12.	868	16 728	28 270	2 543	143	48 552
Kertyneet poistot 1.1.	0	-11 601	-24 610	-2 472	0	-38 682
Kurssierot (+/-)		2	5			6
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		26	12	188		226
Tilikauden poisto		-554	-948	-87		-1 589
Kertyneet poistot 31.12.	0	-12 127	-25 540	-2 371	0	-40 039
Kirjanpitoarvo 31.12.2017	868	4 600	2 730	172	143	8 513

Kerrytettävissä oleva rahamäärä on määritettyä käypään arvoon vähennettynä myynnin kuluilla ja se perustuu johdon tekemään arvioon.

AINEELLISET HYÖDYKKEET 2016

	MAA- JA VERSIALUEET	RAKENNUKSET JA RAKENNELMAT	KONEET JA KALUSTO	MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET	ENNAKKOMAKSUT JA KESKENERÄISET HANKINNAT	YHTEENSÄ
Hankintameno 1.1.	758	17 599	30 149	2 444	21	50 970
Kurssierot (+/-)		9	8			17
Lisäykset		16	61		46	123
Siirrot	86	3	18	56	-21	142
Vähennykset		-879	-2 062	-18		-2 958
Hankintameno 31.12.	844	16 748	28 174	2 482	46	48 293
Kertyneet poistot 1.1.	86	-11 709	-25 595	-2 367	0	-39 586
Kurssierot (+/-)		-4	-5			-9
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-86	677	2 051	-38		2 604
Tilikauden poisto		-565	-1 060	-66		-1 691
Kertyneet poistot 31.12.	0	-11 601	-24 610	-2 472	0	-38 682
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	844	5 147	3 564	10	46	9 611

Kerryttävissä oleva rahamäärä on määritettyä käypään arvoon vähennettynä myynnin kuluilla ja se perustuu johdon tekemään arvioon.

RAHOITUSLEASINGSOPIMUKSET

Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sisältyy rahoitusleasingsopimuksilla hankittua omaisuutta seuraavasti:

31.12.2017	KONEET JA KALUSTO	31.12.2016	KONEET JA KALUSTO
Hankintameno	27	Hankintameno	96
Kertyneet poistot	-20	Kertyneet poistot	-65
Kirjanpitoarvo	7	Kirjanpitoarvo	31

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankintameno lisäykseen sisältyy rahoitusleasingsopimuksilla hankittuja hyödykkeitä 0 TEUR vuonna 2017 (0 TEUR vuonna 2016).

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankintameno vähennyksiin sisältyy rahoitusleasingsopimuksilla hankittuja hyödykkeitä 69 TEUR vuonna 2017 (84 TEUR vuonna 2016).

12. Aineettomat hyödykkeet

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET 2017

	LIIKEARVO	AINEETTOMAT OIKEUDET	MUUT AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	ENNAKKOMAKSUT AINEET.HYÖD.	
Hankintameno 1.1.	72	5 096	2 091	0	7 259
Kurssierot (+/-)					0
Lisäykset		7		70	77
Siirrot					0
Vähennykset					0
Hankintameno 31.12.	72	5 103	2 091	70	7 337
Kertyneet poistot 1.1.	0	-4 958	-2 091	0	-7 049
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot					0
Tilikauden poisto		-92			-92
Kertyneet poistot 31.12.	0	-5 050	-2 091	0	-7 141
Kirjanpitoarvo 31.12.2017	72	53	0	70	196

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET 2016

	LIIKEARVO	AINEETTOMAT OIKEUDET	MUUT AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	ENNAKKOMAKSUT AINEET.HYÖD.	
Hankintameno 1.1.	72	5 087	2 148	0	7 306
Kurssierot (+/-)					0
Lisäykset		9			9
Siirrot					0
Vähennykset			-57		-57
Hankintameno 31.12.	72	5 096	2 091	0	7 259
Kertyneet poistot 1.1.	0	-4 867	-2 148	0	-7 015
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot			57		57
Tilikauden poisto		-92			-92
Kertyneet poistot 31.12.	0	-4 958	-2 091	0	-7 049
Kirjanpitoarvo 31.12.2017	72	138	0	0	210

IAS 36 -standardin mukaisesti konserniliikarvosta ei tehdä poistoja, vaan konserniliikarvo testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta. Liikarvo kohdistuu Honkarakenne Oyj:n vuonna 2003 ostamaan 10%:n osuuteen Honka Blockhaus GmbH:sta.

Liikarvosta ei ole tehty arvonalentumiskirjauksia vuosina 2006-2016.

Liikarvon arvonalentumistestaukset:

TEUR	2017	2016
Honka Blockhaus	72	72

Lasketut rahavirtaennusteet perustuvat johdon laatimiin ja hyväksymiin strategioihin, jotka kattavat viiden vuoden ajanjakson. Käytetty diskonttaus korko on testauksessa 8,6% (10,1% vuonna 2016), jonka herkkyyttä laskelmien lopputuloksiin on testattu eri vaihteluväleillä. Diskontatun rahavirran laskenta vaatii ennusteita ja olettamuksia mm. liittyen markkinoiden kasvuun, hintoihin ja volyyminkehitykseen.

	Honka Blockhaus	Honka Blockhaus
KÄYTETYT ENNUSTEPARAMETRIT	2017	2016
Diskonttaus korko (pre tax WACC)	8,6 %	10,1 %
Terminaalikasvu	2 %	2 %
Liiketoiminnan kiinteät kulut, kasvu keskimäärin vuodessa	2 %	2 %

Herkkyysanalyysi *)	Honka Blockhaus	Honka Blockhaus
	2017	2016
Diskonttaus korko	28,0 %	7,0 %
Terminaalikasvu	-46,0 %	-9,0 %

*) Keskeisten ennusteparametrien prosenttisyksikkömuutos, joilla kerrytettävissä oleva rahamäärä on yhtä suuri kuin kirjanpitoarvo.

Muutos yksittäisessä parametrissa, muut tekijät ennallaan.

13. Osuudet osakkuusyhtiöissä

	2017	2018
Tilikauden alussa	192	191
Osuus tilikauden tuloksesta	53	1
Tilikauden lopussa	245	192

OSAKKUUSYHTIÖT

PUULAAKSON ENERGIA OY, KARSTULA (1000 €)

Omistusosuus (%)	25,9 %	25,9 %
------------------	--------	--------

Varat	2 640	2 574
Velat	1 813	1 960
Liikevaihto	1 398	1 255
Voitto / Tappio	216	2

PIELISHONKA OY, LIEKSA (1000 €)

Omistusosuus (%)	39,3 %	39,3 %
------------------	--------	--------

Varat	87	96
Velat	2	2
Tuotot	18	25

Voitto / Tappio	-8	2
-----------------	----	---

14. Muut rahoitusvirrat

Muut rahoitusvarat -tase-erään sisältyvät seuraavat rahoitusvarat:

	2017	2018
MYYTÄVISSÄ OLEVA RAHOITUSVARAT		
Noteeraamattomat osakesijoitukset	42	42
MYYTÄVISSÄ OLEVAT RAHOITUSVARAT		
	2017	2016
Tilikauden alussa	42	42
Vähennykset		
Kirjanpitoarvo 31.12.	42	42
Joista pitkäaikaisia	42	42

Myytävissä olevien rahoitusvarojen kirjanpitoarvo vastaa johdon näkemystä käyvästä arvosta.

15. Pitkäaikaiset saamiset

Pitkäaikaiset saamiset 2017

PITKÄAIKAISET SAAMISET 2017	PITKÄAIKAISET LAINASAAMISET	MUUT PITKÄ-AIKAISET SAAMISET	YHTEENSÄ
Hankintameno 1.1.	108	20	127
Kurssierot (+/-)	-7		-7
Lisäykset			0
Vähennykset			0
Hankintameno 31.12.	101	20	120
Kertyneet poistot 1.1.	-50		-50
Arvon alentuminen tilikaudella	-31		
Kertyneet poistot 31.12.	-50		-50
Kirjanpitoarvo 31.12.2017	51	20	71

Kirjanpitoarvo vastaa johdon näkemystä käyvästä arvosta ja se on luottoriskin enimmäismäärä vakuuksien

käypää arvoa huomioon ottamatta.

Pitkäaikaiset saamiset 2016

PITKÄAIKAISET SAAMISET 2016	PITKÄAIKAISET LAINASAAMISET	MUUT PITKÄ-AIKAISET SAAMISET	YHTEENSÄ
Hankintameno 1.1.	226	20	245
Kurssierot (+/-)	7		7
Lisäykset	26		26
Vähennykset	-151		-151
Hankintameno 31.12.	108	20	127
Kertyneet poistot 1.1.	-50		-50
Kertyneet poistot 31.12.	-50		-50
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	58	20	78

Kirjanpitoarvo vastaa johdon näkemystä käyvästä arvosta ja se on luottoriskin enimmäismäärä vakuuksien käypää arvoa huomioon ottamatta.

16. Laskennalliset verosaamiset ja -velat

Laskennallisten verosaamisten erittely 2017

	1.1.2017	KIRJATTU TULOSVAIKUTTEISESTI	KURSSIEROT	31.12.2017
Vahvistetuista tappioista	1 480	-556	-11	913
Väliaikaiset erot	1 137	-24		1 113
Yhteensä	2 617	-579	-11	2 026

Laskennallisten verosaamisten erittely 2016

	1.1.2016	KIRJATTU TULOSVAIKUTTEISESTI	KURSSIEROT	31.12.2016
Vahvistetuista tappioista	1 600	-126	6	1 480
Väliaikaiset erot	1 143	-9	2	1 137
Yhteensä	2 743	-135	9	2 617

Väliaikaiset erot koostuvat pääasiassa emon hyllytetyistä poistoista ja vaihto-omaisuuden sisäisen katteen eliminoinnista syntyneistä verosaamisista.

Tilinpäätöksenyhteydessä on tehty johdon huolellinen arviointi tappioista kirjattujen verosaatavien arvostamisesta. Kirjatut verosaamiset perustuvat johdon näkemykseen tulevaisuuden kehityksestä.

Tulevaa tuloskehitystä tukeva näyttö: Tilikausi 2017 oli voitollinen. Vaikka yhtiö on aikaisempina vuosina tehnyt tappiollisia tuloksia yhtiön näkemyksen mukaan taseeseen merkityt laskennalliset verosaamiset pystytään hyödyntämään käyttäen arvioituja verotettavaa tuloa, joka perustuu Honkarakenteen liiketoimintasuunnitelmiin.

Alla on esitetty konsernin tuloksen ennen veroja kehittyminen vuosina 2014-2017:

	2017	2016	2015	2014
Konsernin tulos ennen veroja	1 696	-1 152	-1 723	-2 523

Alan markkinatilanne parani viime vuonna ja sen uskotaan kääntyneen parempaan suuntaan. Konserni on panostanut markkinointiin ja se on tuottanut tulosta, Honkarakenne pääsi mukaan Suomen piristyneeseen markkinakehitykseen. Tuloskehitystä tukevana näyttönä pidetään myös sitä, että konsernin tilauskanta on tilinpäätöshetkellä korkeammalla tasolla kuin vastaavana ajankohtana edellisenä vuonna.

Terveellinen rakentaminen on kasvava trendi markkinoilla ja Honkarakenne on panostanut voimakkaasti terveelliseen rakentamiseen, mm. Honkarakenteella on ainoana hirsitaloittajana VTT:n myöntämä sertifikaatti (Terve Talon). Myös Kiinan markkinoille tehtyjen panostuksien uskotaan tuottavan tulosta lähivuosina.

Mikäli tulos ei kehity odotetun mukaisesti on mahdollista, että verosaa-
misia ei ehditä hyödyntämään ajallaan ja niistä on tehtävä arvonalennus.
Vuonna 2017 yhtiö ei ole kirjannut taseeseen uutta laskennallista verosaamista.

Riskeistä on kerrottu lisää liitetiedossa 26.

VAHVISTETUT TAPPIOISTA KIRJATUT VEROSAATAVAT VANHENEVAT	2017	2016
Vuonna 2019	0	467
Vuonna 2021	0	2
Vuonna 2023	143	194
Vuonna 2024	394	460
Vuonna 2025	100	100
Ei vanhenemispäivää	257	257
Yhteensä	893	1 480

LASKENNALLISET VEROSAAMISET KOHDISTUVAT	2017	2016
Emo	1 637	2158
Saksan tytäryhtiö	276	276
Japanin tytäryhtiö	113	183
Yhteensä	2 026	2 617

Olennaisimmat erät, joista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista

	2017	2016
Emossa vuosina 2012-2013 tehty uudelleenjärjestelyvaraus	129	149
Emossa vuosina 2010-2017 tehdyt maa-alueiden alaskirjaukset	499	201
Emossa vuosina 2016-2017 hyllytetyt poistot	3 023	1 561
HonkaManagementOy:n vahvistetut verotukselliset tappiot	109	662

Laskennallisten verovelkojen erittely 2017

	1.1.2017	KIRJATTU TULOSVAIKUTTEISESTI	31.12.2017
Poistoerot	5	0	5
Väliaikaiset erot	27	39	66
Yhteensä	32	39	71

Laskennallisten verovelkojen erittely 2016

	1.1.2016	KIRJATTU TULOSVAIKUTTEISESTI	31.12.2016
Poistoerot	5	0	5
Väliaikaiset erot	29	-2	27
Yhteensä	34	-2	32

Tytäryhtiöiden jakamattomista voittovaroista ei ole kirjattu laskennallista verovelkaa, koska sijoitus on pysyvä.

17. Vaihto-omaisuus

	2017	2016
Keskeneräiset tuotteet	2 337	1 820
Valmiit tuotteet	1 969	907
Muu vaihto-omaisuus	970	1 290
Yhteensä	5 276	4 017

Raportointikauden aikana kirjattiin kuluksi 475 TEUR, jolla vaihto-omaisuuden kirjanpitoarvo alennettiin vastaamaan sen nettorealisointiarvoa (141 TEUR vuonna 2016).

Muu vaihto-omaisuus koostuu lähinnä tonttivarannosta.

18. Myyntisaamiset ja muut lyhytaikaiset saamiset

	2017	2016
LAINA- JA MUUT SAAMISET		
Myyntisaamiset	1 952	1 899
Saamiset osakkuusyrityksiltä	13	27
Lainasaamiset	9	21
Muut saamiset	520	788
SIIRTOSAAMISET		

	2017	2016
Siirtosaamiset	78	50
Tilikauden verotettavaan tulokseen perustuvat verosaamiset	0	0
Yhteensä	2 571	2 785

Myyntisaamisista kirjataan arvonalentumistappio, kun on objektiivista näyttöä siitä, että saamista ei saada perityksi täysimääräisesti. Yli 90 päivää erääntyneistä myyntisaamisista tehdään arvonalentumiset tapauskohtaisesti.

Kirjanpitoarvo vastaa johdon näkemystä käyvästä arvosta ja maksimi luottoriskin määrää.

MYYNTISAAMISTEN IKÄJAKAUMA	2017	ARVON- ALENTUMINEN KIRJATTU	NETTO 2017	2016	ARVONALENTUMINEN KIRJATTU	NETTO 2016
Erääntymättömät	1 454		1 454	923		923
Erääntyneet alle 30 päivää	204		204	285		285
Erääntyneet 31 - 60 päivää	76		76	-5		-5
Erääntyneet 61 - 120 päivää	123		123	213		213

19. Rahavarat

	2017	2016
Käteinen ja pankkitili	3 144	392
Yhteensä	3 144	392

20. Oma pääoma

	A-OSAKKEIDEN LUKU- MÄÄRÄ (1000)	B-OSAKKEIDEN LUKU- MÄÄRÄ (1000)	OSAKKEIDEN LUKU- MÄÄRÄ YHTEENSÄ (1000)	OSAKEPÄÄOMA	YLIKURSSIRAHASTO	SIJOITETUN VAPAAN OMAN PÄÄOMAN RAHASTO	YHTEENSÄ
31.12.2015	300	4 911	5 211	9 898	520	6 534	16 952
31.12.2016	300	4 911	5 211	9 898	520	6 534	16 952
Osakeanti		1 000	1 000			1 500	1 500
31.12.2017	300	5 911	6 211	9 898	520	8 034	18 452

Honkarakenne Oyj:n osakkeet jakautuvat A-lajin osakkeisiin ja B-lajin osakkeisiin siten, että A-lajin osakkeita on vähintään 300.000 kpl ja enintään 1.200.000 kpl ja B-lajin osakkeita on vähintään 2.700.000 kpl ja enintään 10.800.000 kpl.

Jokainen A-lajin osake tuottaa yhtiökokouksessa oikeuden äänestää 20 äänellä ja jokainen B-lajin osake yhdellä äänellä.

Osingonjaossa B-lajin osakkeille maksetaan jaettavasta voitosta päältäpäin 0,20 euroa ja sen jälkeen maksetaan A-lajin osakkeille samoin 0,20 euroa, jonka jälkeen jäljellä oleva voitto jaetaan tasan kaikkien osakkeiden kesken.

Osakkeilla ei ole nimellisarvoa. Kaikki liikkeelle lasketut osakkeet on maksettu täysimääräisesti.

Emoyhtiöllä oli 31.12.2017 hallussaan 78.135 kpl (31.12.2016; 78.135 kpl) omia B-lajin osakkeita.

Vuonna 2017 toteutettiin suunnattu osakeanti, jossa merkittiin yhteensä 1.000.000 uutta B-sarjan osaketta. Uusien osakkeiden yhteenlaskettu merkintähinta oli 1.500.000,00 euroa on kirjattu kokonaisuudessaan yhtiön sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Tilinpäätöspäivän jälkeen hallitus on esittänyt yhtiökokoukselle, että tilikaudelta 2017 ei jaeta osinkoa.

Tilikaudelta 2016 ei jaettu osinkoa.

YLIKURSSIRAHASTO

Vanhan osakeyhtiölain (29.9.1978/734) aikana ja vuoden 2003 aikana tai jälkeen tehdyistä osakemerkinnöistä saadut rahasuoritukset on kirjattu osakepääomaan ja ylikurssirahastoon järjestelyn ehtojen mukaisesti, transaktiokuluilla vähennettynä.

SIJOITETUN VAPAAN OMAN PÄÄOMAN RAHASTO

Sijoitetun vapaan oman pääoman (SVOP) rahasto sisältää muut oman pääoman luonteiset sijoitukset ja osakkeiden merkintähinnan siltä osin, kun sitä ei nimenomaisen päätöksen mukaan merkitä osakepääomaan.

Honkarakenteen hallitus toteutti 3.3.2017 sille varsinaisessa yhtiökokouksessa 15.4.2016 annetun osakeantivaltuutuksen nojalla suunnatun osakeannin yhtiön rahoitus- ja taseaseman vahvistamiseksi. Suunnatussa annissa AKR-Invest Oy merkitsi 1.000.000 Honkarakenteen B-lajin uutta osaketta. Osakkeiden merkintähinta oli 1,50 euroa/osake ja kokonaismerkintähinta siten 1.500.000 euroa. Osakkeiden merkintähinta on maksettu kokonaisuudessaan ja se merkittiin yhtiön sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

MUUNTOEROT

Muuntoerorahasto sisältää ulkomaisten yksiköiden tilinpäätösten muuntamisesta syntyneet muuntoerot.

21. Rahoitusvelat

	2017	2016		
Pitkäaikainen				
Rahalaitoslainat	2 098	4 151		
Lainat lähipiiriltä	300	300		
Rahoitusleasingvelat	2	7		
Yhteensä	2 400	4 458		
Lyhytaikainen				
Rahalaitoslainat	1 178	900		
Rahoitusleasingvelat	6	25		
Yhteensä	1 183	925		
Pitkäaikaisiin rahalaitoslainoihin sisältyy shekkitaliluuottoja	305	1 226		
RAHOITUSVELKOJEN TÄSMÄYTYKSET	LYHYTAIKAISET VELAT	PITKÄAIKAISET VELAT	RAHOITUS-LEASINGVELAT	YHTEENSÄ
31.12.2016	900	4 451	32	5 383
Lainojen takaisinmaksut	-900	-875	-26	-1 801
Muut muutokset, joihin ei liity maksua	1 178	-1 178	2	2
31.12.2017	1 178	2 398	8	3 583

Kirjanpitoarvo vastaa johdon näkemystä käyvästä arvosta.

Seuraava taulukko kuvaa sopimuksiin perustuvaa maturiteettianalyysia. Luvut ovat diskonttaamattomia, ja ne sisältävät sekä korkomaksut että pääoman takaisinmaksut.

Rahoitusvelkojen maturiteettijakauma 31.12.2017

	TASEARVO	RAHAVIRTA *)	2018	2019	2020	2021	2022	2023+
Rahalaitoslainat	3 276	3 538	1 270	514	499	483	461	310
Lainat lähipiiriltä	300	405	0	0	0	0	405	0
Rahoitusleasingvelat	7	33	25	6	1	1		
Ostovelat ja muut velat	8 874	8 874	8 874					

	TASEARVO	RAHAVIRTA *)	2018	2019	2020	2021	2022	2023+
Yhteensä	12 458	12 850	10 169	520	500	484	866	310

*) Sopimukseen perustuva rahavirta niistä sopimuksista, jotka selvitetään bruttomääräisinä.

Rahoitusvelkojen maturiteettijakauma 31.12.2016

	TASEARVO	RAHAVIRTA *)	2018	2019	2020	2021	2022	2023+
Rahalaitoslainat	5 351	5 776	1 052	1 172	1 287	1 250	1 016	0
Lainat lähipiiriltä	300	405	0	0	0	0	405	0
Rahoitusleasingvelat	33	33	25	6	1	1		
Ostovelat ja muut velat	7 459	7 459	7 459					
Yhteensä	13 143	13 673	8 535	1 178	1 288	1 251	1 421	0

*) Sopimukseen perustuva rahavirta niistä sopimuksista, jotka selvitetään bruttomääräisinä.

Konsernilla ei ollut voimassaolevia johdannaissopimuksia 31.12.2017.

Johdannaisten maturiteettijakauma 31.12.2016

	TASEARVO	RAHAVIRTA *)	2017	2018	2019	2020	2021	2022+
KORONVAIHTOSOPIMUKSET								
Ei suojauslaskennassa	119	84	84	0	0	0	0	0
VALUUTTATERMIINIT								
Ei suojauslaskennassa	13	0	0					
Yhteensä	132	84	84	0	0	0	0	0

*) Sopimukseen perustuva rahavirta niistä sopimuksista, jotka selvitetään bruttomääräisinä

Herkkyyssanalyysi sisältää taseen 31.12.2017 (31.12.2016) sisältämät rahoitusvelat. Korkotason muutokseksi on oletettu yksi prosenttiyksikkö. Korkopositioksi on oletettu korolliset rahoitusvelat ja -saamiset sekä koronvaihtosopimukset tilinpäätöshetkellä niin, että kaikki sopimukset olisivat voimassa muuttumattomina koko vuoden.

Herkkyyssanalyysi

	2017	2016
MEUR	Tuloslaskelma	Tuloslaskelma
Korkotason muutos +/- 1 %	+/- 0,1	+/- 0,1

Korollisten velkojen korkokustannusten vaihteluvälit 31.12.2017

Rahoituslainat 1,75-7,00 % (2016; 1,75-7,00 %).

Koronvaihtosopimuksia ei ollut voimassa 31.12.2017 (2016 enimmäiskorko 3,98 %).

Konsernin rahoituslainat ovat pääosin vaihtuvakorkoisia. Keskimääräinen rahoituslainojen korkoprosentti on 3,43 % (2016; 3,10 %).

Rahoitusleasingvelat on diskontattu käyttäen korkokantaa 3,71 % (2016; 3,75 %).

VALUUTTAMÄÄRÄISET VARAT JA VELAT

Konsernin toimintavaluutta on euro. Merkittävät valuuttamääräiset varat ja velat ovat Japanin jenimääräisiä.

Konsernin Japanin jenimääräiset saamiset ja velat euroiksi muutettuna

	2017	2016
PITKÄAIKAISET VARAT		
Lainat ja muut saamiset	1 917	122
LYHYTAIKAISET VARAT		
Muut rahoitusvarat	1 015	327
Myyntisaamiset ja muut saamiset	200	177
LYHYTAIKAISET VELAT		
Korolliset velat	0	0
Korottomat velat	2 543	804
Valuuttamääräiset saamiset ja velat netto	589	-178
Valuuttatermiinit	0	2 163
Valuuttariski netto	589	-2 341

Seuraavassa taulukossa on esitetty euron vahvistuminen tai heikkeneminen Japanin jeniin verrattuna kaikkien muiden tekijöiden pysyessä muuttumattomina. Muutosprosentin oletetaan olevan +/- 10 %. Herkkyysanalyysi perustuu raportointikauden päättämispäivän jenimääräisiin varoihin ja velkoihin ja siinä on huomioitu valuuttatermiinit, mutta ei muita ennakoituja eriä. Ylimääräinen jenitermiini suojaa ennakoituja liikevaihdon eriä.

Nettosijoituksia ulkomaisiin tytäryhtiöihin ei ole sisällytetty herkkyysanalyysiin. Muutos olisi aiheutunut lähinnä jenimääräisten saamisten ja velkojen kurssimuutoksesta.

	2017		2016	
Muutosprosentti	+ 10 %	- 10 %	+ 10 %	- 10 %
Vaikutus verojen jälkeiseen tulokseen	43	-52	-161	196

*Laskelmajaarviotjokseenkin mahdollisistamuutoksistavaluuttakursseissaperustuvatoletuksiintavanomaisista markkina- ja liiketoimintaolosuhteista.

Rahoitusriskit määritelty ja niistä on kerrottu rahoitusriskien hallinnassa liitetietojen kohdassa 26.

22. Varaukset

	TAKUUVARAUS	RIITA-TAPAUKSISTA JOHTUVAT VARAUKSET	UUDELLEEN-JÄRJESTELYVARAUS	YHTEENSÄ
31.12.2016	154	65	149	368
Varausten lisäykset	51			51
Käytetyt varaukset		-15	-20	-35
31.12.2017	205	50	129	384

	TAKUUVARAUS	RIITA-TAPAUKSISTA JOHTUVAT VARAUKSET	UUDELLEEN-JÄRJESTELYVARAUS	YHTEENSÄ
31.12.2015	240	10	332	582
Varausten lisäykset	-86	65	20	-1
Käytetyt varaukset		-10	-203	-213
31.12.2016	154	65	149	368

	2017	2016
Pitkäaikaiset varaukset	205	154
Lyhytaikaiset varaukset	179	214
Yhteensä	384	368

Takuuvaraus

Konserni antaa tuotteilleen takuun. Takuun aikana tuotteissa havaitut viat korjataan konsernin kustannuksella tai asiakkaalle annetaan vastaava uusi tuote. Takuuvaraus perustuu aikaisempien vuosien kokemukseen viallisista tuotteista.

Riitatapauksista johtuva varaus

Konsernilla on kaksi keskeneräistä riitatapausta 31.12.2017 (31.12.2016 kolme keskeneräistä). Varauksen arvioidaan realisoituvan lähivuosina.

Uudelleenjärjestelyvaraus

Vuonna 2017 ei kirjattu uutta uudelleenjärjestelyvarusta. Vuoden 2016 tilinpäätös sisälsi vuonna 2016 toteutettuihin henkilöstövähennyksiin ja tehostamistoimenpiteisiin liittyviä uudelleenjärjestelyvarauksia 20 TEUR. Varauksesta 20 TEUR käytettiin vuoden 2016 aikana.

Vuosina 2013-2015 kirjattiin tuotannon keskittämiseen Karstulaan liittyvää uudelleenjärjestelyvarausta yhteensä 434 TEUR. Varaus koostui Alajärven tehdaskiinteistön ylläpitokuluista sekä henkilöstön irtisanomisiin liittyvistä kuluista. Tästä varauksesta on käytetty vuosina 2014-2016 yhteensä 305 TEUR. Tilinpäätöksissä 2017 ja 2016 jäljellä oleva tuotannon keskittämiseen liittyvä varaus koostuu irtisanomisiin liittyvistä kuluista.

23. Ostovelat ja muut velat

	2017	2016
LYHYTAIKAISET VELAT		
Ostovelat	1 829	2 096
Muut velat	526	513
Saadut ennakot asiakkailta	4 413	3 665
Muut siirtovelat	2 106	1 066
LYHYTAIKAISET KÄYPÄÄN ARVOON TULOSVAIKUTTEISESTI KIRJATTAVAT RAHOITUSVELAT		
Johdannaissopimukset; ei suojauslaskennassa	0	119
Yhteensä	8 874	7 459

Velkojen kirjanpitoarvovastaakäypääarvoa. Ostovelkojen maksuajatnoudattavat yritystentavanomaisiamaksuehtoja.

Siirtovelkojen olennaiset erät muodostuvat henkilöstökulujen jaksotuksista ja velkojen korkojaksotuksista.

Johdannaissopimusten käypänä arvoa pidetään koronvaihtosopimuksen kokonaismarkkina-arvoa.

Valuuttajohdannaiset ja koronvaihtosopimukset luokitellaan käyvän arvon hierarkiassa tasoon 2.

	2017	2016
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat	213	25

24. Liiketoiminnan rahavirtojen oikaisut

LIIKETOIMET, JOIHIN EI LIITY MAKSUTAPAHTUMAA	2017	2016
Poistot	1 681	1 783
Varausten muutos	16	-214
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	-53	-1
Yhteensä	1 644	1 567

25. Ehdolliset velat

OMASTA PUOLESTA ANNETUT VAKUUDET JA TAKAUKSET	2017	2016
Yrityskiinnitykset	5 306	5 306
Kiinteistökiinnitykset	12 081	12 081
Omasta puolesta takaukset	2 435	2 288
Yhteensä	19 823	19 675

Yritys- ja kiinteistökiinnitykset on annettu rahalaitoslainojen vakuudeksi. Nämä lainat erääntyvät vuosina 2018-2022.

Omasta puolesta annetut takaukset ovat ennakkomaksujen ja ostovelkojen takauksia sekä KVR-urakointiin liittyviä vakuuksia.

Velat, joiden vakuudeksi on annettu kiinnityksiä tai muita vakuuksia

	2017	2016
Rahalaitoslainat	3 276	5 351
Yhteensä	3 276	5 351

RAHOITUSLEASING	2017	2016
RAHOITUSLEASINGVELKOJEN BRUTTOMÄÄRÄ		
- vähimmäisvuokrat erääntymisajoin		
Yhden vuoden kuluessa	6	26
Vuotta pitemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluttua	2	8
Yhteensä	8	34
Tulevaisuudessa erääntyvät rahoituskulut	0	-1
Rahoitusleasingvelkojen nykyarvo	8	33

RAHOITUSLEASING	2017	2016
RAHOITUSLEASINGVELKOJEN NYKYARVO ERÄÄNTYY SEURAAVASTI		
Yhden vuoden kuluessa	6	25
Vuotta pitemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluttua	2	7
Yhteensä	9	33

Rahoitusleasingsovimuksilla on hankittu tietotekniikkaa ja älypuhelimia.

Muut vuokrasopimukset

	2017	2016
Alle yhden vuoden sisällä erääntyvät käyttöleasingmaksut	72	51
1-5 vuoden sisällä erääntyvät käyttöleasingmaksut	87	28
Alle yhden vuoden sisällä erääntyvät toimitilavuokrat	0	139
1-5 vuoden sisällä erääntyvät toimitilavuokrat	0	0
Yhteensä	159	218

Muut käyttöleasingsovimukset ovat kopiokoneiden, tulostimien ja autojen vuokrasopimuksia.

Rahoitusinstrumentit

	2017	2017	2017	2016	2017	2016
	Pos. käypä arvo	Neg. käypä arvo	Käypä arvo, netto	Käypä arvo, netto	Nimellis-arvot	Nimellis-arvot

KORONVAIHTOSOPIMUKSET

Ei suojauslaskennassa						
Erääntyminen 2017			0	-119	0	2 800
Yhteensä			0	-119	0	2 800

VALUTUTTATERMIINIT

Ei suojauslaskennassa			0	-13	0	2 163
-----------------------	--	--	---	-----	---	-------

Koronvaihtosopimukset eivät ole suojauslaskennassa, ja niiden käypien arvojen muutokset -119 TEUR (-110 TEUR vuonna 2016) on kirjattu tulosvaikutteisesti.

Valuuttajohdannaiset ja koronvaihtosopimukset luokitellaan käyvän arvon hierarkiassa tasoon 2.

26. Merkittävimmät riskit ja niiden hallintakeinot

Konsernin riskit jaetaan strategisiin ja operatiivisiin riskeihin, vahinkoriskeihin ja rahoitusriskeihin. Riskien arvioinnissa on otettu huomioon niiden toteutumisen todennäköisyys ja vaikuttavuus.

STRATEGISET RISKIT

Strategiset riskit liittyvät liiketoiminnan luonteeseen ja koskevat muun muassa konsernin toimintaympäristön muutoksia, markkinatilanteen muutoksia, raaka-ainevaroja, lainsäädännön muutoksia, liiketoimintakonaisuutta, yrityksen, tuotemerkkien ja raaka-aineen mainetta sekä suuria investointeja.

TOIMINTAYMPÄRISTÖN JA MARKKINATILANTEEN MUUTOKSIIN LIITTYVÄ RISKI

Maailmanlaajuiset suhdannevaihtelut vaikuttavat kuluttajien ostokäytymiseen ja ostovoimaan kaikilla yhtiön markkina-alueilla. Kysynnän mahdollinen väheneminen nykytasosta voi vaikuttaa myös yhtiön myyntiin ja kannattavuuteen. Tilanteeseen reagoidaan tehostamalla tavaravirtojen hallintaa, sopeuttamalla henkilöstön määrää eri työtehtävissä, tehostamalla markkinointitoimintoja, lakkauttamalla kannattamattomia toimipisteitä, hinnoittelumuutoksilla sekä tehostamalla yleisesti toimintaa. Vaikka yhtiö toimii aktiivisesti hallitakseen kustannuksia, epäonnistuminen kyseisten riskien hallinnassa voisi vaikuttaa olennaisen epädullisesti Honkarakenteen liiketoimintaan, taloudelliseen asemaan, liiketoiminnan tulokseen ja tulevaisuuden näkymiin sekä osakkeiden hintaan. Tällä hetkellä suhdannevaihtelun riski korostuu erityisesti Venäjällä. Venäjä on yksi Honkarakenteen merkittävimmistä liiketoiminta-alueista. Ukrainan tilanteeseen liittyvät pakotteet ja voimakkaat valuuttakurssivaihtelut aiheuttavat epävakautta Venäjän markkinoilla. Tällä voi olla merkittäviä vaikutuksia myös Honkarakenteen liiketoimintaan.

Taloudellisten suhdanteiden vaihtelut saattavat vaikuttaa myös haitallisesti konsernin asiakkaiden maksukykyyn sekä alihankkijoiden toimintaan. Honkarakenne panostaa asiakastarpeiden ymmärtämiseen ja vastaa niihin muun muassa kehittämällä jatkuvasti tuotteita uusille asiakassegmenteille.

Häiriötjakelukanavientoiminnan tehokkuudessa voivat vaikuttaa tuotteiden menekkiin. Erityisesti riskiä voidaan pitää korkealla Venäjän markkina-alueella, jossa liiketoiminta perustuu yhden maahantuojaan suorituskykyyn. Venäjän osalta riskiä lisää myös markkinaympäristön tilanne.

Taloudellinen taantuma voi vaikuttaa lisäksi emoyhtiön hallussa olevien tonttien, osakkeiden ja kiinteistöjen arvoon. Yhtiö pyytää ulkopuoliselta arvioijalta arviokirjat kiinteistöistä 3-5 vuoden välein.

RAAKA-AINEEN HANKINTAAN LIITTYVÄ RISKI

Raaka-aineiden hankinnassa kriittisissä raaka-aineissa ja alihankintatuotteissa on tavoitteena useamman toimittajan periaate, jolla varmistetaan häiriötön toiminta. Honkarakenne myös lisää puun riittävyttä käyttämällä raaka-aineen mahdollisimman tarkkaan sekä huomioimalla sen asettamat erityisvaatimukset tuotekehityksessä. Honkarakenne pyrkii hallitsemaan raaka-aineeseen liittyvää kilpailuriskiä jatkuvalla tuotekehityksellä, vahvalla kokonaiskonseptillä ja brändillä.

LAINSÄÄDÄNNÖLLISIIN MUUTOKSIIN LIITTYVÄ RISKI

Honkarakenteen valmistamista puutaloista pääosa myydään Suomeen, Venäjälle ja Venäjän naapurimaihin. Mikäli näillä markkinoilla säädetään uutta yhtiölle epädullista lainsäädäntöä, asetetaan odottamattomia veroja, tulleja, muita kyseisiltä markkinoilta saatavia tuloja koskevia maksuja sekä vientirajoituksia tai muita valtioiden säätämiä rajoituksia, tällä voi olla olennaisen haitallinen vaikutus yhtiön liiketoimintaan, taloudelliseen asemaan ja liiketoiminnan tulokseen. Ukrainan tilanteen myötä tämä riski korostuu tällä hetkellä erityisesti Venäjällä.

Rakentamiseen liittyvät tulevat säädökset ja normit erityisesti energian kulutukseen ja paloturvallisuuden liittyneeseen saattavat vaikuttaa liiketoiminnan kannattavuuteen.

Lainsäädännöllisiin riskeihin varaudutaan huolehtimalla tuotekehityksessä pitkäjänteisesti siitä, että Honkarakenteen tuotteet vastaavat paikallisia määräyksiä. Honkarakenne hankkii tuotteille tarvittavat hyväksynnät jokaisessa kohdemaassa. Erityisesti energiamääräysten kehittyminen janiihin vastaaminen on tuotekehitystyön seurannassa.

HALLINTOMALLIIN JA RAPORTOINTIPERIAATTEIDEN KESTÄVYYTEEN LIITTYVÄ RISKI

Strategisten riskien alueeseen luetaan myös yhtiön hallintomallin ja raportointiperiaatteiden kestävyys. Honkarakenne noudattaa Helsingin Pörssissä listattujen yhtiöiden noudatettavaksi annettua listayhtiöiden hallinnointi- ja ohjausjärjestelmiä koskevaa Corporate Governance –suositusta. Yhtiö uskoo, että Corporate Governance -suosituksen mukainen selkeä hallinnointimalli, jossa johtamisjärjestelmä sekä henkilöiden vastuut, oikeudet, velvollisuudet ja raportointisuhteet on määritelty selkeästi ja jonka olennaisimmat piirteet ja periaatteet on selostettu myös julkisesti, on omiaan luomaan luottamusta Honkarakenne-konserniin ja sen johtamiseen.

OMISTUKSEN KESKITTYMISEEN LIITTYVÄ RISKI

Saarelainen Oy ja eräät Honkarakenne Oyj:n Saarelaisen sukuun kuuluvat henkilöosakkaat ovat solmineet muutetun osakassopimuksen 17.2.2009. Osakassopimukseen sitoutuneiden tahojen omistusosuus Yhtiön kaikista osakkeista on 16,3 % ja osuus kaikista äänistä 37,8 %. Saarelainen Oy:llä yhdessä osakassopimukseen sitoutuneiden Saarelaisen sukuun kuuluvien henkilöomistajien kanssa on merkittävä osuus Yhtiön äänivallasta. Omistuksen keskittyminen voi joissain tilanteissa vähentää muiden osakkaiden vaikutusvaltaa yhtiössä.

OPERATIIVISET RISKIT

Operatiiviset riskit sisältävät sekä taloudellisia että operatiiviseen toimintaan liittyviä riskejä. Taloudelliset riskit liittyvät liikearvoon sekä aineettomiin oikeuksiin, laskennallisiin verosaamisiin, osingonmaksukykyyn ja verotukseen. Operatiiviseen toimintaan liittyvät riskit liittyvät tuotteisiin, jakeluteihin, henkilöstöön, toimintaan ja prosesseihin.

LIKEARVOON, LASKENNALLISIIN VEROSAAMIIN JA AINEETTOMIIN OIKEUKSIIN LIITTYVÄT RISKIT

Yhtiöllä on konsernitaseen 31.12.2017 mukaan laskennallisia verosaamia 2,0 miljoonaa euroa, liikearvoa 0,1 miljoonaa euroa ja muita aineettomia hyödykkeitä 0,1 miljoonaa euroa. Markkinatilanteen muutokset voivat aiheuttaa myös laskennallisten verosaamisten, liikearvon ja aineettomien oikeuksien arvonalentumiseen liittyvää riskiä. Liikearvoista ja muista taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomista aineettomista hyödykkeistä ei kirjata säännönmukaisia poistoja, vaan ne testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta. Tätä tarkoitusta varten liikearvo on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille, tai jos kyseessä on osakkuusyritys, liikearvo sisältyy kyseisen osakkuusyrityksen hankintameroon.

Liikearvon arvonalentumistestauksessa sekä laskennallisten verosaamisten arvostusten arvioinnissa käytetyt rahavirtaennusteet perustuvat yhtiön johdon taloudellisiin ennusteisiin. On mahdollista, että rahavirtaennusteisiin liittyvät oletukset eivät toteudu, minkä seurauksena syntyvillä liikearvon ja laskennallisten verosaamisten arvonalennuksilla voi olla epäedullinen vaikutus yhtiön toiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan.

Konsernitaseen 31.12.2017 laskennallisiin verosaamisiin sisältyy 0,9 miljoonan euron suuruinen erä, joka liittyy käyttämättömiin verotuksessa vahvistettuihin tappioihin. Verotuksessa vahvistettujen tappioiden perusteella kirjatuista laskennallisista verosaamista eräännyty 0,1 miljoonaa

euroa vuonna 2023; 0,5 miljoonaa euroa vuonna 2024 ja 0,1 miljoonaa euroa vuonna 2025. Lisäksi verotuksessa vahvistettujen tappioiden perusteella kirjatuissa laskennallisissa verosaamisissa on 0,3 miljoonan euron suuruinen erä, jolla ei ole eräännyttämisäpäivää.

Yhtiön näkemyksen mukaan taseeseen merkityt laskennalliset verosaamiset pystytään hyödyntämään käyttäen arvioituaverotettavaa tuloa, joka perustuu Honkarakenteen liiketoimintasuunnitelmiin. Positiivista tuloskehitystä tukevana näyttönä pidetään erityisesti vuosina 2012 - 2016 toteutettuja merkittäviä tehostustoimia ja uudelleen organisoituneita mm. Alajärven tuotantolaitoksesta luopumista, töiden uudelleen järjestelyjä ja laajentumista uusille markkina- ja liiketoiminta-alueille. Nämä toteutetut tehostustoimet ja uudelleen organisoinnit ovat pienentäneet konsernin kuluja ja konsernin tulos on kehittynyt positiivisesti. Konserni on panostanut markkinointiin ja se on tuottanut tulosta, Honkarakenteen pääsimukaan Suomen piristyneeseen markkinakehitykseen. Tuloskehitystä tukevana näyttönä pidetään myös sitä, että konsernin tilauskanta on tilinpäätöshetkellä korkeammalla tasolla kuin vastaavana ajankohtana edellisellä vuonna. Terveellinen rakentaminen on kasvava trendi markkinoilla ja Honkarakenne on panostanut voimakkaasti terveelliseen rakentamiseen, mm. Honkarakenteella on ainoana hirsitaloittajana VTT:n myöntämä sertifikaatti (Terve Talon). Julkis- ja hoivarakentaminen on lähtenyt hyvin käyntiin ja siltä sektorilta on saatu merkittäviä puitesopimuksia ja tilauksia. Myös Kiinan markkinoille tehtyjen panostusten uskotaan tuottavan tulosta lähivuosina.

Mikäli tulos ei kehity odotetun mukaisesti on mahdollista, että verosaamia ei ehditä hyödyntämään ajallaan ja niistä on tehtävä arvonalennus. Tällä voi olla epäedullinen vaikutus Yhtiön liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen tai taloudelliseen asemaan. Vuonna 2017 yhtiö ei ole kirjannut taseeseen uutta laskennallista verosaamista.

VEROTUSRISKIT

Mikäli tulevaisuudessa tapahtuvissa verotarkastuksissa havaittaisiin poikkeamia, jotka johtaisivat veronoikeykaisuun mahdollisine korotus- ja sakkoseurauksineen, voi sillä olla olennainen epäedullinen vaikutus yhtiön tulokseen ja taloudelliseen asemaan.

Yhtiö toimii usealla eri markkina-alueella ja on usean eri maan verosääntelyn kohteena.

TUOTEVASTUURISKIT

Tuotevastuuriskejä pyritään pienentämään kehittämällä tuotteista mahdollisimman käyttäjäturvallisia. Tuotevastuuriskiltä on suojauduttu konsernitaseella vakuutuksella.

TOIMINNALLISET RISKIT JA PROSESSIRISKIT

Honkarakenteen toiminnalliset riskit liittyvät inhimillisen toiminnan, yrityksen sisäisten prosessien tai ulkoisten tapahtumien seurauksiin.

Tehdastoimintaan liittyvät operatiiviset riskit minimoidaan muun muassa järjestelmällisellä kehitystyöllä. Uusien valmistustekniikoiden ja tuotantolinjojen käyttöönottoon liittyy kustannusriskejä ja kapasiteettiriskejä. Niitä pyritään suojautumaan huolellisella suunnittelutyöllä ja henkilöstön kouluttamisella. Riippuvuus keskeisistä tavarantoimittajista voi nostaa konsernin materiaalikustannuksia tai koneiden tai niiden varaosien kustannuksia tai vaikuttaa tuotantoon. Toiminnallisia häiriöitä voi liittyä myös muutoksiin jakelukanavissa ja logistisissa järjestelmissä. Sopimusriskit ovat osa toiminnallisia riskejä.

Honkarakenteella on yksi merkittävä jälleenmyyjä, jonka kautta muodostuu merkittävä osuus konsernin liikevaihdosta ja tuloksesta.

Konsernin liiketoiminta perustuu toimiville ja luotettaville tietojärjestelmille. Niihin liittyviä riskejä pyritään hallitsemaan mm. kahdentamalla kriittiset tietojärjestelmät, kiinnittämällä huomiota yhteistyökumppaneiden valintaan sekä standardoimalla käytössä olevia työasemamalleja ja ohjelmistoja sekä tietoturvaan liittyviä menettelytapoja. Konsernin liiketoiminnan luonteen mukaisesti myyntisaamiset ja vaihto-omaisuus ovat merkittäviä tase-eriä. Myyntisaamisiin liittyvää luottotappioriskiä hallitaan konsernin ennakkomaksukäytännöillä, takauksilla ja remburssikauppaehdoilla.

Konsernin osaaminen liittyy liiketoimintaprosesseihin, joita ovat markkinointi, myynti, suunnittelu, tuotekehitys, tuotanto ja logistiikka sekä tarvittaviin tukitoimintoihin, joita ovat mm. tietohallinto, talous, henkilöstöasiat ja viestintä. Osaamisen ennakoimaton merkittävä vähentyminen tai henkilöiden uudistumiskyvyn heikkeneminen on riski. Yhtiö pyrkii jatkuvasti lisäämään henkilöstönsä ydin- ja muuta merkittävää osaamista tarjoamalla mahdollisuuksien mukaan oppimiseen ja koulutukseen sekä rekrytoimallatarvittaessa osaavaa uutta henkilöstöä.

VAHINKORISKIT

Konsernitasolla ohjataan keskitetysti käyttöomaisuuden vahinko- ja keskeytysvakuutuksia tavoitteena kattava vakuutusuoja mahdollisten konerikko-, tulipalo- yms. riskien toteutumisesta aiheutuville taloudellisille vahingoille. Lisäksi kaikilla kriittisillä tuotantolinjoilla on automaattinen sprinklausjärjestelmä tulipalojen varalta. Vahinkoriskeihin kuuluvat myös työterveys- ja työsuojeluriskit, ympäristöriskit ja onnettomuusriskit. Konserni tarkistaa säännöllisesti vakuutuksensa osana riskien kokonaishallintaa. Vaikka vakuutuksilla pyritään kattamaan ne riskit, jotka ovat taloudellisesti tai muista syistä järjestyksessä hoitaa vakuuttamalla, vahinkoriskien toteutuminen voi johtaa henkilö- ja omaisuusvahinkoihin tai liiketoiminnan keskeytymiseen.

RAHOITUSRISKIT

Konserni altistuu liiketoiminnassaan erilaisille rahoitusriskeille. Riskienhallinnan tavoitteena on minimoida rahoitusmarkkinoiden muutosten haitalliset vaikutukset konsernin tulokseen. Pääasialliset rahoitusriskit ovat valuuttariski, korkoriski, luottoriski, maksuvalmiusriski ja kovenanttiriski. Konsernin rahoitus on keskitetty emoyhtiöön. Emoyhtiön talousosasto vastaa rahoitusriskien hallinnasta hallituksessa hyväksytyjen toimintaperiaatteiden mukaisesti.

VALUUTTARISKIT

Valuuttakurssienvaihtelu saattavat vaikuttaa epäedullisesti Honkarakenteen liiketoiminnan tulokseen.

Honkarakenne toimii kansainvälisesti ja on siten altistunut eri valuuttapositioneista aiheutuville transaktioriskeille ja riskeille, jotka syntyvät kun eri valuutoissa olevat sijoitukset tytäryhtiöihin muunnetaan emoyhtiön toimintavalmuuttaan.

Konserni suojautuu valuuttariskejä vastaan käyttämällä pääsääntöisesti euroa transaktiovaluuttana niin myynti- kuin ostotoiminnassa. Konsernin merkittävin ulkomaanvaluutta on Japanin jeni. Vuonna 2017 jenimääräisen liikevaihdon osuus konsernin liikevaihdosta oli 8 % (11 % vuonna 2016). Konsernin jenimääräiset saatavat ja velat sekä herkkyysanalyysi on esitetty tilinpäätöksen 31.12.2017 liitetietojen kohdassa 21. Tilinpäätöksessä 31.12.2017 ei ollut avoimia valuuttatermiinejä (vuotta aikaisemmin jeni valuuttatermiinien nimellisarvo oli 2,2 miljoonaa euroa). Honkarakenne ei sovelta suojauslaskentaa käyttämiinsä valuuttatermiineihin.

Yhtiö suojaa ennen seuraavaa vuotta 0 - 60 % seuraavan vuoden arvioidusta jenimääräisestä liikevaihdosta. Lisäksi emoyhtiöllä on 1,8 miljoonan euron arvoinen sisäinen laina, jonka Japanin tytäryhtiö on antanut emoyhtiölle. Tähän lainaan kohdistuu valuuttakurssiriski.

Vaikka Honkarakenne käyttää valuuttariskiensä hallintaan rahoitusinstrumentteja, on mahdollista, että valuuttakurssit tulevaisuudessa voivat vaikuttaa epäedullisesti Honkarakenteen liiketoimintaan, taloudelliseen asemaan, liiketoiminnan tulokseen ja tulevaisuudennäkymiin.

KORKORISKI

Korkotason vaihtelut voivat vaikuttaa epäedullisesti Honkarakenteen liiketoiminnan tulokseen.

Honkarakenne-konsernin tulot sekä operatiiviset rahavirrat ovat pääosiltaan riippumattomia markkinakorkojen vaihteluista. Konserni on altistunut käyvän arvon korkoriskille ja se liittyy lähinnä lainasalkkuun. Konserni voi ottaa lainaa joko kiinteäkorkoisena tai vaihtuvakorkoisena ja käyttää koronvaihtosopimuksiasuojautumisessa korkojen muutosten aiheuttamiltavaihteluilta. Konsernin lainoihin kohdistuvaan korkoriskiin vaikuttaa myös rahoituslaitosten perimä viitekoron päälle laskettava korkomarginaali.

Korkotason olennainen nousu voi vaikuttaa yksityiseen kulutukseen negatiivisesti. Lisäksi korkotason nousu voi vaikuttaa olennaisen epäedullisesti rahoituksen hintaan ja yhtiön tämänhetkisiin rahoituskuluihin. Honkarakenne seuraa tiiviisti korkotason kehitystä ja pyrkii aktiivisesti hallitsemaan korkoriskiään. Vaikka yhtiö toimii aktiivisesti hallitukseen tällaistamahdollistakehitystä, epäonnistuminen kyseisten riskien hallinnassa voisi vaikuttaa olennaisen epäedullisesti Honkarakenteen liiketoimintaan, taloudelliseen asemaan, liiketoiminnan tulokseen ja tulevaisuudennäkymiin sekä osakkeiden hintaan.

Yhtiön rahalaitoslainat ovat kaikki vaihtuvakorkoisia. Lisäksi yhtiöllä on pääomistajalta, Saarelainen Oy:ltä, 0,3 miljoonan euron arvoinen kiinteäkorkoinen pankkilainoille alisteinen vakuudeton juniorilaina.

Korkoprosenteista ja niiden vaihtelun vaikutuksesta on kerrottu liitetietojen kohdassa 21.

LUOTTORISKI

Myyntisaamisten ikäjakauma on esitetty tilinpäätöksen 31.12.2017 liitetietojen kohdassa 18.

Luottotappioriskiä hallitaan ennakkomaksuilla, pankkitakauksilla ja vientirembursseilla. Myyntialueet vastaavat myyntisaamisiin liittyvästä luottoriskistä. Mahdollisten maksuhäiriöiden osalta yhtiö pyrkii neuvottelemaan maksuohjelmista tai käyttää perintätoimistoa maksun saamiseksi. Konsernin myyntisaamisten luottoriskin enimmäismäärä vastaa myyntisaamisten kirjanpitoarvoa per 31.12.2017. Vaikka yhtiö toimii aktiivisesti hallitukseen luottoriskiä, epäonnistuminen kyseisten riskien hallinnassa voisi vaikuttaa olennaisen epäedullisesti Honkarakenteen liiketoimintaan, taloudelliseen asemaan, liiketoiminnan tulokseen ja tulevaisuudennäkymiin.

Johdannaissopimuksia tehdään vain pankkien kanssa, joilla on hyvä luottokelpoisuus. Konsernin muiden rahoitusvarojen kuin myyntisaamisten luottoriskien enimmäismäärä vastaanäiden muiden rahoitusvarojen kirjanpitoarvoa taseessa.

Tilinpäätöshetkellä 31.12.2017 konsernilla ei ollut voimassa olevia johdannaissopimuksia.

MAKSUVALMIUSRISKI

Honkarakenteen velanmaksukyvyyn ylläpitäminen edellyttää hyvää kassavirtaa.

Jotta Honkarakenne pystyisi toteuttamaan strategiaansa, yhtiö tarvitsee positiivista kassavirtaa, joka tukee yhtiön asettamien vaatimusten toteuttamista, toimintojen ylläpitämistä, velkojen takaisinmaksua sekä rahoituslähteiden saatavuutta tulevaisuudessa. Kassavirran kasvun on perustuttava nykyisten tuotteiden myynnin kasvuun ja Honkarakenteen onnistumiseenuusien, tuottavien tuotteiden sekä jakelukanavien lanseeramisessa. Mikäli Honkarakenne ei kykene saamaan aikaan riittäviä kassavirtoja, jotka tukevat näitä toimintoja, taikka saamaan riittävää rahoitusta

hyväksyttävillä sopimusehdoilla, sillä voi olla olennaisen epäedullinen vaikutus Honkarakenteen liiketoimintaan, taloudelliseen asemaan, liiketoiminnan tulokseen ja tulevaisuudennäkymiin.

Honkarakenteella on lyhytaikaista käyttöä pääomatarvetta varten käytössä 5,4 miljoonan euron pankkitililimiitti. Tilinpäätöshetkellä 31.12.2017 limiitistä oli käytössä 0,3 miljoonaa euroa. Pankeilla on oikeus irtisanoa pankkitililimiittit lyhyellä ilmoitusajalla, mikäli Honkarakenteen maksukyky heikkenee oleellisesti tai muusta liiketoiminnallisesta syystä. Tililimiittiluotot on kirjattu konsernin pitkäaikaisiin velkoihin, koska niihin ei kohdistu lyhytaikaista takaisin maksuvelvoitetta.

Konsernissa pyritään jatkuvasti arvioimaan ja seuraamaan liiketoiminnan vaatimaa rahoituksen määrää, jotta konsernilla olisi riittävästi likvidejä varoja toiminnan rahoittamiseksi ja erääntyvien lainojen takaisinmaksuun. Rahoituksen saatavuus ja joustavuus pyritään takaamaan likvidien varojen lisäksi tililuottolimiittien avulla sekä käyttämällä rahoituksen hankinnassa useita rahoituslaitoksia.

Vaikka yhtiö toimii aktiivisesti hallitukseen maksuvalmiusriskiä, epäonnistuminen kyseisten riskien hallinnassa voisi vaikuttaa olennaisen epäedullisesti Honkarakenteen liiketoimintaan, taloudelliseen asemaan, liiketoiminnan tulokseen ja tulevaisuudennäkymiin.

Rahoitusvelkojen erääntymistä ulkuko on esitetty liitetietojen kohdassa 21. Luvut ovat diskonttaamattomia ja ne sisältävät sekä koronmaksut että pääoman takaisinmaksut.

KOVENANTTIRISKI

Osaan yhtiön lainoista sisältyy käyttökatteeseen ja omavaraisuusasteeseen liittyviä kovenanttiehtoja. Nämä kovenanttiehdot kohdistuvat 0,9 miljoonan euron rahoitusvelkoihin. Kovenanttien rikkoutuessa Yhtiön rahoittajilla on oikeus eräännyttää Yhtiön luotot tai kiristää niiden ehtoja. Kovenanttien

rikkoutumisella on siten epäedullinen vaikutus Yhtiön liiketoimintaan, tulokseen ja taloudelliseen asemaan.

YHTIÖN OMISTAMIEN OSAKKEIDEN HINTARISKI

Konsernilla ei ole merkittäviä sijoituksia noteeratuissa osakkeissa, joten näiden osakkeiden markkinahintojen vaihtelusta aiheutuva hintariski ei ole olennainen.

27. Pääoman hallinta

Honkarakenteen pääomakoostuomastapääomastajavelasta. Pääomanhallinnan pyrkimyksenä on tukealiiketoiminta- ja varmistamallatoimintaedellytykset jaksavattaa omistaja-arvoa. Yhtiön pääomarakennetavoitteena on taloudellinen toimintaympäristöhuomioiden omavaraisuusasteen pitäminen yli 35 prosentissa. Yhtiön pääoman palautusomistajille koostuu osingoista ja omien osakkeiden hankinnasta.

Pääomarakenne ja keskeiset tunnusluvut

MEUR	2017	2016
Nettorahoitusvelat	0,4	5,0
Oma pääoma yhteensä	9,0	6,7
Nettovelat ja pääoma yhteensä	9,4	11,7
Omavaraisuusaste (%)	50,7	41,0
Nettovelkaantumistasaste (%)	4,9	74,7

28. Lähipiiritapahtumat

Konsernin lähipiiri koostuu tytäryrityksistä ja osakkuusyrittäistä sekä johdosta ja heidän vaikutusvalta-yhtiöistään sekä Saarelaisten osakassopimuksen piiriin kuuluvista henkilöistä ja heidän määräysvalta-yhtiöistään. Lähipiiriin kuuluva johto koostuu hallituksesta, toimitusjohtajasta ja yhtiön johtoryhmästä.

Konsernin emo- ja tytäryhtiösuhteet ovat seuraavat:

YRITYS	KOTIMAA	OMISTUSOSUUS JA OSUUS ÄÄNIVALLASTA (%)
Emoyritys Honkarakenne Oyj	Suomi	
Honka Blockhaus GmbH	Saksa	100
Honka Japan Inc.	Japani	100
Honkarakenne Sarl	Ranska	87
Alajärven Hirsitalot Oy	Suomi	100
Honka-Kodit Oy	Suomi	100
Honka Management Oy	Suomi	100

Honka Management Oy omistaa 286 250 Honkarakenne Oyj:n B-osaketta.

Osakkuusyrittäykset

YRITYS	KOTIPAikka	OMISTUSOSUUS (%)
Pielishonka Oy	Liekksa	39,3
Puulaakson Energia Oy	Karstula	25,9

Lähipiiriin kanssa toteutuneet liiketoimet sekä lähipiiriisaamiset ja -velat:

2017	MYYNIT	OSTOT	SAAMISET	VELAT
Osakkuusyrittäykset	182	331	12	48
Johtoon kuuluvat avainhenkilöt	0	0	0	0
Johtoon kuuluvien avainhenkilöiden lähipiiri	0	0	18	0
Muut lähipiiriin kuuluvat	82	181	8	323
2016	MYYNIT	OSTOT	SAAMISET	VELAT
Osakkuusyrittäykset	169	343	27	53
Johtoon kuuluvat avainhenkilöt	0	0	0	0
Johtoon kuuluvien avainhenkilöiden lähipiiri	0	0	18	0
Muut lähipiiriin kuuluvat	89	67	14	308

Tavaroiden ja palvelujen hinnoittelu osakkuusyhtiöiden kanssa perustuu markkinaehtoiseen hinnoitteluun.

Vuonna 2017 lähipiiriin kuuluvista kirjattiin luottotappioita 18 TEUR. Vuonna 2016 ei kirjattu luottotappioita lähipiiriin kuuluvista.

Osana Honkarakenteen rahoitusjärjestelyjä Honkarakenteen pääomistaja Saarelainen Oy myönsi marraskuussa 2016 Honkarakenne Oyj:lle vakuudettoman pankkilainoille alisteisen juniorilainan summaltaan 300 TEUR.

Emoyhtiö Honkarakenne Oyj on vuosina 2010 ja 2011 myöntänyt Honka Management Oy:lle yhteensä 851 TEUR pitkäaikaisen lainan. Laina erääntyi maksettavaksi 2016, mutta laina-aikaa on jatkettu. Tästä lainasta tehtiin vuosina 2014 - 2015 arvonalennuskirjauksia yhteensä 393 TEUR, vuonna 2017 nämä arvonalennuskirjaukset kumottiin. Näillä kirjauksilla ei ole ollut vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

Johtoon kuuluvien avainhenkilöiden työsuhde-etuudet:

	2017	2016
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	698	749
Työsuhteen päättymisen yhteydessä suoritettut etuudet	0	224
Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	206	206
Yhteensä	904	1 179

Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet sisältävät sekä lakisääteisen että vapaaehtoisen eläkejärjestelyn kulut. Eläkejärjestelyt ovat maksupohjaisia.

Erittely työsuhteen päättymisen jälkeisistä etuuksista:

	2017	2016
LAKISÄÄTEISET ELÄKKEET		
Toimitusjohtaja		
Marko Saarelainen	43	40
Muut konsernin johtoryhmän jäsenet	58	89
Hallituksen jäsenet	15	24
Lakisääteiset eläkkeet yhteensä	117	154
LISÄELÄKETURVA		
Toimitusjohtaja		
Marko Saarelainen	35	18
Muut konsernin johtoryhmän jäsenet	54	35
Lisäeläketurva	89	52
Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet yhteensä	206	206

Johdon palkat ja palkkiot:

	2017	2016
Toimitusjohtaja	248	249
Muut konsernin johtoryhmän jäsenet	335	528
Hallituksen jäsenet	86	144
Yhteensä	670	921

TOIMITUSJOHTAJAN PALKAT JA PALKKIOT

Saarelainen Marko	248	249
Yhteensä	248	249

HALLITUKSEN JÄSENTEN PALKAT JA PALKKIOT

Ristola Arimo, pj 7.4.2017 lähtien	18	0
Kohtamäki Timo, hallituksessa 7.4.2017 lähtien	11	0
Saarelainen Anita	15	18
Saarimäki Kyösti, hallituksessa 7.4.2017 lähtien	11	0
Tiitinen Arto pj. 7.4.2017 asti	12	48
Hägglom Rainer, hallituksessa 7.4.2017 asti	5	14
Rauhaniemi Kati, hallituksessa 7.4.2017 asti	5	18
Saarelainen Jukka, hallituksessa 7.4.2017 asti	5	18
Saarelainen Mauri, hallituksessa 7.4.2017 asti	6	24
Krook Hannu, hallituksessa vuonna 2016	0	5
Yhteensä	86	144

Johdon eläkesitoumukset ja irtisanomiskorvaukset

Honkarakenne Oyj:n toimitusjohtajan eläkeikään ei ole tehty erityissopimuksia. Peruseläke on maksupohjainen, jonka lisäksi hänelle, niin kuin konsernin johtoryhmään kuuluville, on tehty maksupohjainen järjestely, jonka kulut on eritelty kohdassa työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet.

Honkarakenne Oyj:n toimitusjohtajan irtisanomisaika on 6 kk, minkä lisäksi hänelle maksetaan 6 kk:n palkkaa vastaava korvaus, mikäli toimitusuhde päättyy yhtiön aloitteesta.

29. Konsernin tunnusluvut

TALOUDELLISTA KEHITYSTÄ KUVAAVAT TUNNUSLUVUT		IFRS	IFRS	IFRS	IFRS	IFRS
		2017	2016	2015	2014	2013
Liikevaihto	MEUR	43,41	36,08	39,11	45,51	48,29
Liikevoitto	MEUR	1,67	-0,81	-1,08	-2,17	-1,69
	% liikevaihdosta	3,9	-2,2	-2,8	-4,8	-3,5
Tulos ennen veroja	MEUR	1,70	-1,15	-1,72	-2,52	-1,65
	% liikevaihdosta	3,9	-3,2	-4,4	-5,5	-3,4
Oman pääoman tuotto	%	11,1	-19,6	-13,0	-19,7	-12,9
Sijoitetun pääoman tuotto	%	9,5	-6,7	-1,9	-7,9	-4,3
Omavaraisuusaste	%	50,7	41,0	37,1	37,0	38,2
Nettorahoitusvelat	MEUR	0,4	5,0	6,5	8,2	6,1
Nettovelkaantumisaste	%	4,9	74,7	81,4	92,1	56,6
Bruttoinvestoinnit	MEUR	0,5	0,1	0,1	0,9	3,7
	% liikevaihdosta	1,2	0,2	0,2	2,1	7,7
Tutkimus- ja kehitysmenot	MEUR	0,3	0,3	0,4	0,5	0,4
	% liikevaihdosta	0,6	0,8	0,9	1,0	0,1
Tilaukanta	MEUR	23,0	16,3	15,0	12,5	18,1
Henkilöstö keskimäärin		137	136	139	161	213
OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT *)						
Tulos/osake	euro	0,15	-0,29	-0,22	-0,39	-0,31
Osinko/osake **)	euro	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Osinko/tulos, %	%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Efekttiivinen osinkotuotto	%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Oma pääoma/osake	euro	1,53	1,34	1,56	1,75	2,14
P/E -luku		23,5	neg.	neg.	neg.	neg.

TALOUDELLISTA KEHITYSTÄ KUVAAVAT TUNNUSLUVUT		IFRS	IFRS	IFRS	IFRS	IFRS
OSAKKEEN KURSSIKEHITYS						
Vuoden ylin kurssi	euro	3,92	1,78	2,50	2,95	3,32
Vuoden alin kurssi	euro	1,55	1,20	1,52	1,68	2,11
Tilinpäätöspäivän kurssi	euro	3,61	1,65	1,60	1,70	2,70
Osakekannan markkina-arvo ***)	MEUR	21,1	8,0	7,8	8,2	13,0
Osakkeiden vaihto	vaihdon arvo	10,9	1,8	1,2	1,3	2,2
	vaihdon määrä	3 762	1 198	702	549	821
	osuus osakkeiden kokonaismäärästä	66,3	24,7	14,5	11,3	17,1
OSAKKEIDEN OIKAISTU LUKUMÄÄRÄ ****)						
	tilikauden lopussa	5 847	4 847	4 847	4 847	4 805
	keskimääräinen tilikaudella *)	5 677	4 989	4 989	4 982	4 946

*) Vertailuvuosien osakekohtaisia tunnuslukuja on antioikaistu maaliskuussa 2017 toteutetun annin johdosta.

**) Hallituksen esitys

***) A-osakkeen arvona on käytetty B-osakkeen kurssia

*****) Yhtiön hallussa olevat omat osakkeet on vähennetty

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAPERIAATTEET

OMAN PÄÄOMAN TUOTTO-%

$$\frac{\text{Tilikauden voitto / tappio}}{\text{Oma pääoma yhteensä, keskiarvo}} \times 100$$

SIJOITETUN PÄÄOMA TUOTTO-%

$$\frac{\text{Tilikauden voitto / tappio + rahoituskulut}}{\text{Oma pääoma + rahoitusvelat, keskiarvo}} \times 100$$

OMAVARAISUUSASTE, %

$$\frac{\text{Oma pääoma yhteensä}}{\text{Taseen loppusumma - saadut ennakot}} \times 100$$

NETTORAHOITUSVELAT

Rahoitusvelat - rahavarat

NETTOVELKAANTUMISASTE, % (gearing)

$$\frac{\text{Rahoitusvelat - rahavarat}}{\text{Oma pääoma yhteensä}} \times 100$$

TULOS/OSAKE

$$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva voitto}}{\text{Ulkona olevien osakkeiden lukumäärä keskimäärin}}$$

OSINKO/TULOS, %

$$\frac{\text{Osakekohtainen osinko}}{\text{Osakekohtainen tulos}} \times 100$$

EFEKTIIVINEN OSINKOTUOTTO-%

$$\frac{\text{Osakekohtainen osinko}}{\text{Osakkeen viimeinen pörssikurssi tilinpäätöspäivänä}} \times 100$$

OMA PÄÄOMA/OSAKE

$$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{Ulkona olevien osakkeiden lukumäärä kauden lopussa}}$$

HINTA/VOITTO SUHDE (P/E)

$$\frac{\text{Osakkeen päätöskurssi}}{\text{Tulos/osake}}$$

30. Osakkeet, osakkeenomistajat ja omistusjakauma

SUURIMMAT OSAKKEENOMISTAJAT 31.12.2017

Osakkeiden lukumäärän mukaan

	NIMI	HONAS	HONBS	YHT
1	AKR-INVEST OY		1 000 000	1 000 000
2	SAARELAINEN OY	109 100	497 190	606 290
3	NORVESTIA OYJ		322 514	322 514
4	HONKA MANAGEMENT OY		286 250	286 250
5	SJOITUSRAHASTO NORDEA NORDIC SMALL CAP		251 457	251 457
6	VARMA KESKINÄINEN ELÄKEVAKUUTUSYHTIÖ		222 812	222 812
7	SAARELAINEN MARKO TAPANI	6 970	159 810	166 780
8	LIEKSAARE OY	18 500	142 700	161 200
9	OP-SUOMI PIENYHTIÖT		105 025	105 025
10	RUUSKA PIRJO HELENA	5 950	92 857	98 807
11	OP-HENKIVAKUUTUS OY		96 093	96 093
12	ETOLA MARKUS EERIKI		80 000	80 000
13	HONKARAKENNE OYJ		78 135	78 135
14	SAARELAINEN ERJA ANNELI	4 480	68 090	72 570
15	RUPONEN SONJA HELENA		56 748	56 748
16	MANDATUM LIFE UNIT-LINKED		55 000	55 000
17	TIIVISTE-GROUP OY		50 000	50 000
18	NORDEA BANK AB (PUBL), SUOMEN SIVULIIKE		45 116	45 116
19	SAARELAINEN PAULA SINIKKA	4 451	35 958	40 409
20	TUGENT OY		40 000	40 000
21	SAARELAINEN MAURI OLAVI	10 456	29 377	39 833
22	HÄMÄLÄINEN KRISTIINA LEILA		38 234	38 234
23	SAARELAINEN SIRKKA LIISA		35 914	35 914
24	PIHLAJA HANNA MIIRA MARIA	6 971	27 939	34 910
25	SAARELAINEN ANITA IRENE	3 252	30 375	33 627
26	VALKILA ERKKA ILPO EERIK		30 000	30 000
27	PRIVATUM OY		29 000	29 000
28	SAVOLAINEN PAUL-PETTERI		26 992	26 992
29	HÄMÄLÄINEN JOUNI OLAVI		24 900	24 900
30	SKANDINAVISKA ENSKILDA BANKEN AB (PUBL) HELSINGIN SIVUKONTTORI		24 313	24 313

Hallintarekisteröidyt arvo-osuudet 31.12.2017

	OSAKKEIDEN LUKUMÄÄRÄ	ÄÄNIOSUUS %	OSUUS % OSAKEMÄÄRÄSTÄ
NORDEA BANK AB (PUBL), SUOMEN SIVULIIKE	45 116	0,8	0,7
SKANDINAVISKA ENSKILDA BANKEN AB (PUBL) HELSINGIN SIVUKONTTORI	24 313	0,4	0,4
CLEARSTREAM BANKING S.A.	6 500	0,1	0,1
NORDNET BANK AB	4 299	0,1	0,1
DANSKE BANK OYJ	421	0,0	0,0
EUROCLEAR BANK SA/NV	200	0,0	0,0

JOHDON OSAKKEENOMISTUS 31.12.2017

Hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja omistavat yhtiön osakkeita 230 507 kappaletta, joka on 3,71 % osakkeiden määrästä ja 6,75 % äänimäärästä.

OSAKEKANNAN JAKAUMA SUURUUSLUOKITTAIN 31.12.2017

	OSAKKAIDEN LUKUMÄÄRÄ	%-OSUUS OSAKKEISTA	OSAKKEIDEN MÄÄRÄ	%-OSUUS OSAKKEISTA
1-100	827	32,8	43 716	0,7
101-500	919	36,4	257 123	4,1
501-1000	333	13,2	275 036	4,4
1001-5000	349	13,8	805 639	13,0
yli 5000	88	3,5	4 695 946	75,6
Yhteensä	2 516	99,8	6 077 460	97,8
Hallintarekisteröityjä	6	0,2	80 849	1,3
Odotusluettelolla			49 669	0,8
Yhteistilillä			3 441	0,1
Liikkeeseenlaskettumäärä		100	6 211 419	100

OSAKEKANNAN JAKAUMA SEKTOREITTAIN 31.12.2017

	OSAKKAIDEN LUKUMÄÄRÄ	%-OSUUS OSAKKEISTA	OSAKKEIDEN MÄÄRÄ	%-OSUUS OSAKKEISTA
Yritykset	98	3,9	2 425 723	39,1
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	10	0,4	835 289	13,4
Julkisyhteisöt	1		222 812	3,6
Kotitaloudet	2 400	94,9	2 565 833	41,3
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	5	0,2	13 830	0,2
Ulkomaat	8	0,3	13 973	0,2
Kaikki yhteensä	2 522	99,8	6 077 460	97,8
Hallintarekisteröityjä	6	0,2	80 849	1,3
Odotusluettelolla			49 669	0,8
Yhteistilillä			3 441	0,1
Liikkeeseenlaskettu määrä		100	6 211 419	100

JOHDON OSAKEPERUSTEISET KANNUSTEJÄRJESTELMÄT JA OMAT OSAKKEET

Tilikauden lopussa yhtiöllä ei ole voimassaolevaa osakeperusteista kannustejärjestelmään johdolle.

Omat osakkeet

Tilikauden lopussa konsernin hallussa on omia Honkarakenne B-sarjan osakkeita 364 385 kappaletta hankintahinnaltaan 1 381 750,23 euroa. Näiden osakkeiden osuus yhtiön kaikista osakkeista on 5,87 % ja kaikista äänistä 3,06 %. Osakkeiden hankintameno on konsernitalinpäätöksessä kirjattu vähentämään omaa pääomaa.

VALTUUTUKSET

Yhtiön hallituksella on valtuudet hankkia omia B-osakkeita enintään 400 000 kappaletta yhtiön vapaaseen omaan pääomaan kuuluvilla varoilla. Osakkeita voidaan hankkia yhtiön pääomarakenteen kehittämiseksi, yrityskauppojen tai muiden järjestelyjen rahoittamiseen tai toteuttamiseen, yhtiön osakepohjaisten kannustinohjelmien toteuttamiseen tai muutoin edelleen luovutettaviksi tai mitätöitäviksi. Valtuutus on voimassa seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka kuitenkin enintään 30.6.2018 saakka.

Yhtiön hallituksella on valtuudet päättää maksullisesta tai maksuttomasta osakeannista ja osakeyhtiölain 10 luvun 1 §:ssä tarkoitettujen osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta yhdessä tai useammassa erässä seuraavien ehtojen:

- Valtuutuksen nojalla hallitus voi antaa uusia osakkeita ja/tai luovuttaa yhtiön hallussa olevia vanhoja B-osakkeita enintään yhteensä 1 500 000 kappaletta sisältäen myös ne osakkeet, jotka voidaan antaa erityisten oikeuksien nojalla.
- Osakeanti voidaan tehdä myös yhtiölle itselleen lain säätämistä rajoissa.
- Valtuutus oikeuttaa poikkeamaan osakkeenomistajien etuoikeudesta merkitä uusia osakkeita (suunnattu osakeanti) laissa määrätyin edellytyksin.
- Valtuutusta voidaan käyttää yrityshankintojen tai muiden yhtiön liiketoimintaan kuuluvien järjestelyiden toteuttamiseksi, investointien rahoittamiseksi, yhtiön rahoitusrakenteen parantamiseksi, osana yhtiön kannustinjärjestelmän toteuttamista tai muihin hallituksen päättämiin tarkoituksiin.
- Valtuutus käsittää oikeuden päättää siitä, miten merkintähinta merkitään yhtiön taseeseen. Merkintähinta voidaan maksaa paitsi rahalla myös kokonaan tai osittain muulla omaisuudella (apporttiomaisuus) tai käyttämällä merkittävällä osalla saatavaa merkintähinnan kuittaamiseen. Hallituksella on oikeus päättää muista osakeantiin ja osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamiseen liittyvistä seikoista.
- Valtuutus on voimassa seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka kuitenkin enintään 30.6.2018 saakka.

LUNASTUSLAUSEKE

Jos A-osake muun saannon kuin perinnön, testamentin tai avio-oikeuden nojalla siirtyy muulle kuin yhtiön osakkaalle, on siirrosta ilmoitettava kirjallisesti hallitukselle.

Hallituksella on 30 päivän kuluessa saatuaan siirrosta ilmoituksen oikeus lunastaa A-osakkeet yhtiölle osakkeen kirjanpitoarvostaviimetilinpäätöksen mukaankäyttämällä vararahasto- tai muita yhtiön osakkeiden pääomansäästyneitä varoja. Ellei A-osakkeita lunasteta yhtiölle, antakoon hallitus sitten heti näistä seikoista tiedon yhtiön A-osakkeita omistaville osakkaille. A-osakkeen omistajilla on lunastusoikeus edellä sanotuista hinnasta 30 päivän kuluessa yllä mainitusta ilmoituksesta lukien. Jos useampia lunastajia ilmaantuu, jaetaan lunastettavat A-osakkeet heidän kesken sen mukaan kuin he omistavat ennestään A-osakkeita yhtiössä tai siltä osin kuin tämä ei käy päinsä, arvalla.

Yhtiön B-osakkeet eivät ole lunastusoikeuden alaisia vaan vapaasti luovutettavissa.

OSAKASSOPIMUS

Saarelainen Oy ja eräät Honkarakenne Oyj:n Saarelaisen sukuun kuuluvat henkilöosakkaat ovat solmineet muutetun osakassopimuksen 17.2.2009. Aiempi osakassopimus oli tehty 21.4.1990. Sopimuksen osapuolet ovat sopineet, että henkilöosakkaat pyrkivät yksimieliseen äänivaltansa käyttämiseen yhtiön yhtiökokouksissa. Jollei yksimielisyyteen päästä, henkilöosakkaat äänestävät sen kannan puolesta, jota Saarelainen Oy kannattaa. Valittaessa Honkarakenne Oyj:n hallitukseen Saarelaisen suvun edustajia, valinta tehdään sopimuksen mukaan henkilöosakkaiden yksimielisellä päätöksellä. Ellei yksimielisyyteen päästä, päättää suvun edustajista Saarelainen Oy:n yhtiökokouskokouksessa annettujen äänten enemmistöllä.

Osakassopimuksen mukaan henkilöosakkaat sitoutuvat olemaan myymättä tai luovuttamatta omistamiaan Honkarakenne Oyj:n A-osakkeita kenellekään muulle kuin sopimuksen allekirjoittaneelle henkilöosakkaalle tai Saarelainen Oy:lle, tiettyjä poikkeuksia lukuun ottamatta, ilman että myytäväksi tai luovutettaviksi aiottu osakkeet tarjotaan ensin etuosto-oikeudella Saarelainen Oy:lle tai tämän määräämälle.

Sopimuksen piirissä on Saarelainen Oy:n lisäksi Saarelainen Sinikka, Saarelainen Reino kuolinpesä, Saarelainen Erja, Saarelainen Mauri, Ruuska Pirjo, Saarelainen Anita, Saarelainen Kari, Saarelainen Paula, Ruponen Helena, Saarelainen Jukka, Saarelainen Sari ja Saarelainen Jari. Sopimuksen piiriin kuuluvien tahojen, mukaan luettuna heidän alaikäisten lasten yhteenlaskettu omistus on 183 978 A-osaketta ja 1 012 957 B-osaketta. Omistusosuus kaikista osakkeista on 16,31 % ja osuus kaikista äänistä 37,84 %.

VMA 153/2007:n mukaisia osakkeita ja osakkeenomistusta koskevia tietoja on esitetty myös toimintakertomuksessa.

Emoyhtiön tuloslaskelma (FAS)

	1.1. - 31.12.2017	1.1. - 31.12.2016
LIIVEVAIHTO	40 099	34 293
Valmiiden ja keskeneräisten varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)	1 624	-270
Valmistus omaan käyttöön (+)	243	
Liiketoiminnan muut tuotot	231	298
MATERIAALIT JA PALVELUT		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat:		
Ostot tilikauden aikana	-21 417	-17 909
Varastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-313	-74
Ulkopuoliset palvelut	-6 946	-4 505
Henkilöstökulut	-6 623	-6 353
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 641	-1 719
Arvonalentumiset		
Liiketoiminnan muut kulut	-3 745	-4 719
LIIKEVOITTO/-TAPPIO	1 513	-958
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT		
Tuotot osuuksista saman konsernin yrityksissä		1 401
Muut korko- ja rahoitustuotot	98	182
Korkokulut ja muut rahoituskulut	-302	-548
VOITTO/TAPPIO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	1 309	77
TILINPÄÄTÖSSIIRROT		
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)		
TULOVEROT		
Maksetut verot		-140
Laskennallisen verosaamisen muutos	-521	-84
TILIKAUDEN VOITTO/TAPPIO	788	-147

Emoyhtiön tase (FAS)

VASTAAVAA	31.12.2017	31.12.2016
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	53	138
Ennakkomaksut	70	
	122	138
AINEELLISET HYÖDYKKEET		
Maa- ja vesialueet	891	867
Rakennukset ja rakennelmat	5 042	5 581
Koneet ja kalusto	2 707	3 506
Muut aineelliset hyödykkeet	169	10
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	143	46
	8 953	10 010
SIJOITUKSET		
Osuudet saman konsernin yrityksissä	376	348
Osuudet osakkuusyrityksissä	439	439
Muut osakkeet ja osuudet	42	42
Muut saamiset saman konsernin yrityksiltä	1 600	1 600
	2 458	2 430
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	11 533	12 577

VASTAAVAA	31.12.2017	31.12.2016
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Keskeneräiset tuotteet	2 241	1 761
Valmiit tuotteet / Tavarat	1 568	423
Muu vaihto-omaisuus	931	1 244
	4 740	3 428
SAAMISET		
Pitkäaikaiset saamiset		
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	851	458
Lainasaamiset	20	20
Laskennalliset verosaamiset	637	1 158
	1 507	1 636
LYHYTAIKAISET SAAMISET		
Myyntisaamiset	1 335	1 393
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	1 288	1 359
Saamiset osakkuusyhtiöiltä	12	27
Muut saamiset	509	768
Siirtosaamiset	73	45
	3 218	3 593
Rahat ja pankkisaamiset	1 999	4
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	11 465	8 661
Vastaavaa yhteensä	22 998	21 239

VASTATTAVAA	31.12.2017	31.12.2016
OMA PÄÄOMA		
Osakepääoma	9 898	9 898
Ylikurssirahasto	520	520
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	8 079	6 579
Edellisten tilikausien voitto	-9 949	-9 802
Tilikauden voitto / tappio	788	-147
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	9 336	7 048
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ		
Poistoero	21	21
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	349	334
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta	2 098	4 151
Velat saman konsernin yrityksille	1 800	1 800
Velat lähipiirille	300	300
	4 198	6 251
Lyhytaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta	1 178	900
Saadut ennakot	3 694	3 090
Ostovelat	1 800	1 306
Velat saman konsernin yrityksille	139	207
Muut velat	268	161
Siirtovelat	2 015	1 920
	9 094	7 584
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	13 292	13 835
Vastattavaa yhteensä	22 998	21 239

Emoyhtiön rahoituslaskelma

TEUR	2017	2016
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA		
Tilikauden tulos	788	-147
Oikaisut:		
Poistot ja arvonalentumiset	1 641	1 719
Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksua	-406	-325
Rahoitustuotot ja -kulut	204	-1 035
Muut oikaisut	372	84
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	2 598	296
KÄYTTÖPÄÄOMAN MUUTOS		
Lyhytaikaisten liikesaamisten muutos	424	452
Vaihto-omaisuuden muutos	-1 312	333
Lyhytaikaisten velkojen muutos	1 386	-797
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	3 096	284
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-506	-595
Saadut osingot liiketoiminnasta	1	1 401
Saadut korot liiketoiminnasta	77	145
Maksetut välittömät verot	0	-140
Liiketoiminnan rahavirta	2 668	1 095

TEUR	2017	2016
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investoinnit aineell. ja aineett. hyödykkeisiin	-530	-88
Aineell. ja aineett. hyödykkeiden luovutusvoitot	132	998
Investoinnit tytäryhtiöihin	0	-1
Investointien rahavirta	-398	910
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Osakeanti	1 500	0
Pitkäaikaisten lainojen nosto	0	300
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksu	-1 775	-2 494
Rahoituksen rahavirta	-275	-2 194
Rahavarojen muutos	1 995	-190
Rahavarat tilikauden alussa	4	194
Rahavarat tilikauden lopussa	1 999	4

Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

LAATIMISPERIAATTEET

KÄYTTÖOMAISUUS

Käyttöomaisuus on aktivoitu välittömään hankintamenoon.

Rakennukset ja rakennelmat sisältävät aikaisemmin voimassa olleen kirjanpitolain mukaan kirjattuja arvonorotuksia jäneiden arvonorostusten perusteiden olemassaoloa arvioidaan vuosittain.

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu käyttöomaisuuden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan tasapoistoin. Koneet ja kalustot ryhmässä tehtaiden uusien tuotantolinjojen poistoajat ovat 12 vuotta.

Suunnitelman mukaiset poistoajat ovat:

Aineettomat oikeudet	5 - 10 vuotta
Liikearvo	5 vuotta
Rakennukset ja rakennelmat	20 - 30 vuotta
Koneet ja kalusto	3 - 12 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	3 - 10 vuotta

VAIHTO-OMAISUUS

Vaihto-omaisuuteen sisältyvät erät on arvostettu iffo-periaatteen mukaisesti välittömään hankintamenoon, todennäköiseen jälleenhankinta- tai luovutushintaan, mikäli se on alhaisempi.

LIKEVAIHTO

Liikevaihtoon kirjataan varsinaisen toiminnan myyntituotot, joista on vähennetty myönnetty alennukset sekä arvonalisävero. Myyntituotot kirjataan, kun tuote on luovutettu asiakkaalle.

JOHDANNAISET

Yhtiön johdannaisetsisältävät valuuttatermiinejä ja koronvaihtosopimuksia. Valuuttatermiineillä suojaudutaan ennakoitujen valuuttamääräisten myyntien rahavirtojen muutokselta. Yhtiö suojaa ennakoituista 12 kuukauden tulevista valuuttamääräisistä kassavirroistaan valuuttatermiineillä 0-60 %.

Koronvaihtosopimuksilla vaihdetaan yhtiön rahalaitoslainoja vaihtuvakorko kiinteäksi korkoksi. Koronvaihtosopimukset on määritelty alkuperäiseltä juoksuajaltaan maksimissaan 10 vuodeksi ja korko määritellään kolmen ja kuuden kuukauden välein.

Johdannaiset on arvostettu tilinpäätöksessä käypään arvoon. Käyvän arvon muutokset on kirjattu tulosvaikutteisesti muihin rahoitustuottoihin ja -kuluihin. Tilinpäätöshetkellä yhtiöllä ei ollut voimassa olevia johdannaisopimuksia.

ELÄKEJÄRJESTELYT

Henkilöstön lakisäätäinen eläketurva on hoidettu eläkevakuutusyhtiöiden kautta.

LASKENNALLISTEN VEROJEN KIRJAAMINEN

Laskennallinen verovelka tai -verosaaminen on laskettu verotuksen ja tilinpäätöksen välisille väliaikaisille eroille käyttäen tilinpäätöshetkellä vahvistettua seuraavien vuosien verokantaa. Taseeseen sisältyy laskennallinen verovelkakokonaisuudessaan jalaskennallinen verosaaminen arvioidun todennäköisen saamisen suuruisena.

VALUUTTAMÄÄRÄISET ERÄT

Ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat on muutettu Suomen rahan määräiseksi tilinpäätöspäivän kurssiin.

1. TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT (TEUR)

1.1. Liikevaihto markkina-alueittain

	2017	2018
Suomi (Finland)	24 388	18 309
Venäjä ja IVY (Russia & CIS)	9 350	10 190
Global Markets	6 361	5 794
Yhteensä	40 099	34 293

1.2. Liiketoiminnan muut tuotot

	2017	2018
Avustukset	32	83
Vuokratuotot	41	70
Käyttöomaisuuden myyntituotot	125	48
Hyvitys toimimattomasta käyttöomaisuudesta	0	97
Muut liiketoiminnan muut tuotot	33	0
Yhteensä	231	298

1.3. Henkilöstöä ja toimielinten jäseniä koskevat liitetiedot

HENKILÖSTÖKULUT	2017	2018
Palkat	5 476	5 210
Eläkekulut	961	869
Sosiaalikulut	187	274
Yhteensä	6 623	6 353
HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ KESKIMÄÄRIN		
Työntekijät	66	69
Toimihenkilöt	64	61
Yhteensä	130	130
HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ HENKILÖTYÖVUOSINA KESKIMÄÄRIN		
Työntekijät	50	48
Toimihenkilöt	61	55
Yhteensä	111	103

JOHDON PALKAT JA PALKKIOT	2017	2018
Toimitusjohtaja ja hallituksen jäsenet	335	388
TOIMITUSJOHTAJAN PALKAT JA PALKKIOT		
Saarelainen Marko	248	244
HALLITUKSEN JÄSENTEN PALKAT JA PALKKIOT		
Ristola Arimo puheenjohtaja 7.4.2017 lähtien	18	0
Kohtamäki Timo	11	0
Saarelainen Anita	15	18
Saarimäki Kyösti	11	0
Tiitinen Arto pj. 7.4.2017 asti	12	48
Hägglom Rainer	5	14
Rauhaniemi Kati	5	18
Saarelainen Jukka	5	18
Saarelainen Mauri	6	24
Krook Hannu, hallituksessa vuonna 2016	0	5
Yhteensä	86	144

LIIKETOIMET LÄHIPIIRIN KANSSA (TEUR)	2017	2016
Ostot lähipiiriin kuuluvilta	513	410
Myynnit lähipiiriin kuuluville	264	258
Saamiset lähipiiriin kuuluvilta	872	58
Velat lähipiiriin kuuluville	371	360
Luottotappiot lähipiiriin kuuluvista	18	0

Lähipiiri koostuu tytäryrityksistä ja osakkuusyrittäksistä sekä johdosta ja heidän vaikutusvaltauyhtiöistään sekä Saarelaisten osakassopimuksen piiriin kuuluvista henkilöistä ja heidän määräysvaltauyhtiöistään. Lähipiiriin kuuluva johto koostuu hallituksesta, toimitusjohtajasta ja yhtiön johtoryhmästä.

Osana Honkarakenteen rahoitusjärjestelyä Honkarakenteen pääomistaja Saarelainen Oy myönsi marraskuussa 2016 Honkarakenne Oyj:lle vakuudettoman pankkilainoille alisteisen juniorilainan summaltaan 300 TEUR.

Emoyhtiö Honkarakenne Oyj on vuosina 2010 ja 2011 myöntänyt Honka Management Oy:lle yhteensä 851 TEUR pitkäaikaisen lainan. Laina erääntyi maksettavaksi 2016, mutta laina-aikaa on jatkettu. Tästä lainasta tehtiin vuosina 2014 - 2015 arvonalennuskirjauksia yhteensä 393 TEUR, vuonna 2017 nämä arvonalennuskirjaukset kumottiin.

Lähipiiritapahtumat ovat ehdoiltaan markkinaehtoisia tavanomaisia liiketapahtumia.

1.4. Poistot ja arvonalennukset

SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	2017	2016
Aineettomat oikeudet	92	92
Rakennukset ja rakennelmat	548	563
Koneet ja kalusto	914	998
Muut aineelliset hyödykkeet	87	66
Suunnitelman mukaiset poistot yhteensä	1 641	1 719
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien hyödykkeistä	0	0
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	1 641	1 719

1.5. Tilintarkastajan palkkiot

	2017	2016
Tilintarkastuspalkkiot	103	78
Veroneuvonta	0	0
Muut palkkiot	22	32
Yhteensä	125	110

1.6. Rahoitustuotot ja -kulut

	2017	2016
Osingot saman konsernin yrityksiltä	0	1 401
Osingot muilta	1	
Korkotuotot	23	28
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista	28	-20
Korkokulut	-181	-234
Muut rahoituskulut	-18	-35
Kurssivoitot/-tappiot	-69	-137
Arvonmuutokset valuuttajohdannaisista	13	31
Yhteensä	-204	1 035

1.7. Tuloverot

	2017	2016
Maksetut verot	0	-140
Laskennallisen verosaamisen muutos	-521	-84
Yhteensä	-521	-225

2. AINEELLISET JA AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

2.1 Emoyhtiön aineettomat hyödykkeet 2017

	AINEETTOMAT OIKEUDET	MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT	ENNAKKOMAKSUT	AINEETTOMAT HYÖDYKKEET YHTEENSÄ
Hankintameno 1.1.	5 095	2 091	0	7 186
Lisäykset	7		70	77
Hankintameno 31.12.	5 102	2 091	70	7 262
Kertyneet poistot 1.1.	-4 957	-2 091	0	-7 048
Tilikauden poistot	-92			-92
Kertyneet poistot 31.12.	-5 049	-2 091	0	-7 140
Kirjanpitoarvo 31.12.	53	0	70	122

Emoyhtiön aineettomat hyödykkeet 2016

	AINEETTOMAT OIKEUDET	MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT	ENNAKKOMAKSUT	AINEETTOMAT HYÖDYKKEET YHTEENSÄ
Hankintameno 1.1.	5 106	2 148		7 254
Lisäykset	9			9
Vähennykset	-20	-57		-77
Hankintameno 31.12.	5 095	2 091		7 186
Kertyneet poistot 1.1.	-4 884	-2 148		-7 033
Vähennysten kertyneet poistot	19	57		77
Tilikauden poistot	-92			-92
Kertyneet poistot 31.12.	-4 957	-2 091		-7 048
Kirjanpitoarvo 31.12.	138			138

2.2. Emoyhtiön aineelliset hyödykkeet 2017

	MAA- JA VESIALUEET	RAKENNUKSET JA RAKENNELMAT	KONEET JA KALUSTO	MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET	ENNAKKOMAKSUT JA KESKEN-ERÄISET HANKINNAT	AINEELLISET HYÖDYKKEET YHTEENSÄ
Hankintameno 1.1.	844	15 909	27 530	2 482	46	46 811
Lisäykset	30		115	30	323	499
Vähennykset	-7	-26	-11	-188		-231
Erien väliset siirrot		10		216	-226	0
Hankintameno 31.12.	868	15 893	27 634	2 540	143	47 078
Kertyneet poistot 1.1.	0	-10 798	-24 024	-2 472		-37 294
Vähennysten kertyneet poistot		26	11	188		225
Tilikauden poistot		-548	-914	-87		-1 549
Kertyneet poistot 31.12.	0	-11 321	-24 927	-2 371		-38 619
Arvonkorotukset	24	470				494
Kirjanpitoarvo 31.12.	891	5 042	2 707	169	143	8 953

Tuotantokoneiden ja -laitteiden kirjanpitoarvo 31.12.2017 on 2 617 tuhatta euroa. Arvonkorotukset perustuvat omaisuuden arvoista tehtyihin arvioiteihin.

Emoyhtiön aineelliset hyödykkeet 2016

	MAA- JA VESIALUEET	RAKENNUKSET JA RAKENNELMAT	KONEET JA KALUSTO	MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET	ENNAKKOMAKSUT JA KESKEN-ERÄISET HANKINNAT	AINEELLISET HYÖDYKKEET YHTEENSÄ
Hankintameno 1.1.	1 269	21 826	37 380	2 931	21	63 428
Lisäykset			13		87	100
Vähennykset	-425	-5 920	-9 922	-449		-16 716
Erien väliset siirrot		3	59		-62	0
Hankintameno 31.12.	844	15 909	27 530	2 482	46	46 811
Kertyneet poistot 1.1.	-316	-15 400	-32 893	-2 826		-51 434
Vähennysten kertyneet poistot	316	5 165	9 867	420		15 767
Tilikauden poistot		-563	-998	-66		-1 627
Kertyneet poistot 31.12.		-10 798	-24 024	-2 472		-37 294
Arvonkorotukset	24	470				494
Kirjanpitoarvo 31.12.	867	5 581	3 506	10	46	10 010

Tuotantokoneiden ja -laitteiden kirjanpitoarvo 31.12.2016 on 3 493 tuhatta euroa (4 470 tuhatta euroa vuonna 2015). Arvonkorotukset perustuvat omaisuuden arvoista tehtyihin arvioiteihin.

2.3. Sijoitukset

Emoyhtiön sijoitukset 2017

	OSUUDET SAMAN KONSERNIN YRITYKSISTÄ	OSUUDET OSAKKUUSYRITYKSISSÄ	MUUT OSAKKEET JA OSUUDET	MUUT SAAMISET SAMAN KONSERNIN YRITYKSILTÄ	SIJOITUKSET YHTEENSÄ
Hankintameno 1.1.	348	439	42	1 600	2 430
Lisäykset					0
Arvonlennusten peruutus	28				28
Hankintameno 31.12.	376	439	42	1 600	2 458
Kirjanpitoarvo 31.12.	376	439	42	1 600	2 458

Osuudet konsernin yrityksissä rivi arvonalentumisten peruutus koostuu Honka Management Oy:n osakkeista vuonna 2014 tehdyn arvonlennuksen peruutuksesta.

Emoyhtiöllä on Saksan tytäryhtiöltä pitkäaikainen pääomalinasaaminen 1 600 TEUR, joka on arvostettu hankintamenoon. Saksan yhtiön oma pääoma tilinpäätöshetkellä 31.12.2017 on 836 TEUR negatiivinen ilman pääomalinanaa. Johdon näkemyksen mukaan Saksan yhtiön odotetaan kasvavan tulevina vuosina. Saksan yhtiön tasearvot on arvostettu liiketoimintasuunnitelman tulevaisuuden kassavirtojen perusteella.

Emoyhtiön sijoitukset 2016

	OSUUDET SAMAN KONSERNIN YRITYKSISTÄ	OSUUDET OSAKKUUSYRITYKSISSÄ	MUUT OSAKKEET JA OSUUDET	MUUT SAAMISET SAMAN KONSERNIN YRITYKSILTÄ	SIJOITUKSET YHTEENSÄ
Hankintameno 1.1.	367	439	42	1 600	2 449
Lisäykset	1				1
Arvonlennusten peruutus	-20				-20
Hankintameno 31.12.	348	439	42	1 600	2 430
Kirjanpitoarvo 31.12.	348	439	42	1 600	2 430

Osuudet konsernin yrityksissä sisältää 8 TEUR johdon yhtiön Honka Management Oy:n osakkeita, jotka on arvostettu hankintamenoon vähennettynä vuonna 2014 tehdyllä arvonlennuskirjauksella 28 TEUR.

Emoyhtiöllä on Saksan tytäryhtiöltä pitkäaikainen pääomalinasaaminen 1 600 TEUR, joka on arvostettu hankintamenoon. Saksan yhtiön oma pääoma tilinpäätöshetkellä 31.12.2016 on 659 TEUR negatiivinen ilman pääomalinanaa. Johdon näkemyksen mukaan Saksan yhtiön odotetaan kasvavan tulevina vuosina. Saksan yhtiön tasearvot on arvostettu liiketoimintasuunnitelman tulevaisuuden kassavirtojen perusteella.

2.4. Emoyhtiön omistamat tytäryhtiö- ja osakkuusyhtiösakkeet

KONSERNIYRITYKSET	EMOYHTIÖN JA KONSERNIN OMISTUS- JA ÄÄNIVALTA
Honka Blockhaus GmbH, Saksa	100 %
Honka Japan Inc., Japani	100 %
Honkarakenne Sarl, Ranska	87 %
Alajärven Hirsitalot Oy, Alajärvi	100 %
Honka-Kodit Oy, Tuusula	100 %
Honka Management Oy, Tuusula	100 %

OSAKKUUSYRITYKSET	EMOYHTIÖN JA KONSERNIN OMISTUS- JA ÄÄNIVALTA
Pielishonka Oy, Lieksa	39 %
Puulaakson Energia Oy, Karstula	26 %

2.5. Vaihto-omaisuus

Muu vaihto-omaisuus koostuu lomaosakkeista 91 TEUR (106 TEUR) ja maa-alueista 840 TEUR (1 138 TEUR). Muu vaihto-omaisuus on arvostettu hankintamenoon tai sitä alempaan käypään markkina-arvoon.

2.6. Saamiset

2.6.1. Pitkäaikaiset saamiset

SAAMISET, JOTKA ERÄÄNTYVÄT YLI YHDEN VUODEN KULUTTUA	2017	2016
Lainasaamiset	20	20
Lainasaamiset ylimmän johdon omistamalta yhtiöltä	851	458

Emoyhtiö Honkarakenne Oyj on vuosina 2010 ja 2011 myöntänyt Honka Management Oy:lle yhteensä 851 TEUR pitkäaikaisen lainan. Laina erääntyi maksettavaksi 2016, mutta laina-aikaa on jatkettu. Tästä lainasta tehtiin vuosina 2014 - 2015 arvonalennuskirjauksia yhteensä 393 TEUR, vuonna 2017 nämä arvonalennuskirjaukset kumottiin.

2.6.2. Laskennalliset verosaamiset ja -velat

	2017	2016
Versaamiset	637	1 158

Tilinpäätöksen verosaamiset koostuvat emoyhtiön vahvistetuista tappioistalasketusta verosaamisesta. Tilinpäätöksen yhteydessä on tehty johdon huolellinen arviointi tappioista kirjattujen verosaatavien arvostamisesta. Kirjatut verosaamiset perustuvat johdon näkemykseen tulevaisuuden kehityksestä.

Tulevaa tuloskehitystä tukeva näyttö:

Yhtiön viime vuosi oli voitollinen. Vaikka yhtiö on aikaisempina tehnyt vuosina tappiollisia tuloksia yhtiön näkemyksen mukaan taseeseen merkityt laskennalliset verosaamiset pystytään hyödyntämään käyttäen arvioitua verotettavaa tuloa, joka perustuu Honkarakenteen liiketoimintasuunnitelmiin.

Positiivista tuloskehitystä tukevana näyttönä pidetään erityisesti vuosina 2012-2016 toteutettuja merkittäviä tehostustoimia ja uudelleen organisoiteja mm. Alajärven tuotantolaitoksesta luopumista, töiden uudelleen järjestelyjä ja laajentumista uusille markkina- ja liiketoiminta-alueille. Nämä toteutetut tehostustoimet ja uudelleen organisoinnit ovat pienentäneet konsernin kuluja ja konsernin tulos on kehittynyt positiivisesti.

Alla on esitetty konsernin tuloksen ennen veroja kehittyminen vuosina 2014-2017:

	2017	2016	2015	2014
Konsernin tulos ennen veroja	1 696	-1 152	-1 723	-2 523

Terveellinen rakentaminen on kasvava trendi markkinoilla ja Honkarakenne on panostanut voimakkaasti terveelliseen rakentamiseen, mm. Honkarakenteella on ainoana hirsitalotoimittajana VTT:n myöntämä sertifikaatti (Terve Talo). Myös Kiinan markkinoille tehtyjen panostuksien uskotaan tuottavan tulosta lähivuosina.

Olennaisimmat erät, joista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista

	2017	2016
Vuosina 2012-2013 tehty uudelleenjärjestelyvaraus	129	149
Vuosina 2010-2017 tehdyt maa-alueiden alaskirjaukset	499	201
Vuosina 2016-2017 hyllytetyt poistot	3 023	1 561
Yhteensä	3 651	1 911

2.6.3. Lyhytaikaiset saamiset

Myyntisaamiset saman konsernin yrityksiltä

	2017	2016
Myyntisaamiset	1 162	1 196
Muut saamiset	127	163
Yhteensä	1 289	1 359

2.6.4. Siirtosaamiset

Olennaisimmat siirtosaamiset

	2017	2016
Saatujen ennakoiden alv	5	5
Jaksotettu Tekes-avustus	32	0
Lisäprovisio ennakkomaksu	36	36
Muut siirtosaamiset	0	4
Yhteensä	73	45

2.7. Oma pääoma

	2017	2016
Osakepääoma 1.1.	9 898	9 898
Osakepääoma 31.12.	9 898	9 898
Ylikurssirahasto 1.1.	520	520
Ylikurssirahasto 31.12.	520	520
Sidottu oma pääoma yhteensä	10 418	10 418
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	6 579	6 579
Osakeanti	1 500	
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	8 079	6 579
Edellisten tilikausien voitto 1.1.	-9 949	-9 802
Tilikauden voitto/tappio	788	-147
Voittovarot 31.12.	-9 161	-9 949
Vapaa oma pääoma	-1 082	-3 370
Oma pääoma yhteensä	9 336	7 048

Laskelma jakokelpoisesta omasta pääomasta 31.12.

	2017	2016
Voitto edellisiltä tilikausilta	-9 949	-9 802
Tilikauden voitto/tappio	788	-147
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	8 079	6 579
Honka Management Oy:lle annettu laina	-851	-458
Yhteensä	-1 933	-3 828

Laskelma voitonjakokelpoisesta omasta pääomasta 31.12.

	2017	2016
Voitto edellisiltä tilikausilta	-9 949	-9 802
Tilikauden voitto/tappio	788	-147
Honka Management Oy:lle annettu laina	-851	-458
Yhteensä	-10 012	-10 554

Emoyhtiön osakkeet jakautuvat osakelajeittain seuraavasti:

	ÄÄNET	KPL
A-osakkeet yhteensä (20 ääntä/osake)	6 001 920	300 096
B-osakkeet yhteensä (1 ääni/osake)	5 911 323	5 911 323
A ja B -osakkeet yhteensä	11 913 243	6 211 419

2.8. Pakolliset varaukset

	2017	2016
Takuuvaraus	170	120
Riitatapauksista johtuvat varaukset	50	65
Uudelleenjärjestelyvaraus, lyhytaikainen	129	149
Yhteensä	349	334

Takuuvaraus

Yhtiö antaa tuotteilleen takuun. Takuun aikana tuotteissa havaitut viat korjataan yhtiön kustannuksella tai asiakkaalle annetaan vastaava uusi tuote. Takuuvaraus perustuu aikaisempien vuosien kokemukseen viallisista tuotteista.

Riitatapauksista johtuvat varaukset

Konsernilla on kaksi keskeneräistä riitatapausta 31.12.2017 (31.12.2016 kolme keskeneräistä). Varauksen arvioidaan realisoituvan lähivuosina.

Uudelleenjärjestelyvaraus

Vuonna 2017 ei kirjattu uutta uudelleenjärjestelyvarausta.

Vuoden 2016 tilinpäätös sisälsi vuonna 2016 toteutettuihin henkilöstövähennyksiinjatehostamistoimenpiteisiin liittyviä uudelleenjärjestelyvarauksia 20 TEUR. Varauksesta 20 TEUR käytettiin vuoden 2016 aikana.

Vuosina 2013-2015 kirjattiin tuotannon keskittämiseen Karstulaan liittyvää uudelleenjärjestelyvarausta yhteensä 434 TEUR. Varaus koostui Alajärven tehdaskiinteistön ylläpitokuluista sekä henkilöstön irtisanomisiin liittyvistä kuluista. Tästä varauksesta on käytetty vuosina 2014-2016 yhteensä 305 TEUR. Tilinpäätöksissä 2017 ja 2016 jäljellä oleva tuotannon keskittämiseen liittyvä varaus koostuu irtisanomisiin liittyvistä kuluista.

2.9. Vieraspääoma

2.9.1. Pitkäaikainen vieras pääoma

Velat, jotka erääntyvät viiden vuoden tai sitä pidemmän ajan kuluttua

	2017	2016
Lainat rahoituslaitoksilta	0	0
Yhteensä	0	0

Lainat rahoituslaitoksilta sisältää shekkitililuottoja

Velat saman konsernin yrityksille

	2017	2016
Muut velat	1800	1800

2.9.2. Lyhytaikainen vieras pääoma

Velat saman konsernin yrityksille

	2017	2016
Ostovelat	0	150
Muut velat	57	57
Siirtovelat	82	0
Yhteensä	139	207

2.9.3. Siirtovelat

Olennaisimmat siirtovelat

	2017	2016
Palkat ja palkkiot sosiaalikuluneen	1 097	970
Korkovelka	37	59
Myyntiprovisiot	207	186
Johdannaisjaksotus	0	131
Ostolaskujen jaksotukset	263	151
Jälkikulujaksotus	380	300
Muut kulujaksotukset	113	123
Yhteensä	2 097	1 920

Johdannaisjaksotus koostuu valuuttatermiinien ja koronvaihtosopimusten käyvästä arvosta tilinpäätöshetkellä.

Käyvän arvon muutos on kirjattu tulosvaikutteisesti muihin rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

Tilikauden arvonmuutos oli 13 TEUR (31 TEUR vuonna 2016).

3. ANNETUT VAKUUDET

Velat ja vastuut, joiden vakuudeksi on annettu kiinnityksiä kiinteistöön, rityskiinnityksiä ja pantattu osakkeita

	2017	2016
Lainat rahoituslaitoksilta	3 276	5 351
Yhteensä	3 276	5 351

Edellisten vakuudeksi annetut

	2017	2016
Kiinteistökiinnitykset	12 081	12 081
Yrityskiinnitykset	5 306	5 306
Yhteensä	17 387	17 387

Annetut takaukset

	2017	2016
Omasta puolesta	2 435	2 288
Yhteensä	2 435	2 288

Leasingsopimuksista maksettavat määrät

	2017	2016
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	78	77
Myöhemmin maksettavat	90	35
Yhteensä	168	112

Vuokravastuut toimitiloista

	2017	2016
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	0	139
Myöhemmin maksettavat	0	0
Yhteensä	0	139

4. OSAKKEET JA OSAKKEENOMISTUS

Osakkeita ja osakkeenomistustakoskevät tiedot on esitetty konsernin liitetiedoissa kohdassa 30 ja toimintakertomuksessa.

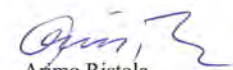
HONKARAKENNE OYJ

Voitonjakoehdotus

Hallitus ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle, että 31.12.2017 päättyneeltä tilikaudelta ei jaeta osinkoa.

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitukset

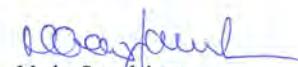
Tuusulassa 14. päivänä helmikuuta 2018

Arimo Ristola
puheenjohtaja

Timo Kohtamäki

Anita Saarelainen

Kyösti Saarimäki

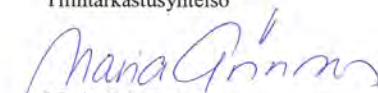

Marko Saarelainen
toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus.

Helsingissä 9. päivänä maaliskuuta 2018

PricewaterhouseCoopers Oy
Tilintarkastusyhteisö

Maria Grönroos
KHT

Tilintarkastuskertomus

Honkarakenne Oyj:n yhtiökokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Lausuntonamme esitämme, että

- konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti
- tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteliset vaatimukset.

Lausuntomme on ristiriidaton hallitukselle annetun lisäraportin kanssa.

Tilintarkastuksen kohde

Olemme tilintarkastaneet Honkarakenne Oyj:n (y-tunnus 0131529-0) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2017. Tilinpäätös sisältää:

- konsernin taseen, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien yhteenveto merkittävistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista
- emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuva tilintarkastusevidenssiä.

Riippumattomuus

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Emoyhtiölle ja konserniyrityksille suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut ovat parhaan tietomme ja käsityksemme mukaan olleet Suomessa noudatettavien, näitä palveluja koskevien säännösten mukaisia, emmekä ole suorittaneet EU-asetuksen 537/2014 5. artiklan 1-kohdassa tarkoitettuja kiellettyjä palveluja. Suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 7.

Tarkastuksen yleinen lähestymistapa

Yhteenveto

Olellisuus

- Konsernitilinpäätökselle määritetty olellisuus: 380 000 €, joka on noin 1 % liikevaihdosta. Yhtiön tulos ennen veroja on viime vuosina vaihdellut huomattavasti, jonka johdosta olemme katsoneet, että liikevaihdosta määritelty olellisuus kuvastaa parhaiten yhtiön toiminnan laajuutta.

Konsernitarkastuksen laajuus

- Konsernitilinpäätöksen tarkastuksen laajuus on kattanut emoyhtiön lisäksi tilintarkastuksen Honka Management Oy:ssä ja kohdennettuja tarkastustoimenpiteitä Japanin tytäryhtiössä sekä analyttisiä toimenpiteitä Saksan tytäryhtiössä.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

- Liikevaihdon tuloutus

Osana tilintarkastuksen suunnittelua olemme määrittäneet olellisuuden ja arvioineet riskiä siitä, että tilinpäätöksessä on olellainen virheellisyys. Erityisesti olemme arvioineet alueita, joiden osalta johto on tehnyt subjektiivisia arvioita. Tällaisia ovat esimerkiksi merkittävät kirjanpidolliset arviot, joihin liittyy oletuksia ja tulevien tapahtumien arviointia.

Olellisuus

Tarkastuksemme suunnitteluun ja suorittamiseen on vaikuttanut soveltamamme olellisuus. Tilintarkastuksen tavoitteena on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena olellaista virheellisyttä. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä. Niiden katsotaan olevan olellaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voitaisiin kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Perustuen ammatilliseen harkintaamme määritimme olellisuuteen liittyen tiettyjä kvantitatiivisia raja-arvoja, kuten alla olevassa taulukossa kuvatun konsernitilinpäätökselle määritetyn olellisuuden. Nämä raja-arvot yhdessä kvalitatiivisten tekijöiden kanssa auttoivat meitä määrittämään tarkastuksen kokonaislaajuuden ja yksittäisten tilintarkastustoimenpiteiden luonteen, ajoituksen ja laajuuden sekä arvioimaan virheellisyyksien vaikutusta tilinpäätöksen kokonaisuutena.

Konsernitilinpäätökselle määritetty olennaisuus	380.000 € (edellinen vuosi 360.000 €)
Olennaisuuden määrittämissä käytetty vertailukohde	Noin 1 % Liikevaihdosta
Perustelut vertailukohteen valinnalle	Valitsimme olennaisuuden määrittämisen vertailukohteeksi liikevaihdon, koska käsityksemme mukaan tilinpäätöksen lukijat käyttävät yleisimmin sitä arvioidessaan konsernin suoriutumista. Lisäksi liikevaihto on yleisesti hyväksytty vertailukohde. Valitsimme sovellettavaksi prosenttiosuudeksi 1 %, joka on tilintarkastusstandardeissa yleisesti hyväksytyjen määrällisten rajojen puitteissa.

Konsernitilinpäätöksen tarkastuksen laajuuden määrittäminen

Tilintarkastuksemme laajuutta määrittäessämme olemme ottaneet huomioon Honkarakenne-konsernin rakenteen, toimialan sekä taloudelliseen raportointiin liittyvät prosessit ja kontrollit.

Konsernitilinpäätöksen tarkastuksen laajuus on kattanut emoyhtiön lisäksi tilintarkastuksen Honka Management Oy:ssä ja kohdennettuja tarkastustoimenpiteitä Japanin tytäryhtiössä sekä analyyttisiä toimenpiteitä Saksan tytäryhtiössä. Emoyhtiön osuus konsernin ulkoisesta liikevaihdosta on 86 % ja Japanin tytäryhtiön 8 %.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikkoja, jotka ammatillisen harkintamme mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan tilikauden tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätöksen kokonaisuutena kohdistuneessa tilintarkastuksessa sekä laatiessamme siitä annettavaa lausuntoa, emmekä anna näistä seikoista erillistä lausuntoa.

Otamme kaikissa tilintarkastuksissamme huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontrolleja. Tähän sisältyy arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisuuden riski.

Konsernitilinpäätöksen tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka

Liikevaihdon tuloutus

Liikevaihdon määrä tilinpäätöksessä on tarkastuksen kannalta keskeinen seikka, koska liikevaihto muodostuu eri tulovirroista ja huomattavasta määrästä tapahtumia.

Tuotot talopakettien ja niihin liittyvien tavaroiden ja palveluiden myynnistä kirjataan, kun omistamiseen liittyvät merkittävät riskit, edut ja määräysvalta ovat siirtyneet ostajalle. Pääsääntöisesti tämä tapahtuu tuotteiden sopimusehtojen mukaisen luovutuksen yhteydessä. Tuotot palveluista tuloutetaan, kun palvelu on suoritettu ja taloudellisen hyödyn saaminen palvelusuoritteesta on todennäköistä. Tuotot pitkäai-

Miten seikkaa on käsitelty tilintarkastuksessa

Tarkastussuunnitelmamme sisälsi sisäisten kontrollien tarkastustoimenpiteitä ja kirjanpidon tapahtumien testausta sekä erilaisia analyyttisiä tarkastustoimenpiteitä, erityisesti:

Arvioimme myynnin tuloutukseen sovellettavien laskeutaperiaatteiden asianmukaisuutta.

Testasimme asiakaslaskutuksen hinnoittelukontrolleja, joilla yhtiö varmistaa laskutuksen oikeellisuuden.

Tarkastimme liikevaihtoa vertaamalla sitä vastaan otettuihin maksuihin ja sopimuksiin otantamenetelmien.

kaishankkeista tuloutetaan valmiusasteen mukaan silloin, kun pitkäaikaishankkeen lopputulos pystytään luotettavasti mittaamaan.

Tarkastimme liikevaihdon ajallista kohdistamista testamalla kirjanpitoaineistoa kohdennetusti.

Katso konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet sekä liitetieto 2.

Emoyhtiön tilinpäätöksen osalta ei ole sellaisia tilintarkastuksen kannalta keskeisiä seikkoja, joista olisi viestittävä kertomuksessamme.

Konsernitilinpäätöksen tai emoyhtiön tilinpäätöksen osalta ei ole EU-asetuksen 537/2014 10. artiklan 2 c -kohdassa tarkoitettuja merkittäviä olennaisen virheellisuuden riskejä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisäteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviin tapauksiin esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voitaisiin kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme niihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuva tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.

- arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.
- arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaan tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitiilinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Lisäksi annamme hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olemme noudattaneet riippumattomuutta koskevia relevantteja eettisiä vaatimuksia, ja kommunikoimme niiden kanssa kaikista suhteista ja muista seikoista, joiden voi kohtuudella ajatella vaikuttavan riippumattomuuteemme, ja soveltuviissa tapauksissa niihin liittyvistä varoimista.

Päätämme, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikauden tilintarkastuksessa ja näin ollen ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä. Kuvaamme kyseiset seikat tilintarkastuskertomuksessa, paitsi jos säädös tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa toteamme, ettei kyseisestä seikasta viestitä tilintarkastuskertomuksessa, koska siitä aiheutuvien epäedullisten vaikutusten voitaisiin kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaisesta viestinnästä koitua yleinen etu.

Muut raportointivelvoitteet

Tilintarkastustoimeksiantoa koskevat tiedot

Olemme toimineet yhtiökokouksen valitsemana tilintarkastajana 5.4.2013 alkaen yhtäjaksoisesti 5 vuotta.

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen ja vuosikertomukseen sisältyvän informaation, mutta se ei sisällä tilinpäätöstä eikä sitä koskevaa tilintarkastuskertomustamme.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettävien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että

- toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia
- toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettävien säännösten mukaisesti.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että muussa informaatiossa on olennainen virheelisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Helsingissä 9.3.2018

PricewaterhouseCoopers Oy
Tilintarkastusyhteisö

Maria Grönroos
KHT

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä

Johdanto

Honkarakenne Oyj noudattaa hallinnoinnissaan osakeyhtiölakia sekä Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia (Corporate Governance) 2015 (voimaan 1.1.2016). Hallinnointikoodi on julkisesti saatavilla Arvopaperimarkkinayhdistyksen internet-sivuilla www.cgfinland.fi.

Hallinnointikoodin edellyttämät tiedot ovat nähtävissä yhtiön kotisivuilla internetissä osoitteessa <https://honka.com/en/sijoittajat/hallinto/>.

Selvityshallinto- ja ohjausjärjestelmästä annetaan hallituksen toimintakertomuksesta erillisenä.

Hallinnointia koskevat kuvaukset

1. Hallituksen kokoonpano ja toiminta

Hallituksen jäsenet yhtiökokouksesta 7.4.2017 lähtien:

ARIMO RISTOLA

Hallituksen puheenjohtaja ja hallituksen jäsen vuodesta 2017

- Syntynyt 1946
- Taloustieteiden maisteri
- Hallitusammattilainen
- Omistaa 20.000 Honkarakenteen A-sarjan osaketta ja 100 Honkarakenteen B-sarjan osaketta, lisäksi määräysvalta yhtiö AKR-Invest Oy omistaa 1.000.000 Honkarakenteen B-sarjan osaketta
- Ei ole riippumaton merkittävistä osakkeenomistajista
- On yhtiöstä riippumaton

TIMO KOHTAMÄKI

Hallituksen jäsen vuodesta 2017

- Syntynyt 1963
- Diplomi-insinööri, tekniikan lisensiaatti
- Toimitusjohtaja Foudia Housing Oy
- Ei omista Honkarakenteen osakkeita
- On merkittävistä osakkeenomistajista riippumaton
- On yhtiöstä riippumaton

ANITA SAARELAINEN

Hallituksen jäsen vuodesta 2014

- Syntynyt 1954
- Kauppatieteiden tohtori
- Tietokirjailija, yrittäjä
- Omistaa 3.252 Honkarakenteen A-osaketta ja 30.375 B-osaketta
- Ei ole riippumaton merkittävistä osakkeenomistajista
- On yhtiöstä riippumaton

KYÖSTI SAARIMÄKI

Hallituksen jäsen vuodesta 2017

- Syntynyt 1950
- Diplomi-insinööri, ekonomi
- Hallitusammattilainen
- Omistaa 10.000 Honkarakenteen B-sarjan osaketta
- On merkittävistä osakkeenomistajista riippumaton
- On yhtiöstä riippumaton

Hallituksen jäsenet yhtiökokoukseen 7.4.2017 asti:

ARTO TIITINEN

Hallituksen puheenjohtaja ja hallituksen jäsen vuodesta 2014 lähtien 7.4.2017 asti

- Syntynyt 1959
- MBA
- toimitusjohtaja Isku-konserni
- Hallituskauden päättyessä omisti 10.000 Honkarakenteen B-osaketta
- Oli merkittävistä osakkeenomistajista riippumaton
- Oli yhtiöstä riippumaton

RAINER HÄGGBLÖM

Hallituksen jäsen vuodesta 2016 lähtien 7.4.2017 asti

- syntynyt 1956
- Maa- ja metsätaloustieteiden maisteri, kauppatieteiden maisteri
- Hallitusammattilainen
- Hallituskauden päättyessä ei omistanut Honkarakenteen osakkeita
- Oli merkittävistä osakkeenomistajista riippumaton
- Oli yhtiöstä riippumaton

KATI RAUHANIEMI

hallituksen jäsen vuodesta 2015 lähtien 7.4.2017 asti

- Syntynyt 1975
- Tradenomi
- Strategi ja toimitusjohtaja
- Hallituskauden päättyessä ei omistanut Honkarakenteen osakkeita
- Oli merkittävistä osakkeenomistajista riippumaton
- Oli yhtiöstä riippumaton

ANITA SAARELAINEN

Hallituksen jäsen vuodesta 2014

- Syntynyt 1954
- Kauppatieteiden tohtori
- Tietokirjailija, yrittäjä
- Omistaa 3.252 Honkarakenteen A-osaketta ja 30.375 B-osaketta
- Ei ole riippumaton merkittävistä osakkeenomistajista
- On yhtiöstä riippumaton

JUKKA SAARELAINEN

hallituksen jäsen vuodesta 2015 lähtien 7.4.2017 asti

- Syntynyt 1965
- Ylioppilas
- Yrittäjä
- Hallituskauden päättyessä omisti 3.853 Honkarakenteen A-osaketta
- Ei ollut merkittävistä osakkeenomistajista riippumaton
- Oli yhtiöstä riippumaton

MAURI SAARELAINEN

hallituksen jäsen vuodesta 1994 lähtien 7.4.2017 asti (hallituksen pj. 2004–2008)

- Syntynyt 1949
- Merkonomi, insinööri
- Eläkeläinen
- Hallituskauden päättyessä omisti 10.456 Honkarakenteen A-osaketta ja 23.460 B-osaketta
- Ei ollut merkittävistä osakkeenomistajista riippumaton
- Ei ollut yhtiöstä riippumaton

Honkarakenne Oyj:n varsinainen yhtiökokous valitsee vuosittain yhtiön hallitukseen vähintään kolme ja enintään kahdeksan jäsentä. Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja päättää mahdollisten hallituksen valio-kuntien perustamisesta sekä niiden kokoonpanosta. Hallituksen jäsenten toimikausi kestää seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen asti.

Hallitus huolehtii yhtiön hallinnosta ja sen toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä ja vastaa siitä, että yhtiön kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty. Hallitus päättää Honkarakennetta koskevista laajakantoisista ja periaatteellisesti merkittävistä asioista.

Hallituksen kokouksiin osallistuu toimitusjohtaja asioiden esittelijänä ja talousjohtaja, joka toimii hallituksen sihteerinä. Muut Honkarakenteen johtoryhmän jäsenet voivat osallistua kokouksiin tarvittaessa.

Hallinnon ja toiminnan asianmukaisen järjestämisen lisäksi hallituksen tehtävänä on päättää

- yhtiön strategiasta, päämääristä ja tavoitteista
- vahvistaa konsernin toimintasuunnitelma ja budjetti
- päättää yhtiön toimintapolitiikka
- käsitellä ja hyväksyä tilinpäätös ja puolivuotiskatsaukset
- päättää yritysostoista ja -järjestelyistä
- päättää ja hyväksyä konsernin rahoituspolitiikka
- päättää merkittävistä investoinneista, kiinteistökaupoista ja vastuusitoumuksista
- vahvistaa konsernin raportointimenettelyt ja sisäisen tarkastuksen organisoinnista
- päättää konsernirakenteesta ja -organisaatiosta
- laatia osinkopolitiikka
- nimittää toimitusjohtajan, varatoimitusjohtajan, toimitusjohtajan varamiehen sekä päättää heidän palkka- ja muista eduistaan
- päättää konsernin johtoryhmän palkitsemis- ja kannustinjärjestelmistä
- vastata yrityksen arvon kehityksestä
- vastatamuistahallitukselle osakeyhtiölaissa, yhtiöjärjestyksessä tai muulla säädetyistä tehtävistä

Hallitus laatii toimintaansa varten vuosittain etukäteen kirjallisen työjärjestyksen. Sen mukaisesti hallitus kokoontuu aikataulutettuihin kokouksiin (8–10 kokousta/vuosi) sekä lisäksi tarvittaessa pidettäviin kokouksiin. Yhteensä hallituksen kokouksia on 8–20 kokousta vuodessa. Työjärjestyksessä aikataulutetuissa kokouksissa on etukäteen sovittu teema tai teemoja ja lisäksi niissä käsitellään yhtiön nykytilaa ja tulevaisuutta toimitusjohtajan antaman informaation pohjalta. Tarvittaessa hallituksen kokouksiin voidaan kutsua kuultavaksi asiantuntijoita joko yhtiön sisältä tai ulkopuolelta.

Hallituksen jäsenten palkkioista päättää yhtiökokous. Hallituksen jäsenten palkkiot ovat varsinaisen yhtiökokouksen 7.4.2017 tekemän päätöksen mukaisesti 2.000 euroa/kk puheenjohtajalle ja 1.200 euroa/kk muille jäsenille. Ennen varsinaista yhtiökokousta hallituksen jäsenten palkkiot olivat 4.000 euroa/kk puheenjohtajalle, 2.000 euroa/kk varapuheenjohtajalle ja 1.500 euroa/kk jäsenelle. Tämän lisäksi hallituksen jäsenille maksetaan päivärahat ja matkakustannusten korvaukset korvataan laskua vastaan. Yhtiökokouksen päätöksellä mikäli hallitus perustaa keskuudestaan valiokuntia, niin hallituksen valiokuntiin kuuluville jäsenille maksetaan 500 euroa kokoukselta. Yhtiökokouksessa 7.4.2017 valittu hallitus ei perustanut valiokuntia.

Hallitus kokoontui hallituksen kokouksiin vuonna 2017 yhteensä 11 kertaa. Hallituksen jäsenet ovat osallistuneet kokouksiin seuraavasti:

Yhtiökokouksessa 7.4.2017 valittu hallitus, toimivaltainen siitä lähtien, yhteensä 7 kokousta vuonna 2017:

- Arimo Ristola 7/7
- Timo Kohtamäki 7/7
- Anita Saarelainen 7/7
- Kyösti Saarimäki 7/7

Edellisen vuoden varsinaisessa yhtiökokouksessa valittu hallitus, toimivaltainen 7.4.2017 asti, yhteensä 4 kokousta vuonna 2017:

- Arto Tiitinen 4/4
- Rainer Häggblom 3/4
- Kati Rauhaniemi 3/4
- Anita Saarelainen 4/4
- Jukka Saarelainen 3/4
- Mauri Saarelainen 4/4

Hallituksen monimuotoisuutta koskevat periaatteet

Yhtiö katsoo, että hallituksen monimuotoisuus mahdollistaa erilaisiin näkemyksiin ja tietoihin perustuvan päätöksenteon. Yhtiön hallituksen jäseniksi pyritään valitsemaan siten, että hallituksen koko ja kokoonpano vastaa yhtiön nykyisiä ja tulevia tarpeita. Jäsenten osaamista tarkastellessaan otetaan huomioon muun muassa koulutustausta, työkokemus, ikä, sukupuoli, riippumattomuus ja käytettävyyys.

Monimuotoisuusperiaatteen mukaisesti yhtiön tavoitteena on, että hallituksessa on edustettuna molempia sukupuolia. Yhtiö katsoo onnistuneensa tässä tavoitteessa vuonna 2017. Varsinaisesta yhtiökokouksesta 7.4.2017 lähtien hallituksessa on ollut 4 jäsentä, joista kolme on miehiä ja yksi on nainen. Alkuvuonna 2017, varsinaiseen yhtiökokoukseen asti hallituksessa oli kuusi jäsentä, joista neljä oli miehiä ja kaksi oli naisia.

2. Hallituksen valiokunnat

Honkarakenteen varsinaisessa yhtiökokouksessa 7.4.2017 valittu hallitus ei järjestäytymiskokouksessaan asettanut erillisiä pysyviä valiokuntia. Honkarakenteen koko hallitus hoitaa tarkastusvaliokunnalle kuuluvat asiat.

Varsinaiseen yhtiökokoukseen 7.4.2017 asti Honkarakenteen hallitus oli nimennyt keskuudestaan nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan, johon kuuluvat hallituksen silloinen puheenjohtaja Arto Tiitinen ja jäsenet Anita Saarelainen ja Mauri Saarelainen.

3. Toimitusjohtaja

Yhtiön toimitusjohtaja on Marko Saarelainen

- Syntynyt 1967
- Hokusei Gakuen Yliopisto, Sapporo, 1987; Sapporo Int'l Language Institute, Sapporo, 1991
- Honkarakenne Oyj, toimitusjohtaja 2015–; Honka Japan Inc., toimitusjohtaja 1996–
- Omistaa 6.970 Honkarakenne Oyj:n A-osaketta ja 159.810 B-osaketta

Hallituksen valitsema toimitusjohtaja johtaa yhtiön operatiivista toimintaa ja hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Toimitusjohtaja vastaa konsernin liiketoiminnan käytännön johtamisesta ja suunnittelusta. Toimitusjohtaja huolehtii strategisesti merkittävien toimenpiteiden valmistelemisesta sekä hallituksen päättämien toimenpiteiden täytäntöönpanosta. Lisäksi toimitusjohtaja huolehtii siitä, että

konsernin hallinto toimii asianmukaisesti ja vastaa siitä, että yhtiön kirjainpito on lain mukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

4. Johtoryhmä

Honkarakenteella on johtoryhmä, jonka puheenjohtajana toimii toimitusjohtaja ja jonka jäseniä ovat yhtiön eri toiminnoista vastaavat johtajat.

Johtoryhmän tehtävänä on avustaa toimitusjohtajaa konsernin liiketoiminnan operatiivisessa johtamisessa. Toimitusjohtaja valitsee ja hallitus nimittää toimitusjohtajan esityksestä operatiivisen johtoryhmän jäsenet.

Johtoryhmä kokoontuu säännöllisesti kerran kuukaudessa sekä lisäkokouksiin tarvittaessa. Johtoryhmän kokous voidaan pitää myös video- tai puhelinneuvotteluna.

Johtoryhmä muun muassa valmistelee kuukausiraportit, investoinnit, konserniohjeet ja -politiikat, pitkän tähtäimen suunnitelmat ja 12 seuraavaa

kuukautta koskevat toimintasuunnitelmat sekä tilinpäätöksen hallituksen päätettäväksi.

Johtoryhmän jäseniä ovat toimitusjohtaja Marko Saarelaisen lisäksi:

LEENA AALTO

talusjohtaja, johtoryhmän jäsen 6.4.2017 alkaen

- Syntynyt 1966
- Tradenomi (ylempi AMK) 2013, tradenomi 2003
- Omistaa 300 Honkarakenne Oyj:n B-osaketta.
- Vastuualueina talous- ja henkilöstöhallinto

JARI FRÖBERG

tuotantojohtaja, johtoryhmän jäsen 6.4.2017 alkaen

- Syntynyt 1969
- Insinööri, Koneautomaatio 1994
- Ei omista Honkarakenne Oyj:n osakkeita
- Vastuualueina tuotanto, ostotoiminto, logistiikka ja suunnittelu

JARI NOPPA

Johtaja, kuluttajaliiketoiminta, johtoryhmän jäsen 6.4.2017 alkaen

- Syntynyt 1959
- Tradenomi, BBA 2001, Certified Business Coach
- Omistaa 1 200 Honkarakenne Oyj:n B-osaketta
- Vastuualueena Suomen kuluttajaliiketoiminta

TANJA RYTKÖNEN

Designjohtaja, johtoryhmän jäsen 6.11.2017 asti

- Syntynyt 1972
- Oikeustieteen maisteri 2007, arkkitehti SAFA 2000, tekniikan tohtorin tutkinnon väitöskirjatyö 2002-

- Omisti 10 000 B-sarjan osaketta johtoryhmätyöskentelyn päättyessä
- Vastuualueinaan hänellä oli design, mallisto, suunnittelu, tuotekehitys sekä julkis- ja hoivarakentaminen.

5. Kuvaus sisäisen valvonnan menettelytavoista ja riskienhallinnan järjestelmien pääperiaatteista

Hallitus vastaa siitä, että konsernin sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat toiminnan laajuuteen nähden kokonaisuutena riittäviä ja valvonta on asianmukaista.

RISKIENHALLINTA

Riskienhallinnan tavoitteena on tunnistaa kattavasti toimintaan liittyvät riskit sekä varmistaa, että riskejä hallitaan asianmukaisesti tehtäessä liiketoimintaan liittyviä päätöksiä. Yhtiön riskienhallinta varmistaa liiketoiminnan jatkuvuuden. Riskienhallinnalla turvataan myös yhtiön brändiä sekä varmistetaan lakien ja säädösten täyttäminen. Riskienhallintaan ei ole omaa organisaatiota vaan siihen liittyvät asiat hoidetaan organisaation määrittelemän vastuujonon mukaisesti.

Hallitusvalvoo, että toimitusjohtaja hoitaa yhtiön operatiivista liiketoimintaa ja hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Hallitus käsittelee konsernin taloudelliset raportit ja liiketoiminnassa tapahtuneet olennaiset muutokset riittävän riskienhallinnan varmistamiseksi.

SISÄINEN VALVONTA

Sisäisen valvonnan tehtävänä on varmistaa, että yhtiön toiminta on tehokasta ja tuloksellista, tuotettava informaatio luotettava ja että säännöksiä ja toimintaperiaatteita noudatetaan. Sisäinen valvonta on hallituksen ja operatiivisen johdon vastuulla. Honkarakenteella ei ole erillistä sisäisen

valvonnan organisaatiota. Sisäistä valvontaa toteutetaan yhtiöön luodun raportointijärjestelmän avulla. Taloudellisen raportoinnin luotettavuus on yksi Honkarakenteen sisäisen valvonnan päätavoitteista.

Toimitusjohtaja on vastuussa sisäisen valvonnan järjestämisestä. Hän huolehtii muun muassa siitä, että yhtiön kirjanpito on lain mukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty. Konsernin johtoryhmä ja esimiehet vastaavat sisäisestä valvonnasta omilla vastuualueillaan.

Hallitushyväksyy Honkarakenteen tavoitteet, vuosittaiset toimintasuunnitelmat ja budjetit. Tavoitteiden asettaminen on edellytys sisäiselle valvonnalle, sillä yhtiöiden, yksiköiden, toimintojen sekä esimiesten tavoitteet johdetaan konsernitason tavoitteista. Liiketoiminnan eri osa-alueille asetetaan liiketoimintasuunnitelman mukaiset määrälliset ja laadulliset tavoitteet ja niiden toteutumista valvotaan säännöllisesti.

Talousjohtaja vastaa taloudellisen ohjauksen ja raportoinnin prosessien ja sisällön määrittelystä, ylläpidosta ja kehittämisestä sekä valvontatoimenpiteiden määrittämisestä ja jalkauttamisesta. Valvontatoimenpiteet kattavat mm. ohjeistuksia, valtuuksien määrittämistä, täsmäytyksiä, johdon katselmuksia sekä poikkeamaraportointia. Talousjohtaja monitoroi, että määritettyjä prosesseja ja kontroleja noudatetaan. Hän myös valvoo taloudellisen raportoinnin luotettavuutta.

Tilintarkastajat ja muut ulkoiset arvioijat arvioivat valvontatoimenpiteitä taloudellisen raportoinnin luotettavuuden suhteen.

Johdon raportointi tuotetaan liiketoiminnasta erillään ja riippumattomasti. Liiketoiminnan seuranta ja valvontaa varten Honkarakenteessa on käytössä asianmukainen ja luotettava toiminnanohjausjärjestelmä sekä

siihen pohjautuvat muuttietojärjestelmät ja tytäryhtiöiden omat järjestelmät. Honkarakenteella on ajantasaiset tietoturvaluottamukset ja niitä tukeva tietoturvaohjeistus.

6. Sisäpiirihallinto

Honkarakenne käsittelee sisäpiiritietoa ja sisäpiiriin kuuluvia henkilöitä kaikkien sovellettavien sisäpiiritietoa ja -kauppoja koskevien lakien ja määräysten mukaisesti. Tärkeimmät lakisäätöasetukset sisältyvät Euroopan unionin markkinoiden väärinkäyttöasetukseen (EU) N:o 596/2014. Honkarakenne noudattaa lisäksi Nasdaq Helsingin hyväksymää listayhtiöiden sisäpiiriohjetta sekä omaa sisäpiiripolitiikkaansa.

Sisäpiiriluetteloita laaditaan tarvittaessa myös projektikohtaisesti. Sisäpiiriläisille annetaan kirjallinen ilmoitus sisäpiiriin kuulumisesta sekä ohjeet sisäpiiriläisen velvollisuuksista. Yhtiön sisäpiirivastaavana toimii talousjohtaja.

Honkarakenteen ohjeistuksen mukaisesti hallituksen ja johtoryhmän jäsenet sekä määrättyt muut työntekijät eivät saa käydä kauppaa Honkarakenteen osakkeilla 30 päivän aikana ennen puolivuotiskatsausten ja tilinpäätöstietojen julkaisemista.

Honkarakenne tiedottaa pörssitiedotteella johtotehtävissä toimivien henkilöiden ja näiden lähipiirin arvopaperikaupoista markkinoiden väärinkäyttöasetuksen mukaisesti. ”Johtotehtävissä toimivat henkilöt” tarkoittavat yksinomaan Honkarakenteen hallituksen jäseniä ja toimitusjohtajaa.

7. Tilintarkastaja

Honkarakenne Oyj:llä on yhtiöjärjestyksen mukaan yksi varsinainen tilintarkastaja ja yksi varatilintarkastaja. Mikäli varsinaiseksi tilintarkastajaksi valitaan tilintarkastusyhteisö, ei varatilintarkastajaa tarvitse valita. Tilintarkastajien toimikausi käsittää valinnan tapahtuessa kulumassa olevan tilikauden ja heidän tehtävänsä päättyy vaalia ensiksi seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Tilintarkastus käsittää konsernin kunkin tilikauden kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tarkastuksen.

Tilintarkastaja raportoi hallitukselle ja antaa yhtiökokoukselle tilintarkastuskertomuksen. Tilintarkastuskertomus sisältää lausunnon siitä, antaako tilinpäätös noudatetun tilinpäätössäännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin toimintatuloksesta ja taloudellisesta asemasta sekä ovatko tilikauden toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ristiriidattomia. Lisäksi tilintarkastuskertomuksessa on lausunto keskeisistä tilintarkastukseen liittyvistä asioista. Tilintarkastajan palkkio maksetaan yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti.

Tilintarkastajana on ollut tilintarkastusyhteisö PricewaterhouseCoopers Oy, päävastuullisena tilintarkastajana Maria Grönroos, KHT

Vuonna 2017 tilintarkastajalle maksettiin tilintarkastuksesta 103 tuhatta euroa ja vuonna 2016 tilintarkastuspalkkio oli 86 tuhatta euroa. Vuonna 2017 tilintarkastajalle maksettiin muista palveluista 22 tuhatta euroa ja vuonna 2016 vastaavasti 12 tuhatta euroa.

Passionate about good living.